DOCUMENT RESUME

ED 098 805 FL 006 523

AUTHOR	Abarbanel, Joel I.
TITLE	Hebrew Military Reader.
INSTITUTION	Defense Language Inst., Washington, D.C.
SPONS AGENCY	Foreign Service (Dept. of State), Washington, D.C. Foreign Service Inst.
PUB DATE	Nov 73
NOTE	197p.
EDRS PRICE	MF-$0.75 HC-$9.00 PLUS POSTAGE
DESCRIPTORS	*Hebrew; Language Instruction; Military Personnel; *Military Training; Reading Instruction; *Reading Materials; *Textbooks; Vocabulary; Word Lists

ABSTRACT

Designed to give the military student a broad range of vocabulary on military subjects and a general understanding of the structure and operations of the Israel Defense Forces, this reader parallels advanced materials prepared for Foreign Service students of Hebrew and consists of short reading passages, each followed by a vocabulary list (English/Hebrew). The language of the reader is at a level one might encounter in newspapers and in technical literature. Vowel marks have been deleted as they would be in such literature. It is recommended that the reader not be introduced until the basic structure of Hebrew has been mastered. Suggestions for using the reader in a classroom situation are given in an introduction to the text. (Author/PMP)

BEST COPY AVAILABLE

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

This publication is for use by the faculty, staff, and students of the Defense Language Institute as a part of the Defense Language Program. Inquiries concerning these materials, including requests for copies or authority to reproduce materials contained herein should be addressed to Director, Defense Language Institute, Washington Navy Yard (Anacostia Annex), Washington, D. C. 20390.

JAMES R. KOENIG
Colonel, USA
Director

FL006523

ED 098805

HEBREW

MILITARY READER

This manual was prepared by the Foreign Service Institute with support from the Defense Language Institute. Its contents were determined by the needs of DLI-sponsored students enrolled in Hebrew language study at FSI.

Reading passages and glossary by
by JOEL I. ABARBANEL

Project direction by BERNARD PENNY

November 1973

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

FL 006 523

PREFACE

The HEBREW MILITARY READER *is the product of a joint endeavor between the Foreign Service Institute of the Department of State and the Defense Language Institute of the Department of Defense. The objective has been to develop a manual which would serve to stimulate conversation on military subjects while giving the students a broad knowledge about the functions of the Israeli military organization and rationale behind its unique structure designed to accommodate, among other things, the drafting of women. It serves also as a natural means of introducing the vocabulary included on the DLI military word list.*

In developing the manual Mr. Penny and Mr. Abarbanel of the FSI staff drew heavily on information contained in English language sources, Mr. Abarbanel generating Hebrew reading passages out of this information. The passages were used immediately in DLI-sponsored classes of military personnel, and revisions were made on the basis of the classroom experience.

Upon completion of a semi-final draft Mr. Penny took the reader to Israel where it was subjected to expert scrutiny as to the authenticity of language and content. The manual was typed in its entirety by Mr. Abarbanel. Mr. Penny planned and organized the text, evaluated the content and edited the page-by-page glossary which appears after each reading selection.

The Systems Development Agency of DLI under Dr. Roy F. Fallis provided the basic military word list, a document which served as a guideline for the selection of the topics and the writing of the passages. SDA also provided financial assistance for the writing of the text and the typing of the camera copy, and printed the manual in its facility in Monterey, California.

James R. Koenig
Colonel, U.S. Army
Director, Defense Language Institute

James R. Frith, Dean
School of Language Studies
Foreign Service Institute

INTRODUCTION

The Hebrew Military Reader was developed at the Foreign Service Institute for Defense Language Institute groups being trained under contract. The reader parallels advanced materials prepared for Foreign Service students. These materials focus on professional level vocabulary, and their content includes area and cultural information of considerable value to the officer's mission. Similarly, the Reader aims to give the military student a broad range of vocabulary on military subjects and a general understanding of the structure and operations of the Israel Defense Forces.

The reader is primarily a language learning device. It claims no authority as to specific facts and figures. These were drawn from readily available secondary sources.* The facts are, of course, also subject to very rapid change. The data of more permanent value to the student are the historical, geographic, social and economic forces which influenced the development of a particular type of military organization.

There is a considerable stylistic difference between spoken Hebrew and the written language. The language of the Hebrew Military Reader is at a level one might encounter in newspapers and in

*See references on page 190.

technical literature. Vowel marks have been deleted as they would be in such literature. Since the level of the written language tends to be complex, the reader should not be introduced until the basic structure of the language has been mastered. In the FSI program the reader is used near the completion of the FSI Hebrew Basic Course text.

The vocabulary of the reader is intended to become part of the learner's active repertoire. Thus, the teaching cycle should not stop with the student's comprehension of the text, but should continue until the student can use the new vocabulary in conversation. The following learning cycle is suggested:

1. The teacher reads a portion of the text and students learn the value of the vowels.
2. Students read out loud and the teacher checks their mastery of the pronunciation.
3. Optional translation stage. This is discouraged unless the teacher has an excellent command of English.
4. Students read through the text again and the teacher explains in Hebrew the meaning of new words. The teacher also asks questions in Hebrew to make sure students understand the meaning of words. The teacher resorts to English in explanation or verification only when he has not been able to make his point clear in Hebrew.

5. Students discuss in Hebrew what has been read and compare this with their knowledge of the U.S. Armed Forces.

6. (Optional) Students in their own words retell in Hebrew what has been read.

As mastery of the text becomes easier, students may prepare sections on their own and devote class time to discussion in Hebrew on what has been read.

Students should be encouraged to develop an active interest in military developments in the Middle East to update facts in the reader and to develop discussion on the basis of the Hebrew they have learned.

BEST COPY AVAILABLE

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צבא ההגנה לישראל (צה"ל) כולל את הקצונה הגבוהה והנמוכה בחיל הקבע, שהיא הקצונה המקצועית והמוסמכת. המוסמכים שהם "רבי סמלים", מספלים באימונם והדרכתם של הסירונים, בהחזקת הציוד, במחסני ההספקה ובענייני מנהלה.

חיל הקבע הוא החיל הנקרא שירות לאומי, לפי חוקת צה"ל והמילואים. חוקים אלה הוצאו בשנת 1948 בעצם ימי הקרבות נגד צבאות ערב הפולשים, כשהצבא הישראלי דאז היה מורכב: מארגון ההגנה ארגוני מחתרת ומתנדבים אחרים, אשר בזמן המנדט הבריטי הגנו על הרכוש והחיים היהודיים. כמו-כן, הצטרפו לצבא זה גם אנשים ששרתו בבריגדה היהודית, שנלחמה לצד חילות הברית במלחמת העולם השניה.

כשלונם של הערבים להשמיד את ישראל לא הפחית מקוותם, ולא בלם מכוונותיהם ואימוניהם, להשגת מבוקשם ביום מן הימים. ישראל הדרוכה ומוכנה לעת חרום לא נסתה את שיטת ההגנה שלה ומסתיכה כל הזמן באימונים אינטנסיביים בעזרת ציוד מודרני ממדרגה ראשונה, מוכנה בכל עת להגן על החיים והרכוש ועומדת כחומה איתנה נגד האיום המתמיד של חוקפנות מחודשת.

הבוחות המזוייניס של צה"ל נמצאים תחת פיקודו של הרמטכ"ל (ראש המטה הכללי), שכפוף להוראותיו של שר הבטחון. הרמטכ"ל חולש על כל מבצעי ופעולות צה"ל. נתונים למרותו הבלעדית: המטכ"ל, מפקדי חיל-הים וחיל-האויר, מפקדי שלושת אזורי הפיקוד המרחביים, מפקדי פיקוד ההדרכה הצבאית, מפקדי חיל-שריון וחיל-הצנחנים, מפקדי הגדנ"ע (גדודי נוער) ונח"ל (נוער חלוצי לוחם), ראשי המנהל הצבאי ושירותי האספקה המדווחים ישירות לרמטכ"ל.

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

המטכ"ל נמצא במגע מתמיד עם כל יחידות הנ"ל. המבנה הצבאי של צה"ל ביסודו הוא לפי תקן הבריטי הצבאי ותקן האמריקאי הצבאי, שהותאמו לדרישות צה"ל ולדרישות השטח והמצב.

אגף כוח האדם (אכ"א) מייצג את העובדות ופעולותיהן המנהלתיות. מאז שנת1966 אחראי גם על הטיפול בענייני המגוייסים, כולל רישום, גיוס ושיחרור.

אגף המודיעין הצבאי והמטכ"ל מפעילים שלטונם ותשפיעתם, מנתחים ומפתחים תבניות כלליות, שיטות, תבניות אימונים, ומטמיעים כנקודת מוקד לחיאום פעולות.

אגף האפסנאות, אחראי לתכנון מבצעים טכניים איסטרטגיים.

חיל היבשה

תפקיד חיל היבשה, לאבטח את בטחונה והגנתה של מדינת ישראל. לביצוע משימותיו, עומדים לרשות חיל זה קציני וחיילי חשרות הסדיר וכוחות המילואים. כוחות המילואים מאורגנים, ומאומנים, שיהיו מסוגלים לשרת מיד כשייקראו. מעריכים את המשרתים בצה"ל בצבא הקבע בין 12.000 ל-15.000 בשירותים המקצועיים, אשר כשליש מהם קצינים. המספר המכוצע של המשרתים שירות חובה הוא כ-50.000 בכל עת. שירותי הקבע והחובה מתחברים לשירות סדיר, שמספרו כ-65.000 איש. רוב המשרתי חלוי בחלקו באחוז הגיוס ובתקופת שירות החובה. לפחות כ-250.000 איש מאנשי חי"ם (חיל מילואים), המגוייסים ליחידות שונות, פעילים בין 48 ל-72 שעות.

צורת הלוחמה היסודית של צה"ל היא החטיבה בת 4.000 איש. היא כוללת באורח קבוע 4 - 3 גדודים ויחידות מסייעות: כהנדסה, קשר, רפואה. ישנם שלושה סוגי חטיבות: 1. חטיבה משוריינת 2. חטיבה ממוכנת 3. חטיבת חיל-רגלים (חי"ר) לרבות חי"ר מוצנח.

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

כמו-כן כלולות בארגונה של החטיבה גם יחידות טנהלתיות. כיוץ של חיל-תותחנים (חת"ת) מצורף לחטיבה.

כשבע חטיבות נמצאות בכוח מלא בצבא הקיים. לפחות שתי חטיבות הן שריון, וחטיבה אחת היא חי"ר מוצנח. היתר הם חי"ר וחי"ר ממונע. בין 20 ל-25 חטיבות אחדות מאוישות בטגרת הבוח של שירותים מקצועיים המוכנים לפעולה מידית עם גיוס חי"ט.

חיל-שריון מוכן לחטש כשליש מחטיבות המילואים. חיל היבשה מאורגן בשלושה פיקודים מרחביים למטרות: פיקוד, בקורת ומנהלה. מפקדי הפיקודים הנ"ל מדווחים ישירות לרמטכ"ל וחולשים על מבצעי כוחות היבשה ואירגון הגנת הגבולות בתוך מרחביהם הגיאוגרפיים. כמו-כן הם אחראים לפעולות חיכנון המבצעים הטכניים-איסטרטגיים הקשורים באפשנאות.

לביצועים טקטיים נוצרת מעין מפקדת ביניים הנקראת "אוגדה", שהיא עוצבת שדה (גוף צבאי מורכב), בעלת משימה מבצעית מסויימת, שיש לה מפקדה קבועה. היא מאגדת באורח זמני מספר בלתי קבוע של חטיבות חי"ט וחי"ר ויחידות מסייעות. מפקדי חי"ט (חיל-שריון) וצנחנים אחראים לאירגונן ואימונן של היחידות החדשות וכמו-כן גם לאימונים האינדיבידואליים בתי הספר הצבאיים, לשם ביצועי לוחמה. חי"ט וחי"ר מוצנח נמצאים תחת הפיקוח של מפקדי שדה.

מפקד פיקוד הדרכה הצבאית קובע מיטות אימונים, הכוללות בתוכן את בתי הספר הצבאיים. אך למעשה ניהולם הטכני של האימונים והחטרונים נעשה ע"י מפקדי זרועות הלוחמה (חיל-יבשה, חיל-אויר, חיל-ים) והשירותים הטכניים והמנהלתיים. השירותים הטכניים כוללים: הנדסה, קשר, אלקטרוניקה, רפואה, חימוש והספקה, האחראים לחיכנון המבצעי-טכני-איסטרטגי של הצוותות והחזקה, כמו-כן מפקידי סיוע ליחידות לוחמות.

המוקלים הצבאי, קציו המטמעת, הרב הצבאי הראשי, מפקדת חיל-נשים (חי"נ)

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

וראש ההתגוננות האזרחית (הג"א), אחראים יחידות בפני המטכ"ל.
מרבית הנשק והציוד באים ממקורות צרפתיים, בריטיים ואמריקאיים.
חלק מהציוד מתקופת מלחמת העולם השניה. אולם רוב הציוד יוצר לאחר
המלחמה ודומה לזה, שמשתמשים הכוחות המזויינים של המדינה ממנה הוא מסופק.
מצב הנשק מתקין למצויין, מלבד ציוד מיושן, שיצא מכלל שימוש ומוחלף באחר.
חלק גדול מהציוד הוא מתוצרת בית וכולל: מרגמות, נשק אוטומטי, נשק קל
וסוגי פריטים שונים אלקטרוניים ומכניים.
סך הפריטים של חי"ר נרחב בכל זרועותיו וכולל סנקים קלים ובינוניים,
משוריינים וזחליות (לנשיאת אנשים).
חי"ם (חיל-חוחנים) כולל חוחחים והוביצרים ממקורות שונים ובעלי
קליבר שונה. כמו-כן רב הנשק (חוחחים בעיקר) שייך לו מדחף עצמי.
חימוש של מספר ניכר של סנקים הוחאם לצורכי צה"ל ווהוכח כיעיל נגד רכבו
המזויין של האויב.
קיים גם מבחר גדול של נשק קל, מרגמות ונשק אוטומטי, מבונות יריה,
מטולי רקטות (בזוקות) ומרגמות מתוצרת ישראל.
הנשק הנוסף כולל חוחחים ללא-רחע וסוגי נשק אוטומטיים נגד סנקים (נ.מ)
ונגד מטוסים (נ.מ). כמו-כן מצוייד חיל היבשה בטילים שונים.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 1 עמוד

nucleus	(n)	גרעין
field grade officers, high commission		קצונה גבוהה
below field grade officers, low commission		קצונה נמוכה
professional	(adj)	מקצועית
qualified	(adj)	מוסמך(ת)
sergeant major	(n)	רב-סמל (רבי-סמלים)
take care of	(v)	מטפל
training	(n)	אימון
instruction	(n)	הדרכה
recruit	(n)	טירון
maintenance	(n)	החזקה
equipment	(n)	ציוד
depot	(n)	מחסן(ים)
administration	(n)	מנהלה
national service		שרות לאומי
reserves	(n)	מילואים
were issued	(v)	הוצא(ו)
in the midst, during	(prep)	בעצם
battle(s)	(n)	קרב
invading	(adj)	פולש(ים)
was composed of	(v)	מורכב
the defense organization		ארגון ההגנה
underground	(adj)	מחתרת

GLOSSARY מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 1 עמוד

voluntary	(adj)	מתנדב(ים)
property	(n)	רכוש
life	(n)	חיים
fought	(v)	נלחם
allied forces		חילות הברית
failure	(n)	כשלון
to destroy	(v)	להשמיד
decreased	(v)	הפחית
hope	(n)	תקווה
hold back	(v)	בלם
preparation	(n)	הכנה
their objective	(n)	מבוקשם
tense	(adj)	דרוך(ה)
ready	(v)	מוכן(ה)
abandoned	(v)	נטש
first class		מדרגה ראשונה
wall	(n)	חומה
strong	(adj)	איתן(ה)
threat	(n)	איום
continuous	(adj)	מתמיד
aggression	(n)	תוקפנות
renewed	(v)	מחודש(ה)
Chief of The General Staff		רמטכ"ל (ראש מטה כללי)
subject to	(adj)	כפוף

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 1 עמוד

order(s)	(n)	הוראה(ות)
Minister of Defense		שר הבטחון
commands	(v)	חולש
operation	(n)	מבצע
authority	(n)	סרות
exclusive	(adj)	בלעדי(ת)
territorial command		אזור פיקוד
military instruction		הדרכה צבאית
armored corps		חיל-שריון (חש"נ)
airborne	(adj)	צנחנים
paramilitary, youth corps, cadets		נדודי נוער (גד"נע)
pioneer fighting youth		נוער חלוצי לוחם (נח"ל)
supply	(n)	אספקה
reports	(v)	מדווח

Page 2 עמוד

direct	(adj)	ישירות
contact	(n)	מגע
structure	(n)	מבנה
foundation	(n)	יסוד
were applicable	(v)	הותאם
situation	(n)	מצב
manpower branch		אגף כוח אדם (אכ"א)
represents	(v)	מייצג
formation(s)	(n)	עוצבה

GLOSSARY מ י ל ו ן

care	(n)	טיפול
recruit, enlisted man	(n)	מגוייס(ים)
registration	(n)	רישום
enlistment	(n)	גיוס
release	(n)	שיחרור
intelligence	(n)	מודיעין
influence	(n)	השפעה
serves as	(v)	משמש(ים)
focal point	(n)	נקודת מוקד
coordination	(n)	תיאום
quartermaster	(adj)	אספנאות
to secure	(v)	לאבטח
safety	(n)	בטחון
to carry out	(n)	לביצוע
mission	(n)	משימה
active service		שרות סדיר
reserves		מילואים
trained	(v)	מאומן(ים)
effective (as a soldier), capable, fit	(adj)	מסוגל
one estimates	(v)	מעריך
one third	(n)	שליש
average	(adj)	ממוצע
total	(v)	מסתכם
selective service, draft		שרות חובה
regular service		שרות קבע

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מילון

IDF - Introduction צבא ההגנה לישראל

Page 2 עמוד

active	(adj)	פעיל
warfare, fighting	(n)	לוחמה
basic	(adj)	יסודי(ת)
brigade	(n)	חטיבה
normally	(adv)	אורח קבוע
supporting	(adj)	מסייע
engineering	(n)	הנדסה
communication	(n)	קשר
medical corps	(n)	רפואה
armored brigade		חטיבה משוריינת
motorized brigade		חטיבה ממוכנת
infantry brigade		חטיבת חי"ר (חיל-רגלים)
airborne infantry		חי"ר מוצנח

Page 3 עמוד

included	(adj)	כלול
administrative unit		יחידה מנהלתית
artillery corps		חיל-תותחנים (חת"ם)
attached	(v)	מצורף
the existing	(adj)	הקיים
at least		לפחות
to man	(V)	מאויש (לאייש)
frame	(n)	מסגרת
to arm	(v)	לחמש
territorial command		פיקוד מרחבי

GLOSSARY מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 3 עמוד

inspection	(n)	בקורת
responsible	(adj)	אחראי(ם)
planning	(n)	תיכנון
technical	(adj)	טכני
connected	(adj)	קשור
logistics	(adj)	אפסנאות
tactical	(adj)	טקטי
is created	(v)	נוצר(ת)
some kind of		מעין
intermediate headquarters		מפקדת ביניים
division	(n)	אוגדה
formed	(adj)	מורכב
particular	(adj)	מסויים(ת)
to unite, groups	(v)	מאגד(ת)
temporarily		באורח זמני
under supervision		תחת השגחה
field commanders		מפקדי שדה
military instruction command		פיקוד הדרכה צבאית
establishes	(v)	קובע
system, method	(n)	שיטה(ות)
practically	(adv)	למעשה
administration	(n)	ניהול
maneuver	(n)	תמרון(ים)
warfare branches (army, navy, air-force)		זרועות הלוחמה

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 3 עמוד

administrative	(adj)	מנהלתי
armament	(n)	חימוש
crew	(n)	צוות(ות)
maintenance	(n)	החזקה
fighting units		יחידות לוחמות
staff judge advocate		הפרקליט הצבאי
disciplinary officer		קצין המשמעת
the chief chaplain		הרב הצבאי הראשי
women corps commander		ממקדת ח"נ (חיל-נשים)

Page 4 עמוד

civil defense		הג"א (התגוננות אזרחית)
greater part	(n)	מרבית
weapons	(n)	נשק
origin(s)	(n)	מקור(ות)
but	(conj)	אולם
was made	(v)	יוצר
similar	(adj)	דומה
supplied	(v)	מסופק
proper	(adj)	תקין
excellent	(adj)	מצויין
outdated	(adj)	מיושן
went out of order		יצא מכלל שימוש
changed	(v)	מוחלף
home made		תוצרת בית

BEST COPY AVAILABLE

mortar(s)		מרגמה(ות)
automatic weapons		נשק אוטומטי
light weapons, small-arms		נשק קל
kind, type	(n)	סוג
item	(n)	פריט
numbers	(n)	סך
wide	(adj)	נרחב
arm(s)	(n)	זרוע(ות)
light tanks		טנקים קלים
medium tanks		טנקים בינוניים
armored cars	(n)	משוריינים
tracked carrying vehicle	(n)	זחלית(יות)
gun (cannon)	(n)	תותח(ים)
self-propelled	(adj)	מדחף עצמי
considerable	(adj)	ניכר
was fitted	(v)	הותאם
proved to be	(v)	הוכח
effective	(adj)	יעיל
armed vehicle		רכב משוריין
enemy	(n)	אויב
selection	(n)	מבחר
machine guns		מכונות יריה (מקלעים)
rocket launchers		משולי רקטות (בזוקה)
recoilless		לא-רתע
missile(s)		טיל(ים)

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND

המטה הכללי ומבנה הפיקוד

צה"ל מורכב משלוש זרועות לחימה שהן: חיל-היבשה, חיל-האויר, וחיל-הים, אשר נמצאים תחת פיקוח המטכ"ל, שבראשו עומד הרמטכ"ל (ראש המטה הכללי), שהנו גם מפקד כוחות הלחימה של צה"ל. הרמטכ"ל אחראי במישרין לפעולות הפיקוד והשונות.

הקצינים מפקדים במדות המערכה ונתונים למרותו של הרמטכ"ל, בין אם הכוח הפועל במדה הקרב שייך לחיל אחד או לכמה חילות.

המטכ"ל פועל כמטה ראשי ועוזר לרמטכ"ל בתיכנון, בהנחה, בניהול וביקורת על כל הפעולות המבצעיות בשרתב.

המטכ"ל מאורגן בקווים המקובלים והדוגים בדרך-כלל, לאירגונם המסורתי של צבאות אירופה.

קיים מטה מתאם, שלו מחלקות שונות כמו: אגף התליעות הראשית, אגף כוח האדם (אכ"א), אגף מודיעין (אמ"ן), אגף המטה הכללי (אג"מ), ואגף האפסנאות (אג"א), הדומים באופיים לאגפי הצבא הבריטי והאמריקאי.

העדר מטות כלליים לשלושת זרועות הלחימה של צה"ל מוסבר, לא רק מטעמים של חסכון ונוחיות של מדינת ישראל הקטנה, אלא בעיקר, בעובדה, שאירגונה ההגנתי של ישראל קדם לפיתוח השירותים המקצועיים הרבים. בדומה להתחדרות העבודה, שקדמה לאירגוני בעלי המקצוע השונים.

היהודים בישראל התארגנו להגנה עצמית, זמן רב טרם יכלו להקים או להעסיק כוחות אויר וים. ההתפתחות באה לאחר מכן, עם פיתוחו של חיל-היבשה תחת פיקוד יחיד ובלעדי.

תפקידי המטכ"ל, לארגן את כל האמצעים הנתונים לרשותו ולהשתמש בהם על פי התקן ההגנתי של מדינת ישראל; כדי לחכנן תכניות הגנה ולהחליט על רכב השירותים, לארגן ולבצע את אימון כוח האדם, להנהיג מחקר, להפיץ את לקח מערכות העבר, להחליט על היישוב התקן ההגנתי, לתאם ולכוון את

20

האמצעים העומדים לרשות הגורמים. האחריות המוטלת, היא לגבי גיוס הפלוגות, תכנון המערכה, ההלטה בדבר עוצבות צבאיות, השימוש בנשק וביצוע תרגילי שדה. למעשה זוהי גם האחריות להעמדת הצבא במצב של עירנות לפעולה מידית.

אגף כוח האדם עוסק בהבטחת כוח האדם וניצולו למילוי משימות צה"ל. אגף זה קובע את זכויותיו וחובותיו של המגוייס, בעיותיו, משמעת, חנוך, מוראל, תנאי משפחות המגוייסים והיחס לאוכלוסיה האזרחית.

על אגף האפסנאות מוטלת האחריות לפתוח בעיות אפסנאות הכוללות אספקה ותחזוקת הנשק לסוגיו. אגף האפסנאות קובע את צרכי כוחות צה"ל, מנהל את מסקו, אחראי לרמת הציוד ולחלקי החילוף, המבנים והצריפים הצבאיים, התחבורה ושרותי ההספקה, ההחסנה, התקציב והביקורת.

אגף מודיעין אחראי בעיקר לבטחון שדה, אוסף עובדות וידיעות על האויב לשימוש בהם ע"י המטכ"ל, מעסיק סוכנים ומודיעים, עוסק בסיורי אוויר, מספק לצה"ל מפות צבאיות ומייעץ לנספחים הצבאיים.

מאז הוקמה מדינת ישראל והמלחמה הישראלית נגד האויב הערבי, ברור שמפקד המודיעין הצבאי חייב להיות בקיא בתרבות הערבית ובקיא בהלך המחשבה והשפות הערביות.

במקביל לארבעת האגפים הללו, היוצרים גוף מוצק ואחיד, קיימת גם המפקדה המקצועית הראשית, שבה נמצאים ראשי השירותים השונים והכוללת גם את ראשי החינוך וההדרכה, השירותים הדתיים, השיפוט הצבאי וחיל נשים (ח"נ). ראשים אלה משמשים כיועצים מומחים למטכ"ל ולראשי האגפים ומהווים את הסלמון המקצועי העליון. המפקדות המקצועיות הראשיות מתואמות ומכוונות בפעולותיהן על-ידי ראשי השירותים במטה הכללי. כמו-כן מתואמות לחקן כוח האדם המקצועי, לאימונים צבאיים ולתורות הצבאיות בשטחי פעולותיהן השונות.

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND

ישראל מחולקת לשלושה פיקודים מרחביים: פיקוד מרחב הצפון, פיקוד מרחב המרכז, ופיקוד מרחב הדרום, המכסים את כל שטחה של מדינת ישראל. כל מרחב גובל עם לפחות אחת משלושת המדינות הערביות: סוריה, ירדן ומצרים.

כל מרחב פיקודי פועל במסגרת מנהלתית ומבצעית של צה"ל, אשר בידיו האחריות הנרחבת להגנת המדינה.

הפיקוד מארגן את הפלוגות למבצעי לחימה, ואחראי לגיוס המילואים, לאימונם וניהולם. המטכ"ל עצמו יכול, ברוב המקרים, להזיז יחידות מפיקוד אחד למשנהו. זה תלוי בצורך השעה והמצב בחזית; כך שעל כל פיקוד כזה להיות מוכן לקבל, לנהל, ולספק שפע של כוח אדם ורכב. על מנת שיוכל לבצע את תפקידיו השונים, מקבל הפיקוד עוצבות חי"ר ושריון, סיוע תותחנים, יחידות הנדסה וכל יחידות התירותים הנדרשות בהתאם לתנאי המקום והשעה.

אירגוני המנהלה וההספקה אינם מוקפדים. למרות שכמה מענפי מטכ"ל יכוליים ומקובלים באופיים הצבאי, נדחים לזמן מה, - הרי שקציני המטכ"ל מתחשבים בהם יותר כמונחים לעיון, מאשר כפקודות יציבות.

לכל פיקוד מפקד פיקודי וסגן הנעזרים בצוות קציני מומחים בענייני כוח אדם, מבצעים, אימונים צבאיים והספקה. כמו-כן נמצאת המפקדה המקצועית הראשית ברשת הפיקוד.

כל פיקוד מרחבי נמצא בראשותו של אלוף, שהיא הדרגה השנית במעלה בצה"ל.

הפיקוד של מבצעים ותפקידים אחראי לכל ענייני השדה, והוא בעצם נוצא באחריות למבצעי וארגוני הפיקוד המרחבי.

קיימים עוד ארבעה גופים המשרתים את הפיקודים הנ"ל: שריון, אימונים, נח"ל (נוער חלוצי לוחם) - וארגוני נוער גדנ"ע (גדודי נוער).

BEST COPY AVAILABLE

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND

הגוף הראשון - פיקוד הצפון (פצ"ן) - בנוסף לתפקידו כמפקד על הצפון, הוא אחראי גם לאירגון ולאימון יחידות כעוצבות שריון, עד לרמה מסויימת, המועברות לאחר-כבן לפיקוד המרחבי.
המסגרת האירגונית של פיקוד האימונים מספקת שיטות הדרכה מתאימות המבוצעות בבסיסי ההדרכה של חילות היבשה.

פיקוד נח"ל (נועד חלוצי לוחם) כולל אימונים צבאיים-חקלאיים. רבים מותיקי הנח"ל מקימים יישובי ספר (גבול - יישוב בטחוני) לאורך גבולותיה של ישראל, בשעה שחברי נח"ל אחרים נשארים מאורגנים ביחידותיהם בצה"ל, ונתונים למסורתה של המפקדה הראשית של פיקוד נח"ל במטרה להזרים דם חדש לעוצבות צה"ל.
הפיקוד האחרון הנו מסגרת אימונים מרוס-צבאית הנקראת גדנ"ע (גדודי נוער) בגילי, 18 - 14.

GLOSSARY מ י ל ו ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המבנה הכללי ושבנה הפיקוד

Page 13 עמוד

under	(prep)	תחת
control	(n)	פיקוח
directly	(adv)	במישרין
command	(n)	פיקוד
battlefields		שדות המערכה
battlefield		שדה הקרב
supervision	(n)	השגחה
management	(n)	ניהול
inspection	(n)	ביקורת
operational	(adj)	מבצעי(ים - ות)
wide area	(n)	מרחב
accepted	(adj)	מקובל(ים)
general staff		מטה מטאם
chief records branch		אגף השלישות הראשית
is explained	(v)	מוסבר
because of		מפעם(ים)
economy	(n)	חסכון
comfort	(n)	נוחיות
mainly	(adv)	בעיקר
fact	(n)	עובדה
defensive	(adj)	הגנתי
preceded	(v)	קדם
development	(n)	פיתוח
federation	(n)	הפדרות

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המבנה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 13 עמוד

organized	(v)	להתארגן
self defense	(n)	הגנה עצמית
before	(prep)	בטרם
to engage	(v)	להעסיק
after that		לאחר מכן
exclusive	(adj)	בלעדי
defense norm, standard		תקן הגנתי
to conduct	(v)	להנהיג
research	(n)	מחקר
to disseminate	(v)	להפיץ
knowledge	(n)	לקח
campaigns of the past		מערכות העבר
evaluation	(n)	חישוב
to coordinate	(v)	לתאם

Page 14 עמוד

means	(n)	אמצעי(ם)
stands at the disposal of		עומד לרשות
charged with	(adj)	מוסל(ת)
concerning	(prep)	לגבי
company	(n)	פלוגה(ות)
fight	(n)	מערכה
military formation		עוצבה צבאית
use of	(n)	שימוש

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המבנה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 14 עמוד

carrying out	(n)	ביצוע
field excercises		תרגילי שדה
responsibility	(n)	אחריות
alertness	(adj)	עירנות
immediate action		פעולה מידית
direction	(n)	הכוונה
utilization	(n)	ניצול
fulfilment of a mission	(n)	מילוי
determines	(v)	קובע
right(s)	(n)	זכות (זכויות)
duty(ies)	(n)	חובה (חובות)
draftee	(n)	מגויים
problems	(r)	בעיות
discipline	(n)	משמעת
education	(n)	חינוך
morale	(n)	מוראל
situations	(n)	תנאים
relationship	(n)	יחס
to solve	(v)	לפתור
maintenance, supply	(n)	תחזוקה
needs	(n)	צרכים
economy	(n)	משק
equipment's standard		רמת הציוד
parts, spare-parts, accessories		חלקי חילוף

GLOSSARY מ י ל ו ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 14 עמוד

structure(s), building(s)	(n)	מבנה (מבנים)
barrack(s)	(n)	צריף(ים)
communication	(n)	התחבורה
storage	(n)	החסנה
budget	(n)	תקציב
field security		בטחון שדה
collects	(v)	אוסף
employs	(v)	מעסיק
agent(s)	(n)	סוכן(ים)
informer(s)	(n)	מודיע(ים)
air reconnaissance		סיורי אויר
military attache		נספח צבאי
war machine		מכונת מלחמה
clear	(adj)	ברור
must be	(v)	חייב
well-versed	(adj)	בקיא
mentality		הלך מחשבה
literature	(n)	ספרות
parallel	(adj)	מקביל
professional G.H.Q.		מפקדה מקצועית ראשית
military jurisdiction		שיפוט צבאי
expert(s)	(n)	מומחה (מומחים)
form	(v)	מהווה (מהווים)
supreme professional authority		שלטון מקצועי עליון

GLOSSARY מ י ל ו ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 14 עמוד

coordinated	(v)	מתואם(ות)
directed	(v)	מכוון(ות)
military strategy		תורת צבאית
field		שטח

Page 15 עמוד

territorial command		פיקוד מרחבי
central	(adj)	מרכז
cover	(v)	מכסה
space	(n)	שטח
borders	(v)	גובל
in most cases		ברוב המקרים
to move	(v)	להזיז
to another		למשנהו
great number	(n)	שפע
execute	(v)	לבצע
artillery man	(n)	תותחן(ים)
strict	(adj)	מוקפד(ים)
postponed	(v)	נדחה(ים)
matter(s)	(n)	מונח(ים)
for further study	(n)	לעיון
firm	(adj)	יציב(ות)
territorial commander		מפקד פיקודי
vice commander	(n)	סגן
is assisted	(v)	נעזר

GLOSSARY מילון

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 15 עמוד

officer	(n)	קצין(ים)
standard	(n)	רמה
major general	(n)	אלוף
rank	(n)	דרגה
in degree		במעלה
carries	(v)	נושא

Page 16 עמוד

armor command		פיקוד השריון
transfered	(v)	מועבר(ות)
organizational structure		מסגרת ארגונית
method of instruction		שיטות הדרכה
agricultural	(adj)	חקלאי(ים)
veteran	(n)	ותיק
border settlement		ישובי ספר
for the purpose of	(adj)	במטרה
to inject	(v)	להזרים
paramilitary	(adj)	סרום-צבאי(ת)

A. High Command: Manpower Branch

א. אגף כוח אדם (אכ"א)

אחד מאגפי המטה הכללי של צה"ל, המופקד על כוח-אדם בצבא, הן מבחינה ארגונית והן מבחינת החייל כשהוא אגף כוח-אדם.
אגף זה מכריע בדבר זכויותיו וחובותיו של המגויים, בעיותיו, משמעת, חינוך, תנאי משפחות המגוייסים והיחס לאוכלוסיה האזרחית.

חוק שירות חובה

חוק שירות חובה הועבר בכנסת (הפרלמנט הישראלי) בשנת 1949 והניח את היסוד לחוקי השירות הצבאיים המבוצעים ע"י אגף כוח האדם של צה"ל.
עד לחודש דצמבר 1963 התגייסו לשירות של שנתיים וחצי, גברים בגילים 26 - 18 ו-29 - 27 לשנתיים. נשים לא נשואות בגילים 26 - 18 לשנתיים, מלבד הנשים הדתיות הפטורות משירות על פי הצהרתן.
כתוצאה מהגידול הטבעי של גילים מטויימים שנקראו לשירות, מצאו לנחוץ להפחית בדצמבר1963 את אורך שירות הגברים והנשים בארבעה חודשים, מבלי לפגוע בגודלו של הצבא.
בהתאם לכך שירתו הגברים 26 חדשים והנשים 20 חדשים, מלבד אלו הפטורות מטעמים דתיים.

בנובמבר שנת 1966 חודשה תקופת השירות ל-30 חדשים לגברים, על מנת לאפשר יעילות יתר בשמירת הגבולות ללא פגיעה באימונים עצמם.
הנשים הסכימו לשרת כמקודם 20 חדשים. דחיה הוענקה למספר סטודנטים מהאוניברסיטה העברית בירושלים ומהטכניון בחיפה.
הגברים משרתים במילואים עד לגיל 49. נשים ללא ילדים עד לגיל 34.
גם הנשים וגם הגברים עשויים להקרא לשירות ל-30 יום רצופים בשנה, בנוסף ליום אחד בחודש, או שלושה ימים רצופים כל שלושה חודשים.
המילואים הם מייצגי כוחו הטבעי של צה"ל. מטרת הקריאה לשירות מילואים בזמן שלום היא לשמור ולהעלות את רמתו הצבאית של צה"ל, וכמו-כן איתון

A. High Command: Manpower Branch

בנשק חדיש. לכל יחידת מילואים, המאורגנת בבסיסה האיזורי, ישנם מחסנים לשעת חירום. יש וצה"ל מעביל ניוסים של יחידות העצויידות בהתאם להכנית מבצעים והן יכולות לנוע בשטח, לאחר שקודת הגיוס, תוך 24 עד ל-72 שעות.

חוק שירות המילואים נוגע גם בגיוס כלי-רכב וכמה סוגים של ציוד הנדסי. מספר סוגי רכב נרשמים ועוברים מבחן ובקורת להבטחת כשירותם במקרה הצורך. בשל סיבות מבצעיות, מבוטלים חיל-האויר וחיל-הים, בעיקר על צוותות סדירים. כחלק מהמסך ההגנתי עליהם להיות תמיד במצב וכן כדי להבטיח מיד לפעולה.

ישראל יכולה לגייס למערך הצבאי שלה כ-250.000 איש מצויידים כהלכה. אך אין זה המספר הסופי.

GLOSSARY מ י ל ו ן

A. High Command: Manpower Branch א. אגף כוח אדם (אכ"א)

Page 23 עמוד

to be in charge of	(v)	מופקד
from the point of view		מבחינה
as an individual		כפרט
decides	(v)	מכריע
situation(s)	(n)	חנאי(ם)
was passed	(v)	הועבר
laid	(v)	הניח
are executed	(v)	מבוצע(ים)
married	(adj)	נשואה(ות)
except	(prep)	מלבד
exempt	(pred. adj)	פטור(ות)
declaration	(n)	הצהרה
numerical increase		גידול מספרי
to find it neccessary		למצוא לנחוץ
to decrease	(v)	להפחית
length, duration	(n)	אורך
to damage	(v)	לפגוע
size	(n)	גודל
according to		בהתאם ל.
because of religious reasons		מטעמים דתיים
in order		על-מנת
more efficiency		יעילות יתר
guarding the borders		שמירת הגבולות
was granted	(v)	הוענק(ה)

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

A. High Command: Manpower Branch א. אגף כוח אדם (אכ"א)

Page 23 עמוד

are apt to be called		עשויים להקרא
consecutive	(adj)	רצוף(ים)
represent	(n)	מייצג(ם)
purpose of	(adj)	מטרת
to raise	(v)	להעלות

Page 24 עמוד

base	(n)	בסיס
regional	(adj)	איזורי
activates	(v)	מפעיל
equipped	(adj)	מצויד(ות)
according		בהתאם
to move	(v)	לנוע
concerns	(v)	נוגע
vehicles	(n)	כלי-רכב
engineering equipment		ציוד הנדסי
is listed	(v)	נרשם(ים)
to ensure	(n)	להבטחת
their readiness	(n)	כשירות(ם)
defensive screen		מסך הגנתי
state of alert		מצב הכן
action	(n)	פעולה
military system		מערך צבאי
well	(adj)	כהלכה
final	(adj)	סופי

B. High Command: Discipline

ב. מ ש מ ע ת

המשמעת הצבאית מאופיינת ברשמיות ביחסי הקצינים לחיילים. חסרה תשומת-לב היחירה לשדד החיצוני, אך היא קיימת בהופעה הצבאית על מגרשי המצעדים והופעות רשמיות אחרות.

בצה"ל נהוג לפנות לקצין בשמו או בכינויו השרשי. מקורו של נוהג זה, שהפך ברגות הימים לסבע, הוא בחנ"כ ובימי המחתרת.

ההצדעה בצה"ל, בדרך-כלל, מקרית ולעתים רחוקות מבוונת. אין תשומת-לב מרובה מוקדשת לתרגילים צבאיים ולמסעים צבאיים רשמיים. הוראות לבוש המדים אינן מבוצעות תמיד בדרך המדוקדקת ביותר. למרות כל זאת, המשמעת והמוראל מצויינים. האחדות והמדות מוגדרות בברור.

ציתנות למקודות היא דבר המובן מאליו. ערכי המנהיגות גבוהים, והמקצוענות הוא ענין של מומחיות.

המגויים הממוצע מבין לשם מה הוא במדים, ולכן נוטה לקבל את השירות הצבאי כענין של חובה לאומית. חיבתו למשמעת הצבאית גוברת באמצעות ידיעות המלוגה ושעורי צבאיות המעודדים אותו לשאול שאלות על בעיות שונות לשם וויכוח על ענינים משמעתיים.

השירות הצבאי אינו כולל תצוגות מיליטריסטיות, כך שהמשמעת הקפדנית הנהוגה בצבאות אחרים אינן ידועה לחייל. שלטונות צה"ל מבאו לנכון לנקום בדרכים שונות, כדי לחזק בלב החייל הישראלי את מידות המשמעת. רק בחודש ספטמבר 1968 ציין הרמטכ"ל את הצורך לשפר הופעות אישיות צבאיות ומשמעת בדרכים.

מקור ממשלתי ישראלי הודיע שנוסדו בתי-דין לצדק, כדי לטפל בעבירות התנועה הצבאית ללא כל דיחוי.

כמו-כן הודיע אותו מקור על צעדים, שננקטו למניעת עריקה.

GLOSSARY מ י ל ו ן

B. High Command: Discipline ב. מ ש מ ע ת

Page 27 עמוד

is characterized	(v)	מאופיין(ת)
formal	(adj)	רשמיות
relationship	(n)	יחסי
lack	(n)	חוסר
attention	(n)	תשומת-לב
excessive	(adj)	יתירה
symbolism	(n)	סמליות
uniforms	(n)	סרד (בגדי סרד)
external	(adj)	חיצוניות
military appearance		הופעה צבאית
military parade ground		מגרש מצעדים
custom	(n)	נהוג
nickname		כינוי פרטי
origin	(n)	מקור
behavior	(n)	נוהג
became	(v)	הפך
over a period of time		ברבות הימים
a habit	(n)	סבע
Bible	(n)	תנ"כ
salute	(n)	הצדעה
accidental	(adj)	מקרית
on purpose	(v)	מכוונת
devoted	(v)	מוקדש
ceremony	(n)	מקס

GLOSSARY מ י ל ו ן

B. High Command: Discipline ב. מ ש מ ע ת

Page 27 עמוד

official	(adj)	רשמי(ים)
instructions	(n)	הוראות
uniforms	(n)	לבוש מדים
meticulous	(adv)	מדוקדק
despite		למרות
defined	(adj)	מוגדר(ות)
clearly	(adv)	ברור
obedience	(n)	ציתנות
leadership values		ערכי מנהיגות
professionalism	(n)	מקצוענות
competence	(n)	מומחיות
average	(adj)	ממוצע
why		לשם מה
is inclined	(v)	נוטה
national duty		חובה לאומית
his like	(n)	חיבה(תו)
increases	(v)	גובר(ת)
company	(n)	פלוגה
encourage	(v)	מעודד(ים)
discussion	(n)	וויכוח
disciplinary	(adj)	משמעתי
display(s)	(n)	תצוגות
strict	(adj)	קפדני(ת)

GLOSSARY מ י ל ו ן

B. High Command: Discipline ב. מ ש מ ע ת

Page 27 עמוד

customary	(adj)	נהוג(ה)
known		ידוע(ות)
authority(ies)	(n)	שלטונות
to take measures (steps)	(v)	לנקוט
develop appreciation		לחזק
quality(ies)	(n)	מידות
to make known	(v)	ציין
to improve	(v)	לשפר
personal appearance		הופעה אישית
courts of justice		בתי-דין לצדק
violation	(n)	עבירה(ות)
traffic	(n)	תנועה
measure(s), step(s)		צעד(ים)
measures taken		ננקט
prevention	(n)	מניעה(ת)
desertion	(n)	עריקה

C. High Command: Education & Morale

ג. מוסר וחינוך

גורמיו העיקריים של המוסר בצה"ל נובעים מתוך ההשכלה והתדרוכה הצבאית, שצה"ל מעניק למגוייסיו. המגוייסים מקבלים ספרות שלמה העוסקת באימונים והוראות בנושאים אקדמאים. רבים הם המגוייסים, המוכשרים להתקדם בשל רמת הלימודים הגבוהה בצה"ל. המגוייסים רוכשים גם ידע הנשוי להועיל להם עם שובם לחייהם האזרחיים. מספר קצינים, בעלי דרגה גבוהה, נבחרים ונשלחים למכללות ולאוניברסיטאות, על חשבונה של ממשלת ישראל. כמו-כן ישנם חיילים וקצינים, הנשלחים למדרשות צבאיות בחוץ-לארץ לשם לימוד והתמחות בתירגול צבאי.

המעילות להעלאת המוראל כוללת את שירות הבידור הרב-גווני, השק"ם (שירות קנטינות ומזונים) מספק את צרכי הצבא גם בעניני בידור. דוכני שק"ם קבועים וניידים, מציעים מצרכים למסחר במחירים מוזלים הכוללים: מזון ומשקאות קלים ועד לפריטי מתק הבית. כמו-כן נכללים בין השרותים גם ספריות קבועות וניידות.

הוצאות המפרים של צה"ל מוציאות לאור עלונים, שבועונים, ירחונים וכתבי עת שונים ותחנת הרדיו של צה"ל משדרת תכניות שונות.

סרטי קולנוע בעלי נושא צבאי או אזרחי מוצגים בקביעות, ומחלקת הבידור והתרבות של הצבא מציגה תכניות מוסיקה, תיאטרון ובידור.

מחלקת הספורט והפסלטיקה הקלה מעסיקה את החיילים בפעולות ספורט שונות הכוללות בין השאר כדור-רגל, כדור-יד, כדור-סל, וכדור-עף.

מנות המזון עשירות באיכותן ובכמותן. בשר ניתן לעתים קרובות מעמיים ביום. מסאיות ממוזגות-אויר, בעלות ארגזי קירור, מגישות לפלוגות החונות במקומות מרוחקים ובודדים: בשר, פירות וירקות וכן גם קרח. חדר-האוכל נשרד לקצינים ולחיילים ואותו מזון ניתן לכולם. המזון כשר ובהשגחת הרבנות הצבאית הראשית לפי צו מטכ"ל משנת1948.

C. High Command: Education & Morale

על מנת לעלות את המוראל בקרב החיילים, ניהנים פרסי ייעול לאנשי הצבא בשדות והן לעובדי צה"ל האזרחיים, עבור הצעות המביאות לחסכון כספי או שכלולים במבצעים.

המשכורות הנמוכות גורמות לאכזבה אצל החיילים. ההעלאות במשכורות נעשות בצורות שונות של תשלומים מיוחדים.

העלאת המשכורת היטיבה את המצב, והתקנת קו-טלפון מהיחידות למקומות מרוחקים, תוכורה אוירית ליוצאים לחופשה כדי לא לנתק את החייל ממשפחתו, תרמו רבות להרמת המוראל.

GLOSSARY מ י ל ו ן

C. High Command: Education & Morale ג. מ ו ס ר ו ח י נ ו ך

Page 31 עמוד

cause	(n)	גורם
is due to	(v)	נובע(ים)
education	(n)	השכלה
literature	(n)	ספרות
complete	(adj)	שלם(ה)
dealing with	(v)	עוסק(ת)
subject	(n)	נושא
academic	(adj)	אקדמאי(ם)
able	(adj)	מוכשר(ים)
get	(v)	רוכש(ים)
knowledge	(n)	ידע
that helps		עשוי לחועיל
civilian	(adj)	אזרחי(ים)
are selected	(v)	נבחר
are sent	(v)	נשלח
college	(n)	מכללה(ות)
at the expense of		על חשבון
military school (academy)		מדרשה צבאית
specialization	(n)	התמחות
military exercise		תירגול צבאי
entertainment	(n)	בידור
varied	(adj)	רב-גווני
buffet	(n)	מזנון
stand	(n)	דוכן(ים)

BEST COPY AVAILABLE
BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

C. High Command: Education & Moral ג. מוסר וחינוך

Page 31 עמוד

mobile (portable)	(adj)	נייד(ים)
offers	(v)	מציע
articles, items	(n)	מצרכים
for sale	(n)	למכר
reduced prices		במחירים כוזלים
food & beverages		מזון ומשקאות-קלים
housewares		פריטי מש-הבית
are included	(v)	נכלל(ים)
library	(n)	ספריה(יות)
permanent	(adj)	קבוע(ות)
publishers		הוצאת ספרים
issue		מוציא לאור
pamphlet	(n)	עלון(ים)
weekly(s) (publication)	(n)	שבועון(ים)
monthly(s) (publication)	(n)	ירחון(ים)
newspaper	(n)	כתב עת
broadcast	(v)	משדר(ת)
are shown (played)	(v)	מוצג(ים)
regularly	(adv)	בקביעות
culture & entertainment dept.		מחלקת הבידור והתרבות
engages	(v)	מעסיק(ה)
soccer	(n)	כדור-רגל
handball	(n)	כדור-יד
basketball	(n)	כדור-סל

GLOSSARY מ י ל ו ן

C. High Command: Education & Morale ג. מוסר וחינוך

Page 31 עמוד

volleyball	(n)	כדור-עף
portion	(n)	מנה(ות)
quality	(n)	איכות
quantity	(n)	כמות
meat	(n)	בשר
truck	(n)	משאית
air conditionned		ממוזג(ות)-אוויר
ice boxes		ארגזי קירור
are stationed	(v)	חונה(ות)
distant	(adv)	מרוחק
isolated	(adj)	בודד
ice	(n)	קרח
separate under rabbinical supervision	(adj)	נפרד בהשגחת הרבנות

Page 32 עמוד

among		בקרב
efficiency awards		פרסי ייעול
suggestion	(n)	הצעה(ות)
economy	(n)	חסכון
improvement	(n)	שכלול
dissatisfaction	(n)	אכזבה
bonus	(n)	תשלום(ים)
installation of	(n)	התקנה(ת)
distant	(adj)	מרוחק(ים)
cut off	(v)	לנתק

D. High Command: Payments & Allowances

ד. תשלומים וקצבות

משכורת היסוד הצבאית צנועה בהשוואה למשכורת האזרחית במשק המדינה. תוספת עבור ותק, מחושבת על בסיס התשלומים החודשיים לכל דרגה ודרגה. הסכומים הולכים וגדלים עם שנות השירות עד למסגה מסויימת. התשלום עבור ותק, שנצטבר תודות להעלאה בדרגה, ניתן יחד עם התשלום הנוסף לעליה בדרגה. כמו-כן מחושבים גם בתוספות מקצועיות לעוסקים במשפטים, ברפואה והנדסה ובמספר משחים מכניים אחרים. משכורת היסוד של אלה האחרונים גבוהה יותר. תוספות הוותק היחסיות גדולות יותר במקרים רבים.

קיימת גם שיטה מורכבת יותר של הענקות. תשלומים מיוחדים עבור מאמץ בתפקידים שונים, תוספת עבור שרות יבשתי או עבור שרות ימי.

צוות הנרתם לתפקידים מקריים ובלתי נראים מראש, זוכה אף הוא לתשלום מיוחד, כמו הצנחנים או אנשי הצפרדע ואנשי הצוללות.

הענקות ניתנות גם לטייסים ולימאים. הסכומים גדלים למשרתים במסגרת התעופה. אנשי שירותים אחרים כמו מכונאים ומומחי קשר מקבלים אף הם הענקות. אנשי הקצונה המקצועית מקבלים אף הם הענקות עבור מומחיות. התשלומים ניתנים לאחר שעברו בחינות ומבחנים. אנשי שירותים אחרים זכאים אף הם לתשלום מיוחד, כמו: מדריכי המדרשות הצבאיות ומרכזי ההדרכה והאימונים.

יודעי השפה והערבית מקבלים הענקה קטנה. קצבות למשפחות החיילים מבוססות על מספר התלויים ומצבן הסוציאלי של המשפחות.

התשלומים ניתנים לאנשי השירותים הסדירים, ללא הבדל בדרגות.

התשלומים לבעלי משפחות מרובות ילדים, ניתנים על פי תכנית הביטוח הלאומי.

קצבות משפחתיות ניתנות למגוייסים המשרתים שירות חובה, והזכאים, או לאלה שהם התומכים היחידים במשפחה.

D. High Command: Payments & Allowances

על הסכומים מחליטים לפי הצורך, כל מקרה ומקרה לחוד. נשואים מקבלים סכום קטן עבור שכר דירה כדי לעזור בהוצאות המחיה. הדוצים לרכוש דירות יכולים להשיג הלוואות בריבית נוחה וצמודות לאינדכס יוקר המחיה.

תגמולים אחרים כוללים: מסי הבנסה מוקטנים, ביטוח משפחה בסכום מתקבל על הדעת, הנחות בשכר-לימוד לילדים הלומדים בבית ספר תיכון ושימוש במכוניות, מרכש הצבא, ע"י קצינים בתשלומי שכירות מוקטנים.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

D. High Command: Payments & Allowances ד. תשלומים וקצבות

Page 36 עמוד

modest (humble)	(adj)	צנוע(ה)
in comparison with		בהשוואה
civilian	(adj)	אזרחי(ת)
economy of the country		משק המדינה
increase	(n)	תוספת
is calculated	(v)	מחושב(ת)
rank	(n)	דרגה
maximum	(n)	פסגה
accumulated	(v)	נצטבר
taken into consideration	(v)	מתחשב(ים)
law	(n)	משפטים
medicine	(n)	רפואה
engineering	(n)	הנדסה
basic salary		משכורת היסוד
effort	(n)	מאמץ
is engaged	(v)	נרתם
unexpected	(adj)	מקרי(ים)
unforseen		בלתי נראה מראש
gains	(n)	זוכה
mechanic	(n)	מכונאי(ם)
signal	(n)	קשר
entitled		זכאי(ם)
dependant(s)	(n)	תלוי(ים)
difference	(n)	הבדל
support	(n)	תומך(ים)

GLOSSARY מילון

D. High Command: Payments & Allowances ד. תשלומים וקצבות

Page 37 עמוד

separately	(adv)	לחוד
married people	(n)	נשואים
amount	(n)	סכום
rent		שכר דירה
living expenses		הוצאות מחיה
interest	(n)	ריבית
easy	(adj)	נוח(ה)
linked	(v)	צמוד
cost of living index		אינדקס יוקר המחיה
benefit(s)	(n)	תגמול(ים)
income-tax		מס-הכנסה
family insurance		ביטוח משפחה
reasonable		מתקבל על הדעת
tuition		שכר-לימוד
property	(n)	רכש
rent payments		תשלומי שכירות

E. High Command: Quartermaster Branch

ה. אגף האספקה (א"א)

אגף האספקה הוא אחד האגפים במטה-הכללי של צה"ל, אשר מופקד על פעולות האספקה והכוללות: מתן סיוע חומרי לקיומו של צה"ל ולמילוי משימותיו, ייצור, בנייה, רכישה, חזוקה והסעים.

מדים

פרט למדי הימאים ולחלבושת מיוחדת לכמה סוגי קצונה, אותם מדים נחנים לקצינים ולחיילים (גברים ונשים). ורק סמלי הדרגות מבדילים בין חייל לחייל. מדי חיל-הים, חיל-היבשה וחיל-האויר זהים אך שונים בצבעם. החלבושת הצבאית מתחלקת: חלבושת צבאית שלמה, חלבושת צבאית למחצה וחלבושת קרבית.

המדים הקיציים כוללים חולצה ומכנסי כותנה בצבעי ירוק-זית לחיל-היבשה וחום-כהיר (בג') לחיל-האויר. לחיל-הים שתי מערכות מדים: אחת לבנה ואחת שחומה. המדים החורפיים הם לפי האופנה הבריטית: ז'קט קרבי (בלדרס) ומכנסים מצמר עבה.

מדי חיל-היבשה הם בצבע זית בגוון מוכתם. לחיל-הים מדים כחולים כהים ולחיל-האויר מדים בצבע כחול בינוני.

החלבושת הקיצית למחצה כוללת חולצה ומכנסי דקרון במקום כותנה. המדים בצבע חום בהיר (בג') ניתנים לכל שלושת החילות.

החלבושת החורפית למחצה כוללת חולצת צמר פוליאסטר ומכנסים בצבע ירוק לחיל-היבשה, כחול-כהה לחיל-הים ואפור-כחול לחיל-האויר.

החלבושת החורפית הקרבית היא כמו הקיצית וצבעה ירקרק. דברי הלבשה אחדים מונפקים לפי הצורך. מעילי חורף ומעילי גשם הם מדים סטנדרטיים. ישנם גם מעילים, חתונים וגופיות חמים.

פלוגות השדה משתמשות בחלבושת הסוואה, מצויירת חברבורות נמרים.

מדים מיוחדים: כוללים ז'קט בצבעי כחול-לבן מעורבבים, ומשתמשים בם

E. High Command: Quartermaster Branch

רק במקרים ובהזדמנויות מיוחדות ע"י חיל משמר הנשיא, חיל משמר ראש הממשלה וחיל משמר הנספחים הצוניים המשמשים בחוץ-לארץ.

בביסוי ראש משתמשים בכומתה שירות, בתוספת לתלבושת הצבאית והצלאה.

התלבושת הקרבית כוללת כובע קסקט מסוג כובעי שוקני כדור בסיס.

צבע הכומתה של חיל-האוויר הוא אפור-כחול, שחור לחיל-שריון ולחיל-תותחנים, אדום לחיל-הצנחנים וחאקי לחילות האחרים.

נשים בחיל-היבשה ובחיל האוויר לובשות תלבושת קיצית הכוללת ז'קט קצר שרוולים המגיע באורכו לירכיים וחצאית בצבע זה.

חיילות חיל-הים לובשות חולצה וחצאית בלבן. בחורף לובשות החיילות ז'קט 3/4 וחצאית בירוק-זית, לחיילות חיל-הים וחיל-האוויר שרים בכחול.

GLOSSARY מ י ל ו ן

E. High Command: Quartermaster Branch ה. אגף אספנאות

Page 40 עמוד

in charge of		מופקד
allocating means		מתן סיוע חומרי
its existence	(n)	לקיום
production	(n)	ייצור
construction	(n)	בניה
acquisition	(n)	רכישה
maintenance	(n)	תחזוקה
transportations	(n)	הסעים
uniforms	(n)	מדים
except		פרט
outfit (dress)	(n)	תלבושת
similar		זהה(ים)
different	(adj)	שונים
semi		למחצה
battle dress		תלבושת קרבית
cotton pants		מכנסי כותנה
olive-green	(adj)	ירוק-זית
light-brown	(adj)	חום-בהיר (בג')
sets of uniforms		מערכות מדים
dark-brown	(adj)	שחום(ה)
heavy wool		צמר עבה
spotted	(adj)	מוכתם
dark blue	(adj)	כחול-כהה
greenish	(adj)	ירקרק
are issued		מונפק(ים)

GLOSSARY מ י ל ו ן

E. High Command: Quartermaster Branch ה. אגף אספקאות

Page 40 עמוד

camouflage uniform		תלבושת הסוואה
leopard spots		חברבורות נמרים
mixed	(adj)	מעורבבים

Page 41 עמוד

ceremony		טקס(ים)
guard corps		גיל-משמר
head cover		כיסוי-ראש
beret	(n)	כומתה
sleeve(s)		שרוול(ים)
hip(s)		ירך(יים)

F. High Command: Intelligence

ו. אגף המודיעין

המודיעין הצבאי הנו "המוצר הסופי" המתקבל: מאיסוף, הערכה, ניתוח, עיבוד ופיענוח של אינפורמציה על אויבים בפועל או בכוח, ועל איזורי קרבות ממשיים או אפשריים. אינפורמציה שיש לה ערך מידי, או לצרכי תכנון צבאי, או למעולות צבאיות.

המונח "מודיעין" מתקשר עם נושאים רבים בתחום הצבאי והבטחוני של המדינה.

לפי סקר מומחים, מבין הילות האוויר השדיון והצנחנים, שירות המודיעין הוא היעיל ביותר. רשמית מחולקים שירותי המודיעין לחמישה חלקים:

1. "מוסד" שווה בערכו לסוכנות הידיעות המרכזית האמריקאית. סוכניו פועלים בחוץ-לארץ ומדווחים ישירות לראש מחלקת הבטחון.
ברשותו של "מוסד" שתי מחלקות, האחת היא מחלקת איסוף ידיעות והשנית היא מחלקת מבצעים.
כידוע, מחלקת המבצעים היתה אחראית לביצוע חטיפת אדולף אייכמן ועקבה אחרי המדענים הגרמניים, שעבדו למען נאצר.
כידוע נמנה המרגל הישראלי הידוע אלי כהן על מחלקה זו.
2. "מודיעין", היא המחלקה העוסקת רובה ככולה במודיעין צבאי.
כל אינפורמציה בעלת ערך צבאי, הנוגעת לאויב או לאיזור הפעולות, אשר לאחר עיבודה היא הופכת למודיעין צבאי.
3. המחלקה למחקר ולמכשירים, מסונפת למשרד החוץ ואחראית בעיקר ללימוד המצב המדיני בארצות ערב השכנות.
4. ש.ב. שרות הבטחון הפנימי והחיצוני של ישראל.
5. משרד התקשורת, במקביל לש.ב. הוא הגוף המבצע תפקידי הצנחה ומאסר.
שרות הנ"ל מנוהל ע"י "הממונה הרשמי לשירותי בטחון המדינה",

F. High Command: Intelligence

שליו מפקדת הוועדה המצומצמת לענייני בחון ממעם הכנסת.
כשנשאל רב-אלוף משה דיין, יום אחד לאחר נצחון מלחמת ששת הימים,
לתפקיד המודיעין הישראלי, ענה: "כל מה שיש ביכולתי להגיד הוא,
שתפקיד המודיעין הישראלי לא היה פחות חשוב מתפקידי חיל-האוויר והשריון."
לאחר שהוחלט לתקוף את המצרים ביום שני ה-5 ליוני, בשעה 7.45 בבוקר
לפי שעון מצרים, היה חיל-האוויר המצרי עדיין במצב של כוננות
ממושכת, רגוע ועירני, והטייסים המצרים הלכו לאכול את ארוחת הבוקר שלהם.
הרדיו הישראלי קרא בערבית לטייסים המצרים וייעץ להם להטיל את
פצצותיהם לים. כמו-כן קרא להם הדובר בשמותיהם.

לזכותו של המודיעין הישראלי יש לזקוף עובדה נוספת: במלחמת
ששת הימים הגיעו ידיעות מהצד המצרי, באמצעות סוכן ריגול ישראלי,
שדיווחו במדויק על מקום הימצאו של חיל-התותחנים והנופת טנקי האויב.

final result		מוצר סופי
collection	(n)	איסוף
evaluation	(n)	הערכה
analysis	(n)	ניתוח
processing	(n)	עיבוד
decoding	(n)	פיענוח
activity	(n)	בפועל
by strength	(n)	בכוח
actual	(adj)	מסמי(ים)
potential	(adj)	אפשרי
value	(adj)	ערך
immediate	(adj)	מידי
term	(n)	מונח
relates to	(v)	מתקשר
area	(n)	תחום
survey	(n)	סקר
efficient	(adj)	יעיל
officially	(adj)	רשמי(ת)
institution	(n)	מוסד
equivalent	(adv)	שווה
agency	(n)	סוכנות
agent	(n)	סוכן
function	(v)	פועל
reports	(v)	מדווח

GLOSSARY מ י ל ו ן

F. High Command: Intelligence ו. אגף מודיעין

Page 44 עמוד

followed	(v)	עקב(ה)
for	(prep)	למען
mostly		רובה ככולה
research	(n)	מחקר
documentation	(n)	מסמכים
associated with	(v)	מסונפת
internal	(adj)	פנימי
external	(adj)	חיצוני
investigation(s)	(n)	חקירות
parallels	(v)	מקביל
the executing body		הגוף המבצע
surveillance	(n)	השגחה
arrest	(n)	מאסר
is directed	(v)	מנוהל
appointee	(n)	ממונה

Page 45 עמוד

committe	(n)	וועדה
reduced	(adj)	מצומצם(ת)
on behalf, in the name of		מטעם
was asked	(v)	נשאל
victory	(n)	נצחון
all that I can say		כל מה שביכולתי להגיד
was decided	(v)	הוחלט
to attack	(v)	לתקוף
relaxed, calm	(adj)	רגוע
vigilant, wakeful	(adj)	עירני

GLOSSARY מ י ל ו ן

F. High Command: Intelligence ו. אגף מודיעין

Page 45 עמוד

advised	(v)	ייעץ
to drop	(v)	להסיל
credit	(n)	לזכות
to consider	(v)	לזקוף
fact	(n)	עובדה
by means of		באמצעות
exactly	(adv)	במדויק

G. High Command: AGAM - Branch of General Headquarters

ז. אגף המטה הכללי (אג"ם)

אגף המטה הכללי (אג"ם) מופקד על עיצוב תורת הבטחון של צה"ל, על התכנון, האירגון, התיאום והביצוע של תכניות המלחמה, על תכניות העבודה ותכניות האימונים, של אמצעי הלחימה ושל כוננות צה"ל.

האיסטרטגיה היא חלק מתורת הבטחון ונובעת ממדיניות הבטחון של ממשלת ישראל, שתכליתה להתוות את הדרכים לארגונם ולהפעלתם של האמצעים העומדים לרשות המדינה לשם קיום בטחונה.

<u>איסטרטגיה כללית</u>

עיקר תורת האיסטרטגיה הישראלית מבוסס על ההתקפה ותכסיסי מלחמת בזק. תכסיסי התקפה דרושים להגנתה של מדינת ישראל עקב מצבה הגיאוגרפי ויבשתה הצרה, שאינה מאפשרת נסיגה לצבאה.

מרכזי העצבים של ישראל כמו שדות התעופה, הפעולות המוויינות, מחסני הנשק והבסיסים השונים, לא רק, שהיו פגיעים ביותר, לפני מלחמת ששת הימים, להפצצות מן האויר, אלא שהיו גם בטווח תותחי האויב.

תכסיסי מלחמת בזק, היו לצו השעה, בשל סקורותיה הכלכליים המצומצמים של ישראל, שלא איפשרו להמשיך בקרבות לתקופה ממושכת ביותר. עקב גיוסם של כ-12% מהאוכלוסיה הצעירה והפעילה, ששיתק את המדינה, מלחמת הבזק ואימונם האינטנסיבי של החיילים לשדותיהם השונים, הסבו לענין שבהכרח.

הקרבות הממושכים ומלחמת אחת נגד עשר לא יכלו להמשך יותר מחודש, ללא סכנת התמוססות. סגורים בגבול היבשתי, יכולים הישראלים לקוות לעזרה רק מהים.

חיל-הים הישראלי שלעצמו עדיין חלש ואינו יכול לעדוב לחופש הים הישראלי.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

G. High Command: General Headquarters Branch ז. אגף מטכ"ל

Page 49 עמוד

is in charge of	(v)	מופקד
shaping, forming	(n)	עיצוב
security strategy		תורת הבטחון
planning	(n)	תכנון
organizing	(n)	ארגון
coordinating	(n)	תיאום
carrying out	(n)	ביצוע
readiness	(n)	כוננות
strategy	(n)	אסטרטגיה
results, is derived from	(v)	נובע
policy	(n)	מדיניות
its purpose, its objective		תכליתי
to outline	(v)	להתוות
is based	(v)	מבוסס
attack	(n)	התקפה
tactic	(n)	תכסיס
blitz warfare		מלחמת בזק
because of		עקב
narrow	(adj)	צר(ה)
retreat	(n)	נסיגה
nerve centers		מרכזי עצבים
armed operations		פעולות מזוינות
weapons depot		מחסן נשק
vulnerable	(adj)	פגיע

GLOSSARY מילון

G. High Command: General Headquarters Branch ז. אגף המטכ"ל

Page 49 עמוד

bombing	(n)	הפצצה
range	(n)	טווח
the need of the hour		צו השעה
resources	(n)	מקורות
paralized	(v)	השתיק
matter of necessity		ענין שבהכרח
to prohibit	(v)	להדיר
danger	(n)	סכנה
collapse	(n)	התמוטטות
to guarantee	(v)	לערוב

ת. המטה המקצועי הראשי

המטה המקצועי הראשי כולל את ראשי השירותים והחונים אשר משמשים כיועצים מומחים למפכ"ל ולראשי האגפים, ומייצגים את הדרג המקצועי העליון.

המטות המקצועיים הראשיים מתואמים ומכוונים בפעולותיהם ע"י ראשי השירותים במטה הכללי.

השירותים החונים הם: חינוך והסכלה, השירותים הדתיים, הביטוח הצבאי, חיל-נשים, חיל-הספקה, חיל-חימוש, חיל-רפואה, חיל-קשר.

השירותים העיקריים בצה"ל הם: חיל-הספקה, חיל-חימוש, וחיל-רפואה המשרתים את שלושת זרועות צה"ל.

את חיל-האויר והיל-הים משרתים בטובי נשק וציוד מיוחדים.

בעוד חיל-הספקה אחראי למזון, לבוש, מספק ומוביל את חיל-היבשה, חיל-החימוש מבצע תיקוני נשק ורכב ומספק תחמושת.

מספר רב של מחסני משנה ובתי מלאכה פזורים איסטרטגית בשדותי העיקוד החונים. צוותות מוקטנים, הכוללים מומחים וטכנאים, מוצבים ביחידות לפי הצורך, ובתי מלאכה קטנים מפוזרים לאורך הדרכים העיקריות בשדותי המדינה.

נעזרים רבות באזרח בעל המקצוע אשר עיסוקו בפעולות הקשורות בתפקידי חירום צבאיים.

מחלקת עבודות ציבוריות (מע"צ - אזרחית) מחסניה, מוסכיה, ציודה, רכבה המיוחד ועובדיה המקצועיים והמאומנים נדרשים לצה"ל בשעת הצורך.

חיל-ההנדסה קולט לקרבו כוח אדם רב בו הוא משתמש לתפקידים מיוחדים.

אזרחים העוסקים בעבודות השכל, סניטציה, עבודות מים ושרותים אחרים מחגייסים על ציודם.

H. Main Service Corps Headquarters ה. המטה המקצועי הראשי

Page 52 עמוד

expert(s)	(adj)	מומחה(ים)
supreme professional echelon		דרג מקצועי עליון
are directed	(v)	מכוון(ים)
supply corps		חיל-הספקה
ordnance corps		חיל-חימוש
while		בעוד
food	(n)	מזון
clothing	(n)	לבוש
transports	(v)	מוביל
amunition	(n)	תחמושת
secondary depots		מחסני משנה
workshop	(n)	בית מלאכה
are scattered		מזורים
technician	(n)	מכנאי
assigned	(v)	מוצבים
one is helped (served)	(v)	נעזר
activity	(n)	עיסוק
emergency	(n)	חרום
public works		מחלקת עבודות ציבוריות (מע"צ)
civilian	(adj)	אזרחית
garage	(n)	מוסך
trained	(n)	מאומן
requisitioned	(v)	נדרש
absorbs	(v)	קולט
sanitation	(adj)	סניטציה

חינוך והשכלה General Education & Vocational Training

צה"ל ממלא תפקיד חשוב בחיי החייל, בחינוכו, בהשכלתו ובאימוניו האזרחיים. צה"ל משמש גם כבית-ספר לשפה העברית לחיילים, ולאמצעי לחימה ליסודות שונים של האוכלוסיה המציגים גוש אחיד והומוגני. צה"ל מוציא לאור שורה של עלוני ידיעות ספרותיים צבאיים וכן גם הוצאות מודפסות המותצות ברבים.

אין חייל בשורות צה"ל העוזב את הצבא ללא השתלמות בחינוך יסודי. השונות-לב רבה מופנית להדרכה בצה"ל, כאחד וצה"ל קולט עולים חדשים וצעירים, שמעולם לא קיבלו הדרכה והכשרה מתאימות בארצות מוצאם ואשר עליהם להכין עצמם לקראת סביבתם החדשה ולתרבותה וכן גם לשפה החדשה. כדי לשלב את העולים החדשים בחיי המדינה הוחלט להדריך אותם לאנשים יוצרים ואוהבי ארצם, וזאת בדרך דמוקרטית, שהסכה להיות לאחד מעמודי התווך של יסוד הצבאיות בישראל.

הונהגו קורסים של חובה בעברית, תנ"כ, ישראל והיסטוריה כללית, גיאוגרפיה, מתימטיקה ואזרחות. כל אלה מביאים את המגויים לרמה מינימלית של חינוך יסודי.

קורסים אלה נלמדים במספרים, שהוכנו במיוחד על-ידי הצבא כ-1.500 חיילים סיימו בשנה שעברה ביה"ס (בית-הספר) להשכלה, שכלל גם 100 חיילים מעדות המיעוטים, ו-4.500 חיילים סיימו את הקורס לעברית.

תלמידי בתי-ספר אלה מבלים את שלושת החודשים האחרונים של השנות בבית-ספר זה. תביתות מסיימות לימודיהן בהצלחה.

אין ההשכלה הצבאית מוגבלת ללימודי תכיתה בלבד. כשיחידה מודרכת בשפת (בשדה), קודם כל עליה ללמוד על השפת הזה.

למטרה זו הוציא צה"ל שורה שלימה של עלונים וחוברות המכסות את כל

המתרחש וקיים בארץ מאז ועד עתה.
שיטה זו איפיין גדוד, שנמל על עצמו צעדה ל-200 מילין, בה היה עליו לעבור שטחים גדולים של מדבר.
בתחילה חולק הגדוד לחמש-עשרה כיתות בהתאם לרקע חינוכו של כל חייל וכך במשך כעשרה ימים למדו בעזרת הדוגמות וסרטים על המקומות בהם יעברו בזמן הצעדה. כן למדו החיילים על האירועים, שאירעו במקומות הנ"ל בזמן התנ"כ ובזמן החדש, מה הן הבניות הפיתוח של השטח, התעשיה המתפתחת שם והשימוש בה וכן נקודות אחדות התשובות לחייל.
בזמן הצעדה היה לכל מפקד כיתה גליון עם עובדות, שבו נעזר כדי להסביר לחייליו את המקומות שעברו. בזמני חניות, הדגו המפקדים על סביבות האיזור ושאלו חידות, על מנת לבחון את ידע יחידותיהם.
בערבים, מסביב למדורת המחנה, נלמדו שירים חדשים הקשורים במקומות, שעברו בהם במשך אותו יום וכן גם סופרו אגדות עתיקות.
הדרכה מסרכת זו נשארה חקוקה בזכרונו של החייל וע"י כך התאחדו החיילים בזכרונות משותפים וידע משותף.

הצבא משתמש באומנים ובאנשי תרושת המומחים בעשרות מקצועות, אשר חלק מהם מביא תועלת לחייל בחייו האזרחיים לאחר שיתחרורו מהצבא.
הגידול הטכנולוגי ודרישותיו המדעיות של צה"ל הוליכו לקראת פיתוח בתי-ספר קדם-שרותיים (טרום-צבאיים) לחיל-היבשה, לחניכי חיל-הים וגם לחיל-החימוש ולטכנאי חיל-האויר.
שיטות וטכניקות של חינוך הנהוגות משתלמות בכל קורס פיקודי. החינוך החיכוני הפך לגורם חשוב להשגת העלאה בדרגה.
אלפי קצינים וחיילים יכולים לקבל השכלת חינם בזמן שרותם. ספרי לימוד הניתנים חינם ועלוני מבחן מיוחדים מעודדים את החייל להתחיל בקורסים כאלה.
חיילים בצבא הסדיר מקבלים 50% (אחוז) הנחה בשכר לימוד במוסדות

ההשכלה הגבוהים.

למעלה ממאה חיילים לומדים בטכניון ובאוניברסיטה העברית. אחדים נשלחים לחו"ל (לחוץ-לארץ) להשתלמות באוניברסיטאות ובמכללות הטכניות, כתוספת לעשרות קורסים צבאיים קונבנציונליים (סקובלים).

קצינים בכירים מקבלים קורסים בנושא ההיסטוריה והאידיאל היהודיים ועל תפקידה של ההרבות היהודית במשך הדורות. קורסים אלה ניתנים ע"י צוות אוניברסיטאי מובחר.

ניתנים גם קורסים ביחסי ממשל, המעודדים קצינים ללמוד גם שפות זרות.

כל המפקדים ללא יוצא מהכלל מקבלים הדרכה מיוחדת בפדגוגיה במשך הקורס על מנת לאפשר להם לפעול לעיתים כמחנכים לאנשיהם.

מפקדי הפלוגות ומפקדי המחלקות נותנים הרצאות שבועיות ליחידותיהם על הצבא ומסורת האומה והמדינה, על מדיניות חוץ ובעיות מבית, על התפתחות עניני הבטחון בישראל והבטחון הבינלאומי.

כל קבוצת חיילים המעונינת בנושא מיוחד, מגישה בקשה למפקדה לתקים חוג ללימוד אותו נושא ולקבל מדריכים מוסמכים ומהימנים בנושא המבוקש. כ-50 חוגים כאלה קיימים כבר בצה"ל.

קרוב ל-1300 בנות הודרכו בקורסים להוראה וצורפו לרשת החינוך הארצית. על-פי סכם עם שר החינוך והתרבות, נדחה שירותן, של סטודנטיות עד לסיום לימודן ולאחר מכן הן משרתות כמורות מוסמכות וכך אין לצה"ל צורך להנהיג קורסים להדרכת מורים.

בדרך זו או אחרת יש ביכלתו של צה"ל לדאוג לחיילות לסיים את לימודיהן התיכוניים ולהפנותן, יחד עם המורות המוסמכות המשרתות בצבא, ללמד בישובי הספר ובבפרי העולים החדשים.

בדרך זו, הן ממלאות את החסר בצוות מורים בבתי-הספר בקומות המרוחקים.

צה"ל מוציא לאור שבועון בשם "במחנה" ומנהל תחנת שידור עצמאית.

BEST COPY AVAILABLE

אין תחנה זו מחבוונת לשרת רק את הצבא עצמו, כיון שהחכניות הניתנות בתחנה זו הן על אירועים צבאיים שונים, והמעניות גם את האוכלוסיה האזרחית.

חיל-הים, חיל-האויר, נח"ל וגדנ"ע מוציאים לאור עורה של עלונים ספרותיים וצבאיים וכמו-כן גם הוצאות שונות המופצות ברבים.

שבועון מיוחד לחייל הדתי וירחון מדעי בשם "מערכות" וח"א (חיל-אויר) המביאים לקצינים ידע מכני צבאי.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

homogeneous group		גוש אחיד
publishes, issues		מוציא לאור
publications		הוצאות מודפסות
are distributed	(v)	מופץ
publicly		ברבים
completing	(n)	השלמות
devoted	(v)	מופנית
training	(n)	הדרכה
never	(adv)	מעולם
qualification	(n)	הכשרה
environment	(n)	סביבה
culture	(n)	תרבות
to assimilate	(v)	לשלב
productive men		אנשים יוצרים
became	(v)	הפכה
central pillar		עמוד חוץ
for establishing	(n)	יסוד
militarism	(n)	צבאיות
conducted	(v)	הונהג
obligatory	(adj)	חובה
citizenship	(n)	אזרחות
minorities		עדות המיעוטים
limited	(v)	מוגבל(ת)
for the purpose of		למטרה
cover	(v)	מכסות

GLOSSARY מ י ל ו ן

General Education & Vocational Training חינוך והשכלה

Page 55 עמוד

that which occurs		המתרחש
existing	(v)	קיים
since then till now		מאז ועד עתה
adopted	(v)	אימץ
undertook	(v)	נטל על עצמו
march	(n)	צעדה
was divided	(v)	חולק
squad	(n)	כיתה
background	(n)	רקע
lectures	(n)	הרצאות
movies	(n)	סרטים
events	(n)	אירועים
that occured	(v)	שאירעו
development	(n)	פיתוח
industry	(n)	תעשיה
facts sheet		גליון עובדות
to explain	(v)	להסביר
rest	(n)	מנוחה
they lectured	(v)	הרצו
riddles	(n)	חידות
camp fire		מדורת המחנה
were told	(v)	סופרו
ancient legends		אגדות עתיקות
hard	(adj)	מפרך(ת)
engraved	(v)	חקוק(ה)
united	(v)	התאחדו
common memories		זכרונות משותפים

GLOSSARY מילון

General Education & Vocational Training חינוך והשכלה

Page 55 עמוד

common experience		ידע משותף
skilled worker	(n)	אומן
craftsman	(n)	איש חרושת
in dozens of skills		בעשרות מקצועות
useful		תועלת
growth		גידול
technological	(adj)	טכנולוגי
scientific requirements		דרישות מדעיות
led toward	(v)	הוליכו לקראת
para-military	(adj)	קדם-צבאיים
cadet (cadets of)	(n)	חניך(י)
factor	(n)	גורם
in obtaining		להשגת
promotion in rank		העלאה בדרגה
encourage	(v)	מעודד(ים)
reduction	(n)	הנחה
tuition	(n)	שכר לימוד

GLOSSARY מ י ל ו ן

General Education & Vocational Training חינוך והשכלה

Page 56 עמוד

are sent	(v)	נשלחים
overseas	(n)	לחוץ-לארץ
advanced study	(n)	השתלמות
as addition		כתוספת
during the ages		במשך הדורות
outstanding	(adj)	מובהק
military gov't relationship		יחסי ממשל
without exception		ללא יוצא מהכלל
pedagogy	(n)	פדגוגיה
educator	(n)	מחנך(ים)
company	(n)	פלוגה
platoon	(n)	מחלקה
weekly	(adj)	שבועי(ות)
group	(n)	קבוצה
applies a request		מגיש(ה) בקשה
to establish	(v)	להקים
study group	(n)	חוג
teaching	(n)	הוראה
educational system		רשת חינוך
according to		על-פי (עפ"י)
agreement	(n)	הסכם
extended		נדחה
independent	(adj)	עצמאי(ת)

Main Service Corps Headquarters Functions

שק"ם ובידור — Canteen Service & Entertainment

צה"ל מקדיש תשומת-לב מרובה ללהקות הבידור, במטרה לעודד ולרומם רוחן של היחידות השונות, ולשם ריכוז בני העדות השונות, לגוף חברתי צבאי מוצק ואחיד.

הופעות להקות הבידור הצבאיות, נערכות בבסיסים השונים, ועדבי סרסים וקונצרטים, מאורגנים אף הם.

להקות דרמטיות ותזמורות שונות, עורכות מופעים אמנותיים, בהיותן ממולבות במסגרת המילואים.

סידור זה, יעיל מאד ואינו גורם להפרעות בעבודתו הרגילה של האמן.

שירה בציבור, ריקודי-עם ומסיבות, מאורגנים ע"י להקות הבידור השונות בליווי אקורדיון, חליל, מפוחית-פה ותוף-יד.

היחידות הצבאיות מאמצות לעתים כפרי עולים חדשים, בעוד המושבים הגדולים והערים השונות מאמצים את יחידות הצבא.

וכך, בצוותא, חוגגים אנשי-צבא ואזרחים, אירועים ומופעים חגיגיים בדרך ישראלית טיפוסית.

הוועד למען החייל, תומך לרוב בפעולות הבידור, והנו למעשה אירגון ציבורי מתנדב, שעבודתו מתואמת, ובחלקה אף ממומנת ע"י אכ"א מטעם המטכ"ל.

הוועד למען החייל הקים מועדונים, מסעדות ואכסניות במחירים מוזלים בערים הגדולות, למען החיילים בחופשה וכן גם מרכזי תרבות ובידור בבסיסים השונים.

הקנטינות העומדות לרשות אנשי צה"ל הן לנוחיות החייל ומשפחתו, ובהן ניתן להשיג מצרכים וצרכי בית במחירים זולים.

בתקופת העליה ההמונית, לא היה זה דבר נדיר, למצוא שמתוך פלוגת

רובאים, 70% שובצו כ"מקרים סוציאליים". מתוך כך, ניתנה, תשומת-לב מיוחדת לבעיות הסוציאליות שהתעוררו.

בשתרון הבעיות המפקד עצמו נעזר בקצין השלישות. בעזרת קצין לענינים חברתיים הבקיא בענינים הנ"ל, טיפלו בכל מקרה ומקרה.

כידוע, מנוי מפקד היחידה תמיד לייעוץ.

לשחים קרובות, דברי שבח ועידוד עשויים לפתור בעיותיו.

קצבות למשפחת החייל ניתנות מיד ולפי שיקולו של השלטון הצבאי ובהמלצת המפקד. לאחר הקירה מיוחדת, מחליטה וועדת מסכ"ל קבועה על הקצבות מיוחדות.

קופת תגמולין והלוואות עומדת תמיד לרשות החייל במקרה ומצבו התוסרי קשה. במקרים מיוחדים עשוי המפקד, לפי שיקולו, להעניק שבעת ימי חופשה. ובמקרים יוצאים מכלל גם להמליץ על 30 ימי חופשה בתשלום מלא.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Canteen Service & Entertainment שק"ם ובידור

Page 62 עמוד

devote	(v)	מקדיש
entertainment group	(n)	להקה(ות)
solid	(adj)	מוצק
performance	(n)	הופעה
show(s)	(n)	מופע
artistic	(adj)	אמנותי(ים)
being part of	(adj)	משולב(ות)
public singing		שירה בציבור
folk dances		ריקודי-עם
accompaniment	(n)	ליווי
flute	(n)	חליל
harmonica	(n)	מפוחית-פה
tambourine	(n)	תוף-יד
disturbance	(n)	הפרעה
adopt	(v)	מאמץ(ות)
together	(adv)	בצוותא
celebrate	(v)	חוגג(ים)
event	(n)	אירוע
festive	(adj)	חגיגי(ים)
typical	(adj)	טיפוסי(ת)
support	(v)	תומך
volunteer	(v)	מתנדב
is coordinated	(v)	מתואם(ת)
is financed	(v)	ממומן(ת)

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Canteen Service & Entertainment		שק"ם ובידור
Page 62	**עמוד**	
club	(n)	מועדון(ים)
hostel(s)	(n)	אכסניה(ות)
reduced prices	(adj)	מחירים מוזלים
vacation	(n)	חופשה
culture	(adj)	תרבות
mass immigration		עליה המונית
rare	(adj)	נדיר
Page 63	**עמוד**	
rifle company		פלוגת רובאים
were classified	(v)	שובצו
in solving	(n)	פתרון
is aided	(v)	נעזר
assistant chief of staff G1 (personnel)		קצין שלישות
social affairs		חברתי
well versed	(adj)	בקיא
handled	(v)	טיפל(ו)
consultation	(n)	ייעוץ
praise	(n)	שבח
encouragement	(n)	עידוד
allowance	(n)	קצבה(ות)
consideration	(n)	שיקול
military authorities		שלטון צבאי
recommendation	(n)	המלצה
investigation	(n)	חקירה

GLOSSARY מ י ל ו ן

Canteen Service & Entertainment שק"ם ובידור

Page 63 עמוד

funds	(n)	הקצבה
assistance fund		קופת תגמולין
financial situation		מצב חומרי
to grant	(v)	להעניק
to recommend	(v)	להמליץ
with full pay		תשלום מלא

שירותים דתיים Religious Services

ענייני הדת מנוהלים ע"י הרבנות הצבאית. הרב הצבאי המוסמך למלא תפקיד של קצין מפה מקצועי במפקדת עוצבה, או במפקדת חיל האוויר, או מפקדת חיל הים, ומשמש עוזרו ויועצו של המפקד בכל ענייני הדת.

הזמן הדרוש לחייל הדתי לתפילתו הוא קודש בצה"ל. חוקי כשרות קשרניים נהוגים בכל מטבחי הצבא ונעשים תחת השגחת משגיחים מוסמכים מטעם הרבנות הצבאית.

השבת הוא יום מנוחה, אפילו בעיצומם של האימונים המתנהלים במלוא הקצב.

לילות שבת וחגים חוגגים לפי המסורת. תקן אחיד בכל בתי-הבנסת הצבאיים. התפילות והמקסים אחידים. צה"ל מעודד את לימודי הדת. בשת ביקורים במקומות הקדושים, מסבירים לכל יחידה את משמעותם. בתי-הבנסת מצוידים כהלכה בתשמישי קודש וכל חייל מקבל ספר תנ"ך, שהוא מורשת אבות ויסודה המאוחד של האומה.

הזדהותה של הרבנות הצבאית עם צה"ל: על משרותיו, כוונותיו והדוח המרומזת השוררת בו היא מוחלטת.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Religious Services ש י ר ו ת י ם ד ת י י ם

Page 67 עמוד

administered	(v)	מנוהל(ים)
military rabbinate		רבנות צבאית
the military rabbi		הרב הצבאי
qualified	(adj)	מוסמך
aids	(v)	עוזר
prayer	(n)	תפילה
holy	(adj)	קודש
kosher rules		חוקי כשרות
strict	(adj)	קפדני(ים)
directed	(v)	נהוג
kitchen	(n)	מטבח
supervision	(n)	השגחה
supervisor	(n)	משגיח
rest	(n)	מנוחה
during	(prep)	עיצומו
in full intensity		במלוא הקצב
observance	(n)	תקן
synagogues	(n)	בתי-כנסת
ceremony	(n)	טקס
significance	(n)	משמעות
ritual articles		חשמישי קודש
heritage of the patriarchs		מורשת אבות
uniting foundation		יסודה המאחד
nation	(n)	אומה
identification	(n)	הזדהות
high spirit		רוח מרוממת
is total	(adj)	מוחלטת

Main Service Corps Headquarters Functions

משטרה צבאית — Military Police

ייעודה של המשטרה הצבאית לשמור על הסדר והמשמעת בצבא, לפקח על קיום החוק הצבאי, לפקח על קיום חוקי התנועה בדרכים, לפקח על התנועה ועל כיוונה, לטפל בעצירים ובשבויי מלחמה ולערוך חקירות.

בפעולותיה השונות, מטפלת המשטרה הצבאית בהחדרת המשמעת לחיילים הנמצאים מחוץ ליחידותיהם.

אין המשטרה הצבאית נחקלת בבעיות משמעת הקיימות ברוב הארצות, מאחר ולמעשה לא קיימת בעיית שכרות והתפרעות.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Military Police צ ב א י ת מ ש ט ר ה

Page 69 עמוד

assignment, mission	(n)	ייעוד
order	(n)	סדר
to oversee	(v)	לפקח
observance	(n)	קיום
military law	(n)	חוק צבאי
soldier under arrest	(n)	עציר(ים)
war captives	(n)	שבויי מלחמה
preserving	(n)	החזקה(ח)
encounter	(v)	נתקל(ח)
drunkenness	(n)	שיכרות
going wild, disturbance	(n)	התפרעות

השיפוט הצבאי (בתי-דין צבאיים) Military Courts

בתי הדין הצבאיים מבוססים בעיקר על חוקי ההגנה, ועל-פי הנחיות שר הביטחון, שנתקבלו כחוקתה הצבאית של מדינת ישראל. מאחר וארגון ההגנה וארגוני המחתרת האחרים השתמשו בתקנונים חוקיים בלתי מתאימים לדרישות צה"ל, נעשו כמה שינויים בתקנונים הנ"ל ונקבעה חוקה צבאית של צה"ל ב-21 ליוני 1955, נכנסה לתוקפה ב-1 לינואר 1956.

החוקה הצבאית מחולקת ל-10 חלקים ומכילה כ-546 סעיפים ובהם מספר רב של חוקים הנוגעים במישרין לאנשי השירותים השונים. עם ייסודה של החוקה הצבאית נוצרה גם שיטת שיפוט צבאית בלתי תלויה. מוגדרים בה פגיעות ועלבונות והעונשים המקסימליים בכל מקרה ומקרה. כמו-כן היא כוללת שיפוט בשלבים מוקדמים והשיפוט עצמו.

ענייני תביעות, ראיות, ועדויות מוסברים בפרוטרוט. חוקי גיוס מתוך התנדבות, חוקי מילואים כשרותי חובה, ענייני עובדים אזרחיים שגרתמו לצה"ל בפעולות הגנתיות, כפי שהוסברו והוגדרו ע"י שר הביטחון. כל אלו יכולים להישפט בבתי-דין צבאיים, גם אם הן מגיעות אזרחים העובדים בצה"ל והמתנהלות ע"י התובע הכללי.

החוקה הנוגעת בפגיעות אישיות, כוללת כ-93 סעיפים. הסעיף הראשון נוגע לעניני בגידה וקובע, שאפשר לדון נאשם בפסק דין מוות, אם הבגידה בוצעה בזמן מלחמה.
מאסר עולם צפוי לעבירה של התמרדות או אונס בקבוצות של שלושה ויותר אנשי צבא.

דוגמות טיפוסיות של עונשים, כוללות מאסר שנתיים בעוון היעדרות ללא היתר.

שנת מאסר אחת עבור התנהגות פרועה בציבור. היעדרות בפחות 21 יום וללא היתר נכללת אף היא כראיה חותכת לכוונת הנאשם לעזוב, וע"י כך עלול הנאשם להישפט ל-15 שנות מאסר.

משפטים צבאיים חשובים במעלה נעשים בבתי-דין צבאיים מחוזיים, בתי-דין צבאיים ימיים ובתי-דין צבאיים של שדה.

החוקים מיוחדים לבעלי הדרגות הגבוהות מסגן-אלוף והשיפוט כולל גם עבירה שהעונש הצפוי עליה הוא עונש מוות.

תוקף וסמכות ניתנים לבתי-הדין הצבאיים מחוזיים, ימיים ושל שדה לדון בכל מקרה שהוא.

הצורה היסודית של השיפוט הצבאי, מבוצעת בעיקר בבית-דין צבאי מחוזי, המורכב משלושה שופטים ואשר לפחות שנים מהם חייבים להיות בדרגת קצינים.

בית-דין צבאי ימי יכול לקום על גבי ספינה שטה שאין בכוונתה לחזור לחוף לפחות 21 יום. המפקד הדורש שיפוט מוקדם על ספינתו עושה זאת אך ורק לסובת ענייני המשמעת הצבאית.

בבית-דין צבאי ימי יושבים שלושה שופטים ולפחות אחד מהם בדרגת קצין.

הקמת בית-דין שדה נעשית בהרשאתו של שר הביטחון בזמן קרבות.

הרכבו של בית-דין זה דומה להרכב בתי-הדין המחוזיים צבאיים.

מפקדים מדרגת רב-סרן ומעלה מקבלים סמכות ויפוי-כוח להקמת בית-דין של שדה.

בית-דין לעניינים מיוחדים מורכב משלושה או חמישה שופטים אשר רובם קצינים.

הרכב בי"ד (בית-דין) בדרג ראשון חייב לכלול לפחות חבר אחד המוסמך בשיפוט הצבאי.

כמו-כן חייבת דרגת השופטים להיות גבוהה יותר מדרגת הנאשם.

כשהנאשם סוראי הוא רשאי לבקש, שיהיה לפחות שופט אחד בדרגתו.
כמו-כן יכול גם הנאשם לטעון להגנת עצמו או לבחור אישיות צבאית
כלשהי, שהסכימה לכך, או, להיעזר בעורך-דין אזרחי, שהורשה
להופיע בפני בתי-דין צבאיים.
על פסקי-דין אפשר לערער תוך15 יום מיום מתן פסק הדין.
ערעורים על פסקי דין מוות נעשים מאליהם (אוטומטית) וללא
התחשבות באשמת הנאשם.
דיני ערעורין ועונשין נפסקים ע"י בי"ד צבאי המורכב משופטים
חברי בית-הדין לערעורים.
הרכבו של בית-הדין לערעורים, הנו בדרך-כלל שלושה שופטים.
בפשפש שהעונש הוא מוות, מופיעים חמישה שופטים.
נשיא בית-הדין לערעורים מתמנה ע"י נשיא המדינה על-פי המלצת הרמטכ"ל
ובאישור שר הביטחון.
מספר שופטי הערעורים לא פחות מ-21 וכולם מתמנים ע"י הרמטכ"ל
בהמלצת בית-הדין לערעורים.
נאשמים שדרגתם נמוכה מסגן-אלוף הנאשמים בעבירות צבאיות והצפויים
לשלוש שנות מאסר, מועברים לשיפוט המשמעתי בסקום השיפוט הצבאי.
השיפוט המשמעתי מתנהל ע"י יחידת מפקדים. ולפטרות החוקה הצבאית הרי,
שדרגת שופטי המשמעת אינה מתחת לדרגת סגן-אלוף והם נחשבים לקציני
משמעת בכירים. אלה שמתחת לדרגת סרן נקראים קציני משמעת זוטרים.
במקרה והנאשם הוא קצין, הרי שקצין המשמעת חייב להיות בכיר מהנאשם
בשתי דרגות. העונשים המוטלים ע"י קציני המשמעת, כוללים: אזהרות,
נזיפות, קנסות, מאסר, מעצר והורדת דרגה לאלה, שבדרגת סמל ראשון
ומטה. הנאשמים המופיעים בפני קצין משמעת זוטר, מורשים לבקש להשפט
בפני קצין משמעת בכיר. והנאשמים המופיעים בפני קצין משמעת בכיר
מורשים לבקש להשפט בפני בי"ד צבאי.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Military Courts השיפוט הצבאי (בתי-דין צבאיים)

Page 71 עמוד

directive	(n)	הנחיה
laws	(n)	חוקה
since		מאחר
code	(n)	תקנון
unsuitable	(adj)	בלתי מתאים
was established	(v)	נקבע(ה)
entered into effect		נכנסה לתוקפה
paragraph	(n)	סעיף
concern	(v)	נוגע(ים)
was created	(v)	נוצר(ה)
legislation	(n)	שיפוט
independant		בלתי תלויה
are defined		מוגדרים
offense	(n)	פגיעה
insult	(n)	עלבון
punishment(s)	(n)	עונש(ים)
preface		שלבים מוקדמים
jurisdiction	(n)	שיפוט
itself		עצמו
claims	(n)	תביעות
evidences, proofs	(n)	ראיות
testimonies	(n)	עדויות
is explained	(v)	מוסבר
in detail	(adv)	בפרוסרוס

voluntary	(adj)	התנדבות
were applied	(v)	נרתם
defense	(adj)	הגנתי
was explained		הוסבר
were explained, were defined	(adj)	הוגדר(ו)
to be judged (to be sentenced)	(v)	להישפט
offenses	(n)	פגיעות
conducted by	(v)	מתנהל(ות)
military prosecutor	(n)	תובע כללי
offenses against individuals		פגיעות איסיות
concerns	(v)	נוגע
treason	(n)	בגידה
establishes	(v)	קובע
death sentence		פסק דין מוות
to judge		לדון
life imprisonment		מאסר עולם
can be expected	(n)	צפוי
mutiny	(n)	התמרדות
rape		אונס
punishments		עונשים
crime		עוון
AWOL		היעדרות ללא היתר

Page 72 עמוד

disorderly conduct in public		התנהגות פרועה בציבור
convincing evidence		ראיה חותכת
intention	(n)	כוונה
to desert	(v)	לערוק
is liable to		עלול
important in degree		במעלה
district	(adj)	מחוזי(ים)
judgement	(n)	שיפוט
crime	(n)	עבירה
ship	(n)	ספינה
floating	(v)	שטה
shore	(n)	חוף
authorization	(n)	הרשאה
composition of		הרכב
authority	(n)	סמכות
power		יפוי-כוח
defendant, accused	(n)	נאשם

Page 73 עמוד

any		כלשהי
to be aided	(v)	להיעזר
to appeal	(v)	לערער
is appointed	(v)	מתמנה
recommendation	(n)	המלצה
approval	(n)	אישור
appeal (judge)		שופט(י) ערעורים

GLOSSARY מ י ל ו ן

Military Courts תקיפוט הצבאי (בתי-דין צבאיים)

Page 73 עמוד

court of appeals		בית-דין לערעורים
disciplinary court		שיפוט משמעתי
is conducted	(v)	מתנהל
warning	(n)	אזהרה(ות)
reprimand	(n)	נזיפה(ות)
fine(s)	(n)	קנס(ות)
arrest	(n)	מאסר
detention	(n)	מעצר
demotion		הורדת דרגה

Main Service Corps Headquarters Functions

חיל נשים (ח"נ) Women's Corps

ישראל היא הארץ היחידה בעולם המגייסת נשים גם בעת שלום.
אין הדבר נוגע רק את צרכיה של המדינה בניצול כוח האדם עד למקסימום. ומכך נמתבר, שהחוקה הישראלית אינה מפלה בין גבר לאשה וכי הנשים נהנות אף הן מזכויות וחובות בחיי החברה הישראלית.
עוד לפני מלחמת העצמאות בתקופת "האושר", ידוע שנשים נלחמו לצד הגברים. גם בימי המחתרת, השתתפו נשים במשימות מסוכנות עד לסיכון חייהן.
צעירות רבות נפלו בגבורה במיירות, שעלו לירושלים, וכל רכבן עלה באש. מיד לאחר מכן הוחלט להוציא את הבנות מהיחידות הקרביות ולהעבירן לתפקידים מוגבלים בשלושת זרועות הלוחמה.
וכך מייצגות בנות צה"ל את גרעין כוח האדם הדרוש לפקידות, מנהלה, בעיות חינוך, בעיות סוציאליות, ושירותים מקצועיים שונים.
מספר רב של עולות חדשות מארצות נחשלות מתחנך ומשתלב בשורות צה"ל ברוח של עצמאות ואמונה בכוחן וברוח מצפונית אזרחית.
שילוב הבנות בשורות צה"ל בתפקידים מנהלתיים ובלתי קרביים נעשה כדי להפנות את הגברים למשימות קרביות.
בדרך-כלל משרתות הבנות בגדודי חי"ר, יחידות קרביות אחרות ובמפקדות הפלוגות כמפקידות. בעיקר הן נשלחות למטכ"לים ולמחנות הצבאיים הגדולים.
בכל המקרים תפקידן אינדיבידואלי ובהתאם לגילן ונטיתן הנפשית.
לאחר שסיימו איפוני יסוד, הן עוברות מבחנים פסיכו-טכניים על מנת להשלח לתפקידים כגון: פקידות, מרכזניות טלפונים, טלפרינטר ואלחוט. אחדות עוסקות באריזת מצנחים, או בודקות מכשירים שונים.
ישנן גם העוסקות בעניני רבות, עזרה סוציאלית וגם מטפלות, אחיות

או חובשות. אחדות עוסקות בנהגות ומכונאות. ישנן העוברות קורסים להוראת השפה העברית ועוסקות בהוראה בכל ענפי התירותים. ישנן המתנדבות ללמד בבתי-ספר יסודיים, בישובי הספר ואיזורי פיתוח חדשים.

בשנים קודמות השתתפו החיילות במערכה נגד הבערות. הן לימדו מבוגרים, שהגיעו במסגרת העליה החדשה, קרוא וכתוב עברית.

זכויות מיוחדות ניתנות לחיילות: לא פחות מ-15 חיילות משרתות בכל יחידה. תפקידים בלילה נעשים בזוגות.

שטח מגורים מיוחד לחיילות עם חדרי נוחיות נפרדים ונוחים ככל האפשר.

חיילות העוברות עבירה צבאית, נענשות רק ע"י קצינות.

למרות שמספר הבנות קטן יחסית בכל יחידה, הרי שהן משפיעות על החיים התברתיים והתרבותיים ביחידות, ובתברתן נוטים הגברים להתנהגות מאופקת.

חיל-נשים הוא הרשות החוקית למגוייסות צה"ל.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Women's Corps	(ח " נ)	ח י ל נ ש י ם
Page 78 עמוד		
reflect	(v)	משקף
exploiting	(n)	ניצול
discriminate	(v)	מפלה
clerical	(adj)	פקידות
administration	(n)	מנהלה
educational problems		בעיות חינוך
underdeveloped countries		ארצות נחשלות
conscientious spirit		רוח מצפונית
noncombative		בלתי קרבי
ability	(n)	נטיה
feminine	(adj)	נשית
telephone operator		מרכזנית
radio	(n)	אלחוט
packing parachutes		אריזת מצנחים
Page 79 עמוד		
medical aid	(n)	חובשת
mechanics	(n)	מכונאות
the campaign against illiteracy		מערכה נגד הבערות
living quarters		שטח מגורים
restrained behavior		התנהגות מאופקת
legitimate authority		רשות חוקית

Main Service Corps Headquarters Functions

חיל הספקה (חה"ס) Supply Corps

חיל-הספקה הנו החיל, שייעודו לתחזק כוחות צה"ל בהספקת אספקיה, שירותים שונים ותחמושת. כמו-כן מופקד חיל זה בכל הקשור בהיסעים.

זמן מה לפני הקמתו של צה"ל, בשנת 1949 היה אי-סדר בשירותי ההספקה. לעתים, הוחרם המשלוח, מחסני הספקה הוקמו מחוכנם, ומזון נקנה במקום. קרוב לחודש מרץ 1949 נוסד המרכז הבסיסי לצרכי מזון. ובסיסה של מלחמה השחרור נוספו אליו עוד כארבעה מרכזים אחרים.

נוסדו גם שירותי הספקת דלק, ציוד ותחבורה, שכללה גם פרדות, גמלים וחמורים לפי הצורך.

שירותים אלה עבדו בסיכון רב בפרס בעת המשלוחים לירושלים הנצורה.

כל השירותים רוכזו בחיל-ההספקה. הקניות, החלוקה והתחזוקה יחד עם הייצור, האיבחון, ההחסנה, כל אלה הועמדו על בסיס מודרני ומדעי.

הספקת החיל המוצנח התפתחה תוך כדי מאמץ לפיתוח מקסימום גניידות.

במערכת סיני (1956) לא השפיעו קשיי ההספקה על ביצוע החוכניות המבצעיות של צה"ל. תמיד נמצאו פתרונות למניעת האסה בקצב התקדמותו של צה"ל.

מנהל ההספקה עובד בעזרת מחשבים אלקטרוניים. המכשול העיקרי היה בחלותה של המדינה במקורות זרים להשגת ציוד ופריטי לחימה עיקריים וחלקי חילוף חיוניים. כמו-כן גייסה המדינה, במידה מרובה, מקורות כלכליים לספק את דרישותיו המדוכות של צה"ל, דרישות כגון: תחבורה אזרחית ומשאיות, אוטובוסים, מכוניות פרטיות וציוד בנין כבד.

GLOSSARY מילון

Supply Corps חיל הספקה

Page 81 עמוד

task, assignment	(n)	ייעוד
to maintain	(v)	לתחזק
provisions	(n)	אספקה
ammunition	(n)	תחמושת
transportation	(n)	היסעים
was confiscated	(v)	הוחרם
transport	(n)	משלוח
disorder	(n)	אי-סדר
emptied of it's content		רוקנו מתוכנם
mule(s)	(n)	פרדה(ות)
camel(s)	(n)	גמל(ים)
donkey(s)	(n)	חמור(ים)
besieged	(adj)	נצורה
were concentrated	(v)	רוכז(ו)
maintenance	(n)	תחזוקה
production	(n)	ייצור
diagnosis	(n)	איבחון
storage	(n)	החסנה
slack, slowness	(n)	האטה
rythm	(n)	קצב
obstacle	(n)	מכשול
dependency	(n)	תלות
foreign sources		מקורות זרים
heavy building equipment		ציוד בנין כבד

Main Service Corps Headquarters Functions

חיל חימוש (ח"ח) Ordnance

חיל החימוש מופקד על תחזוקה בצה"ל. (בכל הקשור באפסנית החיל. הוא משמש גם כמסגרת ליחידות האפסנאיות של החיל ובמסגרת לבעלי המקצוע של החיל בכל הדרגים והינו בעל המסבות המקצועית הבלעדית בנוגע לאחזקת אפסנית החיל.)

במלחמת העצמאות, סדם הוקם חיל-החימוש, פעלו בתי מלאכה בודדים יומם וליל, כדי לאפשר את החימוש בציוד שהגיע לארץ. מאז הוקם חיל-החימוש, התאימו את הציוד המלחמתי לתקן קבע ולפיתוח הדמה הטכנית. כן אירגנו רשת תחזוקה ממונעת, שקיבלה מעמד של יחידה צבאית. כמו-כן, נעזר הכוח הלאומי בטכנאים מקצועיים. לשם ביצוע המטרה, השתמשנו בבתי-ספר שלפני השירות הצבאי, אשר חלק מהם נוהל ע"י ארגונים בעלי אופי צבאי מובהק.

חיל-החימוש מאחסן ציוד בערך של מאות מיליוני לירות. הוא מנהל בתי מלאכה בסיסיים, ומתאם את כל סוגי הציוד הכבד על מנת לספק את הצריכה. יש ביכולתו לטפל גם בטנקים, תותחים וכלי-רכב, סוגי נשק שונים, מכשירים טכניים וכל מיני מכונות הנמצאות בשימוש הצבא. כמו-כן היה ביכולתו לפרקם ולייצר מהם חלקי ציוד על מנת להרכיבם לשם שימוש מחדש.

חיל-החימוש גאה בעובדה, שבזמן מערכת סיני היה הוא, שפתר את בעיותיו הטכניות של חיל-השריון עד לאור הבוקר.
חיל-חימוש שם את הדגש על אימוני צוותות טכניים וכן גם מגביר הדרכת בעלי מקצוע ואנשי חדושת למיניהם בבית-ספר מיוחד ומודרני בו מקבלים הדרכה להלכה ולמעשה בכל ענפי החימוש המודרניים.
אין ערוך לתרומת חיל-חימוש באנשי מקצוע ואנשי חדושת ממדרגה ראשונה.

מאחד ונדרש טיפול מיוחד בחידוש סוגי נשק שונים ממלחמת העולם השניה, ואין כבעלי מלאכה אלה מומחים ומוכשרים.

חשיבות-לב מרובה מוקדשת לגידול מספר כלי הרכב הצבאיים, אחזקתם, הפעלתם בעת ובעונה, החסנתם, התגעתם, תיקונם וחילוצם.

מפקד חשיבה בשדה הקרב, אחראי גם לחימושם ולציודם של כוחות המילואים.

מחסני הספקה נמצאים בנקודות מפתח שונות, כדי לספק נשק, ציוד ומנות שדה במקרה גיוס או מבצעי שדה.

ציודן של זרועות הלוחמה מתוחזק בתנאים טכניים מצויינים.

היחידות מתורגלות היטב ומוכשרות לטפל בתחזוקה ממדרגה ראשונה ושניה.

ניידות, הוא המושג לסיוע, הסעים קרביים ואליו מצטרפים גם בתי מלאכה ניידים. כמו-כן מלווה ההספקה את הכוחות הקרביים. יחידות השירותים הטכניות, מצורפות ליחידות הקרביות על מנת לשרתן בתחזוקה ממדרגה שניה ושלישית.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מילון

Page 83 עמוד

was not yet		טרם
a few odd		בודדים
day and night		יומם ולילה
coordinated	(v)	התאים
status	(n)	מעמד
to dismantle	(v)	לפרק
to assemble	(v)	להרכיב
proud	(adj)	גאה
fact	(n)	עובדה
increases	(v)	מגביר
theoretical	(adj)	להלכה
practical	(adj)	למעשה
there is no estimate		אין ערוך
contribution	(n)	תרומה

Page 84 עמוד

craftsman		בעל מלאכה
is devoted	(v)	מוקדש
Operation	(n)	הפעלה
activation	(n)	התנעה
repair	(n)	תיקון
towing	(n)	חילוץ
key point		נקודת מפתח
battle rations		מנות שדה
field operation		מבצע שדה
are drilled	(v)	מחורגל

Main Service Corps Headquarters Functions

חיל הרפואה (חר"פ) Medical Corps

חיל הרפואה לא היה קיים בזמן מלחמת העצמאות, מלבד כמה רופאים וכמה יחידות רפואיות. הצבא הסתמך בעיקר על שירותי הבריאות של "קופת-חולים".

בעת מלחמת העצמאות נפתחו שלושה בתי-ספר רפואיים, ואספקה רפואית נדרשת סופקה. כמו-כן התגייסו כמה רופאים ותשירות הרפואי התחפר. פצועים אושפזו בבתי-חולים אזרחיים.

למרות כל המאמצים לא הספיקו תנאים אלה למלא במילואן את דרישות צה"ל. לקראת סוף המלחמה הנ"ל, נפתחו 14 בתי-חולים צבאיים, ותחנה מרכזית לעזרה ראשונה ביחד עם תחנות שונה לעזרה ראשונה.

וכך בוסל הצורך הממשוע בשרותי בריאות כמו אלה של "קופת-חולים".

לאחר המלחמה נתמנה מפרד הבריאות כמשגיח ומטפל ראשי בענייני בתי-החולים הצבאיים. כיום הגיעה רמת בתי-החולים הצבאיים לחשיבות מסדרגה ראשונה.

מטעמים של חסכון ובטחון כלליים, הושג תקן חדש לאיחודם של בתי-החולים בזמן חדום, אשר נתקבל ע"י המדינה עוד לפני מערכת סיני. כידוע, עד למערכה זו לא נפתחו כל בתי-חולים צבאיים נוספים, מלבד כמה בתי-חולים של שדה, כדי לשמש את צה"ל. שיטה זו הביאה לתוצאות חיוביות בעת מערכת סיני, כך, שכיום הושלם איחודם וליכודם של בתי-החולים הצבאיים המסגרת התקן שיתקבל. זאת אומרת, שבתחילה התרכזו יותר בעזרה רפואית ראשונה בקווי החזית, ובפינוי יעיל של נפגעים לקווי העורף ולבסיסי בתי-החולים הצבאיים עת תעזה והתנאים היו כשרים לכך. כיון שהמרחקים היו קצרים יחסית, הרי שהזמן הקצר יחסית שנדרש להעברת הנפגעים איפשר טיפול והתמסרות בתנאים רפואיים מובהקים ואופטימליים ביותר.

חיל רפואה (חר"פ) Medical Corps

כיום חיל-רפואה הוא החיל המופקד על שמירת בריאות הצבא ע"י פעולות גהות ורפואה מונעת.

חיל-הרפואה קבע כמו-כן, סטנדרטים רפואיים, ומיון רפואי של כוח אדם, איסוף נפגעים, מיונם ופיניים, וטיפול רפואי יעיל בנפגעים וחולים. כן מצטיין חיל-הרפואה בניידותו. הוא נע בקלות עם יחידות לוחמות.

לכל גדוד הנכנס לפעולה, יחידת רפואה משלו, המונה רופא אחד ושמה חובשים, על ציודה הרפואי החדיש והחיוני ביותר, המספיק לטיפול במשך 24 שעות שלאחר הפגיעה.

חר"פ מסוגל לנוע בכל שטח, ולטפל בחולים ובנפגעים בכל מקום. החובשים מוצנחים עם יחד הצנחנים מעבר לקווי האויב ומלווים את החיילים המתקדמים למטרות מוקד שונות בקווי החזית ואף תחת אש כבדה.

בשנת 1967 כ-40% נפגעים טיפלו בעצמם או קיבלו עזרה מחברים לנשק. עובדה זו הבליטה את ערכה של העזרה הרפואית הראשונה והצדיקה את מאמצי צה"ל לאמן את החיילים בתרגילי עזרה ראשונה, בסקרי פגיעה רציניים הברוכים באובדן דם רב.

עקב סיבות בלתי צפויות מראש, נגרמו גם עיכובים בהעברת הפצועים והנפגעים בעיקר תחת אש כבדה.

הנפגעים הועברו לתחנות נפגעים שונות, משם בסקרה הצורך לבסיסים הרפואיים במרכזים צבאיים. כן ניתנה חשיבות לעיכובים, שנגרמו בהעברת הנפגעים עד הבאתם לשולחן הניתוחים.

גילו של רופא גדוד הוא 24 שנה בממוצע, ודרגתו היא דרגת סגן לפחות. הרופא הגדודי או החטיבתי עשוי להיות בדרגת סרן או רב-סרן.

קצין הרפואה הראשי הנו תא-אלוף.

תפקידו החשוב השני של חר"פ נובע מתנאי הקיץ הקשים, השוררים בדרך-כלל במזרח התיכון.

מזג האויר החם והיבש ותנאים חמורים אחרים כגון: חוסר מים, סופות חול ומחלות טרופיות נדירות, דורשים מחקר רפואי אינטנסיבי לשם התאמת המזון, הלבוש והדיור, לתנאי האזורים הצחיחים של המדבר.

מחלקת המחקר הרפואית של חר"פ אוספת פרטים על המחלות הנדירות ועל השפעת האקלים המדברי על החיילים.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY		מילון
Medical Corps		חיל רפואה (חר"פ)
Page 86		עמוד
relied	(v)	הסתמך
group health fund		קופת-חולים
at the time of		בעת
was improved	(v)	השתפר
were hospitalized	(v)	אושפז(ו)
first-aid		עזרה ראשונה
secondary stations		תחנות משנה
calling for help		משוע
importance	(n)	חשיבות
was established	(v)	הושלם
unification	(n)	איחוד
consolidation	(n)	ליכוד
evacuation of casualties		פינוי נפגעים
rear line		קו עורף
dedication	(n)	התמסרות
Page 87		עמוד
hygienic activities (medical precaution)		פעולות נהות
preventive medicine		רפואה מונעת
standard	(n)	סטנדרטי
classification	(n)	מיון
assembling of casualties		איסוף נפגעים
evacuation	(n)	פינוי
medic	(n)	חובש
vital	(adj)	חיוני
injury	(n)	פגיעה

GLOSSARY מ י ל ו ן

Medical Corps ח י ל ר פ ו א ה (ח ר " פ)

Page 87 עמוד

parachuted	(v)	מוצנח
across	(prep)	מעבר ל..
concentrations of action		מסרות מוקד
heavy fire		אש כבדה
emphasized	(v)	הבליט(ה)
value	(n)	ערך
justified	(v)	הצדיק
connected with		כרוך
because of		עקב
unforseen, ahead of time		בלתי צפויות מראש
emphasis	(n)	חשיבות
on the average		בממוצע

Page 88 עמוד

difficult conditions		תנאים חמורים
sand storms		סופות חול
tropical diseases		מחלות טרופיות
rare	(adj)	נדיר(ות)
research	(n)	מחקר
adapting	(n)	התאמה
housing	(n)	דיור
arid	(adj)	צחיח

Main Service Corps Headquarters Functions

שרותי בריאות ועזרה סוציאלית — Health & Welfare

נוסף לדיור מיוחד, ביטוח, וקבלת השכלה ולימודים, מקבלים המשרתים בצה"ל גם טיפול רפואי ושירותים סוציאליים חינם.
אנשי צבא שיש להם פגם גופני 19%, כתוצאה משירותם בצה"ל, זכאים לקבל פנסיה וטיפול רפואי חינם.
בעלי סוג בריאות נמוך יותר, מקבלים תשלום חד-פעמי.
אלמנות מלחמה מקבלות פנסיה והוספות כשהן מטופלות בילדים.

אחד השירותים החשובים ביותר של ממשלת ישראל למשוחררי צה"ל, הוא מתן סיוע ועזרה מקסימליים לנזקקים, לשם השתלבותם מחדש בחיים האזרחיים.
אגף החדרכה של משרד הביטחון בתל-אביב, חיפה ובאר-שבע, מספק ידיעות בקשר לרכישת השכלה ועבודה וכן עורך ביקורים במפעלי תעשיה וחברות ידועות, לשם תודעת המטרה והתעשיה הישראליים והתשתלבות בהם.
רבים מהחיילים המשוחררים נקלטים בחברה ובכלכלה והמעבר מהמעמד (סטאטוס) הצבאי לחיים האזרחיים אינו קשה לחיילים המשוחררים.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Health & Welfare שרותי בריאות ועזרה סוציאלית

Page 91 עמוד

physical disability		פגם גופני
are entitled		זכאי
one single	(adj)	חד-פעמי
those in need	(n)	נזקק
factories		מפעלי תרושת
familiarization	(n)	תודעה
acquisition	(n)	רכישה
are absorbed	(v)	נקלט

ח י ל ק ש ר (ח י " ק) Signal Corps

צה"ל כצבא מודרני פיתח את חיל הקשר והאלקטרוניקה. ציוד מעודפי מלחמה, מאז מלחמת העולם השניה, הובא במאי 1948 והוכנס לשימוש בצה"ל ע"י אנשים חסרי נסיון וחסרי הדרכה וספרות טכנית מתאימה.

עד 1953 היה חיל-הקשר עסוק באירגון יחידותיו והדרכת אנשים בעלי ידע מסויים. כן הוכנסו תהליכי קבע.

כך נתגבשו ונתחזקו יסודותיו של חיל-הקשר אשר נטל על עצמו משימה ארוכת טווח בהכניסו בהדרגה ציוד מודרני, שהעלה את הדרגה המכנית, תוך התפתחות אלקטרונית מהירה.

חיל-הקשר תיכנן להכשיר כוח אדם מנוסה, על מנת להתגבר על קשיים, שנבעו מהשלוחי ציוד חדישים.

מבחן מערכת סיני הוכיח שפורים מהירי תנועה התפזרו במרחב, ושאחזקה הקבע, בתיאום ושיתוף פעולות בין השירותים השונים, הוכיחה עצמה ועברה בהצלחה.

מונחים רשמיים הנהוגים באלחוט Signal Terms

כאן	this is
רות	roger
הישר	wilco
עבור	over
סוף	end/out
המתן	stand by
איך אני נשמע	how am I heard
גרוע	poor
בינוני	medium
היטב	well
אמור שנית	repeat/say again
הקרא	read out
תיקון	correction (phonetically)
רות סוף	roger so far
מילים פעמיים	words twice
אותיות	letters twice
חזור	repeat

developed	(v)	פיתח
war surplus		עודף מלחמה
since		מאז
was introduced	(v)	הוכנס
lacking experience		חסר נסיון
technical literature		ספרות טכנית
permanent procedures		תהליכי קבע
solidified	(v)	נתגבש(ו)
strengthened	(v)	נתחזק(ו)
undertook		נטל על עצמו
long range mission		משימה ארוכת טווח
gradually	(adv)	בהדרגה
to qualify	(v)	להכשיר
experienced	(adj)	מנוסה
to overcome	(v)	להתגבר
that resulted from		שנבעו
column(s)	(n)	טור
were scattered	(v)	התפזר(ו)

Main Service Corps Headquarters Functions

חיל ההנדסה (חה"נ) Engineering Corps

לחיל-ההנדסה הצטרפו חלוצי מחתרות ההגנה, האצ"ל (ארגון צבאי לאומי) ולח"י (לוחמי חירות ישראל). בהתקפות השתתפו בחופרי נפץ, כסיוע ישיר לחיל-הרגלים, בסקום מרגמות וחותחים שלא היו עדיין בנמצא. תפקיד חבלה זה היה מקובל כתפקיד הנדסת שדה.
כשהתפתחה מלחמת העצמאות, ונשק מסייע ומקובל הגיע, התרכז חיל-ההנדסה בשיטות הרגילות ביותר על-מנת להשיג ניידות מקסימלית.
מהנדסי צה"ל הראשונים, היו מהנדסי הבריגדה היהודית הותיקים. ביצורי הבפרים ניתנו אז לאחריותם הבלעדית של האזרחים.
יש גם לזכור כיצד לקחו חייליו הצעירים של צה"ל בבנית "דרך בורמה" לירושלים, וכן "מבצע חירם" שפינה דרכים בגליל, ואלה שאיפשרו את השימוש בדרך הרומאית העתיקה, שנשתכחה בינתיים, מתוך כוונה להפתיע את המצרים ליד עוג'ה אל חפיר, - היו מהנדסי חיל-ההנדסה.
כשהוכרזה שביתת הנשק, היו אלה מהנדסי צה"ל, שסקרו את הנגב בחיפוש דרכים חדשות ואפשריות.
סימנו אותן ומיד סללו אותן. דרכים כגון: "מעלה עקרבים", "דרך הערבה" לאילת ו"דרך הבטחון" של מרכז הנגב. חופרי בניה מקומיים נוסו ונבדקו שיטות בניה.
המושגים האזרחיים הוחלפו בצבאיים מובהקים. כמו-כן היה על צה"ל להחדיר בקרב אנשיו את חשיבות גורמי המהירות והאילתור, עיקרון השימוש במאמץ מינימלי והשימוש בחומרי בניה, שנמצאו ברשותם לפתור הבעיות ההנדסיות להפעלת מבצעים מיוחדים.
מהירות בפעולה ובתנועה תרמו רבות לפתרון בעיות האספקה ברחבי הנגב והמדבר בזמן מערכת סיני. חיל-ההנדסה מופקד על כל פעולות ההנדסה הצבאית בצה"ל המסייעות להשגת מטרות צבאיות הכוללות חבלה, גישור, ביצורים, הסוואה, דרכים ושירותי הנדסה.

פ ע ו ל ו ת ח ב ל ה

פעולות התבלה מתחלקות לשתים: פעולות הריסה או השחרה של מבנים, עצמים וכו', ופעולות (פרט ללחימה גלויה), המכוונות להסב נזק, של סוכן או אוהד של מדינה מסוימת, או של אירגון מסויים (ביחוד חשאי), שחבריהן לפגוע במאמץ המלחמתי, או במהלך החיים התקין של המדינה העויינת או של האירגון העויין.

ג י ש ו ר

כל פעולה הקשורה בבנית מעבר על פני תהום.

ב י צ ו ר י ם

ביצורים יכולים להיות מערכת מבשולים, עמדות חפורות, מקלטים וכיו"ב, המוקמים לצורך הבטחת הגנה ללחימה. קיימים שני סוגי ביצורים:

ביצורי קבע וביצורי שדה.

1. ביצורי קבע

ביצורי קבע הם ביצורים המוקמים לרוב בזמן רגיעה. אלו מבנים חזקים כמו: מקלטים ועמדות מבטון מזויין, מבשולים נ.ט (נגד טנקים) קבועים ועוד. להקמתם דרושים אמצעים מכניים ומקצועיים.

2. ביצורי שדה

ביצורי שדה מוקמים בתנאי שדה, ע"י התחמרות של הגייסות בשטח. ביצורי שדה כוללים בדרך כלל: שוחות למיניהן, מבשולי תיל ומיקוש, כוכי מגן, מקלטי שדה ועוד.

ה ס ו א ה

כדי להטעות את האויב ננקטים אמצעי הטעיה חזותיים, בקשר למציאותם של הכוחות, היערכותם ומגמתם. ההטעיה נעשית ע"י הסתרה והונאה (הנדסית).

1. הסתרה

אמצעי הסתרה ננקטים במטרה להסתיר עצם או כוח צבאי מעיני האויב. ההסתרה נעשית ע"י הבלעת העצם, דהיינו, הסתרת העצם ע"י מיזוגו ברקע בו-נמצא, באופן שלא ניתן להבחין בו בתצפית, והעלמת העצם, ע"י העמדת עצם אחר בינו לבין הצופה.

2. הונאה

ההונאה בהסוואה היא יצירת הרושם של קיום עצמים, שאינם קיימים למעשה, או שאינם נראים כפי שהם במציאות.
ההונאה ההנדסית נעשית ע"י שינויו החזותי של העצם בעזרת הסוואה, כגון: אונית-מלחמה מוסוואת כאונית-סוחר, טנק כמשאית וכדומה.
וכמו-כן מבוצעת ההונאה ההנדסית ע"י הסבת תשומת-ליבו של האויב ממטרות אמיתיות למטרות מדומות.

GLOSSARY מילון

Engineering Corps חיל הנדסה (ח"נ)

Page 95 עמוד

pioneer(s)	(n)	חלוץ(ים)
underground	(n)	מחתרת
explosive	(n)	חומר נפץ
support	(n)	סיוע
mortars	(n)	מרגמה
gun(s)	(n)	תותח(ים)
sabotage	(n)	חבלה
supporting	(adj)	מסייע
conventional	(adj)	מקובל
concentrated on	(v)	התרכז
mobility	(n)	ניידות
veteran(s)	(n)	ותיק(ים)
fortification(s)	(n)	ביצור(ים)
exclusive	(adj)	בלעדי(ת)
enabled	(v)	איפשר
ancient	(adj)	עתיק(ה)
forgotten	(v)	נשתכח(ה)
to surprise	(v)	להפתיע
was announced	(v)	הוכרז(ה)
explored	(v)	סקר
search	(n)	חיפוש
marked	(v)	סימן(ו)
to pave the road	(v)	סלל
construction materials		חומרי בניה

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ז

Engineering Corps חיל הנדסה (ח"נ)

Page 95 עמוד

were tested	(v)	נוסה(ו)
were changed	(v)	הוחלף(ו)
expert	(n)	מובהק
to instill ideas	(v)	להחדיר
improvisation	(n)	אילתור
effort	(n)	מאמץ
activation	(n)	הפעלה
contributed	(v)	תרם(ו)
wide spaces of the Negev	(n)	רחבי הנגב
to be in charge	(v)	פיקד
support	(v)	סייע(ה)
building bridges		גישור
camouflage	(n)	הסוואה

Page 96 עמוד

demolition	(n)	הריסה
elimination, destruction	(n)	השמדה
structure, building	(n)	מבנה(ים)
object	(n)	עצם
with the exception of		פרט ל..
open fight	(adj)	לחימה גלויה
to cause	(v)	להסב
damage	(n)	נזק
agent	(n)	סוכן
friend, sympathizer	(n)	אוהד
secret	(adj)	חשאי
normal way of life		מהלך חיים תקין

GLOSSARY מ י ל ו ן

Engineering Corps (חה"נ) ח י ל ה נ ד ס ה

Page 97 עמוד

hostile	(n)	עויין
building of a bridge over a gap		בנית מעבר על-פני תהום
formation of obstacles	(n)	מערכת מכשולים
trench positions		עמדות חפורות
shelter(s)	(n)	מקלט(ים)
preparation of the area for an assault		הכשרת השטח ללוחמה
(time of rest), slack, halt		זמן רגיעה
reinforced concrete positions		עמדות מבטון מזויין
obstacle(s)	(n)	מכשול(ים)
entrenchment	(n)	התחפרות
army units	(n)	גייסות
pits	(n)	שוחות
barbed wire obstacles	(n)	מכשולי-חיל
mine obstacles	(n)	מכשולי-מיקוש
individual shelters	(n)	כוכי-מגן
to mislead	(v)	להטעות
measure taken		ננקט
visual deception	(n)	הטעיה חזותית
presence	(n)	מציאות
their formation	(n)	היערכותם
their movement	(n)	מגמתם
concealment	(n)	הסתרה

GLOSSARY מילון

Engineering Corps חיל ההנדסה (חה"נ)

Page 96 עמוד

deception	(n)	הונאה
absorbing	(n)	הבלעה
background	(n)	רקע
to recognize	(v)	להבחין
observation	(n)	תצפית
observer	(n)	צופה

Page 97 עמוד

camouflage	(n)	מסווה
dummy targets	(n)	מטרות מדומות

Military Education & Training

הדרכה צבאית

כל מעולות ההוראה, ההנחיה והקנית הידע, הכרוכות בהכשרת החייל למילוי תפקידו בצבא, ניתנות בהדרכה הצבאית.
הדרכה מקצועית ניתנת לקצינים בכל הדרגות בבתי-הספר והמדרשות הצבאיים שבישראל ומחוצה לה.
מאז שנת 1955 עוברים צוותות של בעלי דרגות בכירים קורסים במדרשה לפיקוד ולמטה (בי"ס לפו"מ).
בשנת 1963 נוסדה המדרשה להגנה לאומית, שאליה נשלחו בעלי הדרגות הגבוהות, שבצה"ל ועובדי מדינה אזרחיים, שחובתם נוגעת בעניני בטחון.
כמו-כן נשלחו בעלי דרגות למדרשת שריון, למדרשת חי"ר (חיל-רגלים), למדרשת חת"ם (חיל-תותחנים) ולאימון והדרכה בתרגילים עוצבתיים של גופים צבאיים (עוצבתיים) המוקמים לצורך משימות מסויימות.
גופים אלה מורכבים ממספר עוצבות יסוד בעלות עצמאות מנהלתית מינימלית מבחינת תנועה, אש ותחזוקה ומאוזנות מבחינת יסודות סיוע לחימה ותחזוקה. גוף צבאי זה מורכב, ממספר יחידות מחילות שונים, לפי מבנה קבוע מראש, לדוגמה החטיבה בצה"ל.
עוצבת משנה כלולה אף היא בתוך עוצבה גבוהה יותר ולפעמים אף בתוך עוצבת יסוד. הבריגדה בתוך הדיביזיה (החטיבה בתוך האוגדה) בצבא ארה"ב היא דוגמה לעוצבת משנה לא קבועה.
בקורסים השונים לקצינים ניתנים: מסדרות שיטתיות של שעורים, תרגילים וכיו"ב, שנועדו להקנות מקצוע או נושא מסויים, במסגרת ההדרכה הצבאית, אשר ההדרכה בהם אינה נכללת בתהליך הרגיל של אימון והדרכת היחידה.
להדרכה הצבאית של צה"ל סגל מנהלה, סגל הדרכה וקבוצות חניכים מתאמנות.

בית-הספר לפיקוד ולמטה (פו"ם) נוסד בשנת 1954. המכללה הצבאית הלאומית נוסדה בשנת 1963 ונסגרה מחוסר תקציב בשנת 1966.

בית-הספר לפיקוד ולמטה הנו מוסד צבאי תלת-שירותי, והקורס בו נמשך כ-10 חודשים בעניני ביצועי מסכ"ל, עניינים מכניים ומנהלה.

רק קצינים מצטיינים, בדרגות בכירות, מתקבלים לקורס הנ"ל ועליהם חלה החובה לשרת 5 שנים נוספות, לאחר סיום לימודם.

הקורסים בכל אחד מזרועות הלוחמה והשירותים המכניים לקצינים בדרגה, ולקצינים חוגרים, מתנהלים בסניפי המדרשות במשך 3 חדשים בבתי-הספר לשריון, חי"ר, חת"ם ובבית-הספר לתרגילים עוצבתיים.

פחות מ-3 חדשים לאנשי המנהלה ולאנשי השירותים המכניים.

קורסים קצרים יותר, אף הם מתנהלים בסקצועות האינדיבידואליים השונים.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Military Training צ ב א י ת ה ד ר כ ה

Page 102 עמוד

teaching	(n)	הוראה
guidance	(n)	הנחיה
transfer of knowledge	(n)	הקניה
knowledge, know-how	(n)	ידע
are connected	(v)	כרוך(ים)
rank(s)	(n)	דרגה(ות)
military school(s)	(n)	מדרשה(ות)
crew(s)	(n)	צוות(ות)
senior	(adj)	בכיר
civilian	(adj)	אזרח
formation	(n)	עוצבה
mission	(n)	משימה
movement	(n)	תנועה
supply, maintenance	(n)	תחזוקה
are balanced	(v)	מאוזן(ות)
definite	(adj)	קבוע
secondary	(adj)	משנה
set of lessons		מערכת שיטתית
were designed	(v)	נועד(ו)
to transfer	(v)	להקנות
process	(n)	תהליך
administrative cadre		סגל מנהלה
trainee(s)	(n)	חניך(ים)

GLOSSARY מ י ל ו ן

Military Training הדרכה צבאית

Page 103 עמוד

lack of funds		חוסר תקציב
tri-service		חלה-שרותי
senior	(adj)	בכירות
are bound to serve		חלה החובה
non-commissioned officer		קצין חונר

Ranks Promotions & Decorations

Ranks Used In All Branches of Service דרגות בכל השרותים

Lieutenant General.....(רא"ל) רב אלוף

Major General..... אלוף

Brigadier General.....(תא"ל) תת אלוף

Colonel.....(אל"ם) אלוף משנה

Lieutenant Colonel.....(סא"ל) סגן אלוף

Major.....(רס"ן) רב סרן

Captain..... סרן

First Lieutenant..... סגן

Second Lieutenant.....(סג"מ) סגן משנה

Sergeant Major.....(רס"ר) רב סמל ראשון

Master Sergeant.....(רס"ל) רב סמל

Sergeant 1st class.....(סמ"ר) סמל ראשון

Sergeant..... סמל

Corporal.....(רב"ט) רב טוראי

Private 1st class.....(סר"ט) טוראי ראשון

Private.....(טור') טוראי

ד ר ג ו ת ו ה ע ל א ו ת ב ד ר ג ה

הענקת דרגות גבוהות לאנשי צבא, מותנית במילוי כמה מהתנאים הבאים: המלצת המפקד, סיום קורס, הצטיינות במבחן מקצועי, השלמת תקופה מינימאלית בדרגה מסוימת, ותקן פנוי.

להלכה, ישנן רק שלוש דרגות קצונה יסודיות בצה"ל: סגן; סרן; אלוף. למעשה, הדרגות האחרות הן שינוי הקודמות בקידומת וסיומת, כדי ציון בכירות יחסית. תוארי הדרגות דומים בכל שלושת זרועות צה"ל.

דרגת תת-אלוף (תא"ל) הוסיפה לראשונה ביולי 1968. הדרגות הקיימות כגון אלוף ורב-אלוף הועלו במעלה אחת בהשוואה לחילות זרים.

רב-אלוף, היא דרגת הקצינות הגבוהה ביותר בצה"ל, היא גם הדרגה החמישית בסולם הקצונה ותשע עשרה בסולם הדרגות הכללי של צה"ל.

דרגת רב-אלוף מוענקת לקצין הממלא תפקיד רמטכ"ל.

דרגת אלוף מוענקת לקצינים בשירות סדיר, המשרתים את מפקד המטה.

בדרגת אלופים מכהנים מפקדי שלושת פיקודי המרחב, מפקד חיל-שריון, ראשי ארבעת אגפי המטכ"ל (אגף כוח אדם, מודיעין, אגף אפסנאות, מפקדה ראשית מקצועית) וראשי חיל-האויר וחיל-הים.

לדרגת תת-אלוף מתמנים כ-17 קצינים, וביניהם הקצינים הנכללים בממות פיקודי האיזורים, ראשי אגפי המיוע במטכ"ל, מפקדי מדרשת מטכ"ל, יועצו הבכיר של המטכ"ל וסגני המפקדים של חיל-האויר וחיל-הים. דרגתו הנמוכה ביותר של קצין מקצועי חוגר (ללא דרגה) היא סגל (דרגה זמנית).

עקרון ההעלאות בדרגה בצה"ל אינו מבוסס הוותק, אלא, מסיכום מבצעיו של החייל. בדרך-כלל, נקבע אותו קריטריון לקצין שבדרגה ולקצין חוגר הכולל גם את אנשי המילואים.

כגורמי העלאות בדרגה נלקחים בחשבון: השתתפות בבתי-ספר צבאיים, התנהגות, תכונות מיוחדות וביצועים.

דו"חות על השרות ושאר הדוח"ות (דינים וחשבונות) הנרשמים בסדירות, נלקחים גם הם בחשבון, כדי לרתום לתפקידים פנויים ומתאימים, מבחר צוותי מוכשר ומוסמך הנדרש לשרת תקופה מינימלית בדרגה מסוימת.

כדי להכשירו להעלאה בדרגה, מדרגת סגן-משנה לדרגת סגן, נדרשת לפחות תקופת שנה אחת. מסגן-משנה לסרן - שלוש שנים, ו-4 שנים לכל דרגה גבוהה במעלה. מבחר המועמדים להעלאה בדרגה נעשה בפרס בין קציני השדה אשר בסופו יכול הקצין להגיע לדרגת אל"מ (אלוף-משנה), רק 20% מבין אלה שהוכשרו והוסמכו לשם כך לראשונה, עלולים לקבלה.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Ranks & Promotions דרגות והעלאות בדרגה

Page 106 עמוד

the granting of	(n)	הענקת
depends on	(v)	מותנה
fulfilment	(n)	מילוי
recommendation	(n)	המלצה
distinction	(n)	הצטיינות
professional	(adj)	מקצועי
completion	(n)	השלמה
other criteria		תקן פנוי
prefix	(n)	קידומת
suffix	(n)	סיומת
name(s)	(n)	תואר(ים)

Page 107 עמוד

degree	(n)	מעלה
to compare with		בהשוואה עם
foreign	(adj)	זר
scale	(n)	סולם
serve	(v)	מכהן
principle	(n)	עיקרון
total	(n)	סיכום
criterion		קריטריון (קנה מידה, תבחין)
quality	(n)	תכונה
report	(n)	דו"ח
are written	(v)	נרשם
regularly	(adv)	סדירות

GLOSSARY מילון

Ranks & Promotions דרגות והעלאות בדרגה

Page 107 עמוד

to place	(v)	לרתום
selection	(n)	מבחר
able	(adj)	מוכשר
qualified	(adj)	מוסמך
candidate	(n)	מועמד
were qualified	(v)	הוכשר
were promoted	(v)	הוסמך

צל"ש (ציון לשבח) ואותות הצטיינות Awards & Decorations

הדרך הטובה ביותר לציון פעולות הראויות לשמן של אנשי צבא היא - בעיקר על-ידי הענקת צל"ים.

בשלהי 1969 קיבלה הכנסת את הצעת חר הבסחון ליצירת שיטה חדשה, של הענקת אותות הצטיינות ופרסים על ביצוע מעשה גבורה או על התנהגות מופתית או הישגים מיוחדים בשינם. וכן גם אותות עבור השתתפות בפעולה צבאית כגון: "אות הקומסיות", "אות סיני".

הצל"ים חולקו לשלוש דרגות: עבור גבורה עילאית פנים אל פנים עם האויב, עבור גבורה קרבית, ועבור גבורה שאינה בקרב.

בשנת 1949 החליטה הכנסת להביר בגבורתה של קבוצת חיילים, שהצטיינה במלחמת העצמאות. אותות ההצטיינות כללו אז רק סרסים ללא עיטור (מדליה), ניתנו ל-12 אנשים, ביניהם ארבעה, שקיבלו אותות לאחד מותם.

האותן שקיבל סרס הצטיינות היה, רב-החובל בן-נון מספד חיל-הים, שיצא לפנסיה בראשון לינואר 1966.

ההצעה היתה הענקת אותות הצטיינות רטרואקטיביות (שכותן יפה לאחור), לגיבורי ישראל ולאלה הנזכרים בחוזר מזכירות הפיקוד העליון בפקודות היום, בפקודת שיגרה או במכתב.

מערכת אותות ניתנה על-פי החוק, שהוצע ע"י משרד הבסחון, לכל אלה ששירתו שירות סדיר מה-1 בפברואר 1948 עד ל-10 במרץ 1949, הזכיים לקבל את אות "מלחמת העצמאות". ולאלה ששירתו בשירות סדיר מה-29 באוקטובר עד ל-6 בנובמבר 1956 הזכאים ל"אות סיני".

אלה ששירתו מינימום של 24 שעות רצופות, תוך התקופה שבין ה-5 ליוני 1967 לבין ה-11 ביוני 1967 זכאים לאות "מלחמת ששת הימים".

השרות הצבאי, שלפני הקמת המדינה מצויין באותות עיטור המורכבים

מדליון מתכת, בקצה סרט צבעוני. הסרט הוא מפלחמת העצמאות.
כמו-כן ניתנים גם סרטי עיסור עבור השרות בצבא הבריטי במלחמת
העולם השניה, או לאלה, שהשתייכו לגוף צבאי מסויים, כ"מפל הבריגדה",
למשרתי הלגיון היהודי הבריטי. ו-"מפל הפלמ"ח" למשתתפים בפלוגות
המחץ של ההגנה, או סרט עיסור לאלה שהשתתפו במערכה על ירושלים
כמו "מפל ירושלים".

GLOSSARY מ י ל ו ן

Awards and Decorations צל"ש ואותות הצטיינות

page 110 עמוד

citation		ציון לשבח (צל"ש)
pointing out	(n)	ציון
outstanding		ראוי לשמו
end	(n)	שלהי
award(s) decoration(s)		אות(ות) הצטיינות
prize	(n)	פרס
act of heroism		מעשה גבורה
exemplary	(adj)	מופתי
achievement	(n)	הישג
decoration	(n)	אות
victory medal decoration		אות הקוממיות
superior	(adj)	עילאי
ribbon(s)	(n)	סרט(ים)
medal		עיטור (מדליה)
hero(es)	(n)	גיבור(ים)
memorandum	(n)	חוזר
supreme command		פיקוד עליון
routine order	(adj)	פקודת שיגרה
a set of		מערכת

Page 111 עמוד

medal of metal		מדליון מתכת
colored	(adj)	צבעוני
insignia	(n)	סמל
shock troops		מחץ

סדרים צבאיות — Paramilitary Training

נוער חלוצי לוחם (נח"ל) — Pioneer Fighting Youth

הנח"ל מסמל את הקשר בין צה"ל ליסודות הקונסטרוקטיביים של מדינת ישראל. והוא כולל חלוציות וחיול כאחד.

לאחר כמה חודשים של אימונים צבאיים מזורזים, נכנסות קבוצות הנח"ל לעבודה בקיבוצים מסויימים לתקופה של שנה, עדיין תחת משמעת צבאית.

בקיבוצים הם מקבלים את הכשרתם החקלאית. קבוצות הנח"ל מצטרפות לקיבוצי הגבול, או מקימות מושבים וקיבוצים, ולעתים קרובות במקומות מסוכנים המועדים לפורענות. ובתנאי מגורים קשים.

יחידות הנח"ל מקבלות במסגרת השירות הצבאי הכשרה וחינוך להתיישבות בסחונית, נוסף להכשרה הצבאית. הן מאורגנות לשם כך בפיקוד פונקציונלי, שהוא מסגרת פיקודית, אירגונית ומנהלתית למילוי משימות מוגדרות וללא כל אחריות מרחבית.

במלחמת העצמאות, התפתח הנח"ל כגורם המאחד את השירות הצבאי והחלוציות, וכמסגרת העיקרית של תנועות הנוער הישראליות.

עם התפתחותה של מדינת ישראל עזר נח"ל במניעת התפוררות תנועות הנוער, ואיפשר לקבוצות שונות להצטרף לגוף אחיד, ולשרת בדרך קולקטיבית את המדינה.

הנח"ל המורכב מ-60% צעירים ו-40% צעירות, הוא עובד אדמה ביום, ואיש צבא השומר על הגבולות בלילה.

חיל-הרגלים (חי"ר) תומך ומאמן את נח"ל, מספק לו ציוד צבאי, ותורם רבות להחדרת המשמעת הצבאית בשורותיו.

מפקד חי"ר קובע את היעדים שם מקים הנח"ל עמדות חדשות, מתוך התחשבות אסטרטגית בלבד. כל נקודה צבאית של נח"ל "מאומצת" ע"י הקיבוץ הסמוך, התורם עזרה, עצה, ואספקת ציוד חקלאי.

מאוד ובדרך-כלל באים אנשי נח"ל מהערים כשהם מחוסרי נסיון וידע חקלאיים.

לאחר כמה חודשים של אימונים אינטנסיביים, מוסל על הקבוצה לייסד קיבוץ לשם אימונים בשטח חקלאי לשנה אחת. עם חום האימונים נשלחים רק אלה, המוכשרים גופנית, לקורסים צבאיים מתקדמים יותר לעוד כמה חודשים.

עם חום התקופה הזו ועדיין בסגרת צה"ל, הם נשלחים בקבוצות לישובי הגבול, או מקימים ישוב משלהם, לעתים קרובות גם בשטח, שעדיין מועד לכל מיני פורענויות ובחנאים קשים.

עם סיום שרות הצבאי, יכולה הקבוצה להמשיך ולפתח את עמדת הגבול ולהפכה לישוב אזרחי קבוע.

כמה מחברי הנח"ל בוחרים בדרך השניה, שהיא השלמת תקופת שירותם בסגרת צבאית רגילה. לחברי הנח"ל ניתנות אפשרויות השתלמות בקורסים מתקדמים בחקלאות, כך, שלאחר סיום תקופת שירותם בצה"ל, הם מצטרפים לקבוצות התישבותיות שונות ונקלטים כבעלי ידע ונסיון בחקלאות.

23 עמדות גבול קדמיות הוקמו ע"י נח"ל וכ-15 הפכו לישובים חקלאיים אזרחיים קבועים.

מכאן שמטרתו העיקרית של הנח"ל היא לעודד התישבויות חקלאיות לאחר תקופת הגיוס.

בוגרי הנח"ל הקימו 18 כפרים, ויישבו מחדש 10 כפרים שהתישביהם נטשום. קבוצות בוגרי נח"ל מצטרפות לכפרים הקיימים שכמה מהם, נמצאים לאורך הגבול.

ישובי הגבול הכוללים את עמדות הנח"ל מאורגנים כיחידות המסוגלות להגן על עצמן. כבר הוכח, שאפילו מקומות נידחים ומבודדים, עומדים בנסיון. בין אם תחמושתם דלה אך מספקת את הצריכה ובין אם ביצורם

מניה את הדעת, מסוגלים המתיישבים להחזיק מעמד תודות לרוח הקרבית והמוראל הגבוה המעודדים אותם להגן על הרכוש והחיים בכל מחיר.

שפחיה וקסנים של המדינה והזמן הנדרש לגיוס המילואים הופכים את הגנת הארץ לחלק חשוב ונכבד של בסחון המדינה.
בפלישות קודמות, הגנו המתיישבים על עצמם בסרגמות בינוניות ובסקלעים (מכונות יריה) בינוניים וכן גם בנשק אנטי-טנקי.
צה"ל מצא לנחוץ להבסיח ביעילות את אימוני מפקדי הנח"ל, ולדאוג לכך שאגירת מזון, דלק, ציוד רפואי וחומרי בניה שונים לשם ביצורים יימצאו תמיד בנקודה מוכנים לעת חירום.
כמו-כן דאג צה"ל לבניית מקלטים תת-קרקעיים. גם הנשים השתתפו בהגנת הבסר, והתגבורות של חיל-קשישים היו מגיעות מהערים הסמוכות בעת חירום.

BEST COPY AVAILABLE

נוסד חלוצי לוחם (נח"ל) Pioneer Fighting Youth

האימונים הטרום-צבאיים מתנהלים בבית-הספר הריאלי שבחיפה ובגמנסיה העברית הרצליה שבתל-אביב. תכנית הלימודים, כוללת חינוך היכוני לתלמידים נבחרים מבין המתנדבים לאימונים צבאיים. עם סיום הלימודים, הם מגוייסים מיד לצה"ל בדרגות של רבי-טוראים. ועם סיום קורס קצינים הם מקבלים אוטומטית לדרגת קצינות.

כ-400 מועמדים נרשמו לתכנית זו באוקטובר 1968. גם מדרשת המילואים מספקת קצינים, ובה מספר מצומצם של סטודנטים, שהורשו להמשיך בלימודם (ללא עזרת צה"ל).

לאחר תקופת השתלמות בקורס צבאי יסודי, חייב נושא הלימודים להיות בעל ענין טכני מיוחד. על הסטודנטים הנ"ל לעבור אימונים צבאיים בכל קיץ, עם סיום לימודם באוניברסיטה, מקבלים אוטומטית לקצונה.

רוב הקצינים הם מבין מגוייסי שרות חובה.

הבחירה נעשית לאחר מבדקים פסיכוטכניים, תוך בדיקה מדוקדקת של התנהגות המועמד, הלך מחשבותיו, צורת ביצוע תפקידו ומבחני ידע.

לאחר שלושה חודשים של אימונים יסודיים בבית-הספר ו-2-3 חודשים של אימונים בתפקידים פלוגתיים, נבחרים המועמדים המתאימים לקורסים נוספים של 3 חודשים לשם קבלת תואר קצין (ללא דרגה קבועה). רק אז, חוזרים החניכים לשירותים הפלוגתיים לתקופה של 2 עד 3 חודשים. לאחר-מכן, הם עוברים קורס של 6 חודשים כמועמדים לקצינות, ובסיימם את לימודם בהצלחה, מקבלים דרגת סגן-משנה, בסיימם את שירות החובה, בידם הבחירה אם להמשיך בשירות סדיר, בכוחות הסדירים של צה"ל, הכוללים שירות חובה וקבע.

מגוייסי נח"ל עוברים תכנית לימודים של 3 חודשים ובה אימוני יסוד הדומים לאלה הניתנים למגוייסים אחרים.

נוער חלוצי לוחם (נח"ל) Pioneer Fighting Youth

אימוני אנשי נח"ל הנבחרים, מתחילים בבית-הספר התיכון במסגרת תנועות הנוער במטרה לשרת כגרעין ביחידות נח"ל.

הטירונים המגוייסים, רואים לבקש להצטרף לתפקידי נח"ל. כמו-כן, קיימת גם אפשרות להעברת איש נח"ל לצה"ל לשם השלמת שירות חובתו.

בתקופת האימונים היסודיים נבחרים כ-15% ממגוייסי הנח"ל לתכנית אימונים מוגדלת, כצעד ראשון לקראת אפשרויות לקבלת תואר קצין חוגר או קצין בעל דרגה בשלבים מאוחרים הן בנח"ל והן בצה"ל.

לאחר תקופת האימונים הנ"ל, יוצאות יחידות נח"ל לכפרים הקיימים לשנה אחת. שם הם מקבלים הדרכה צבאית ונסיון בעבודות חקלאיות.

האימונים הצבאיים נמשכים. כמה מקבלים הדרכה בתחזוקת נשק, וכמה מקבלים הדרכה בתבלה לשם חבלית צבאית.

השירות בכפרים נמשך כ-5 חודשים תוך אימונים מזורזים לאלה המתאימים לכך מבחינה גופנית. התכנית כוללת: קורס כללי במבצעי חי"ר והתמחות באחת מזרועות הלוחמה בענף מסויים כגון: חיל-שריון, חיל תותחנים, או חי"ר מוצנח. כ-5% נבחרים לשם השתלמות בבתי-ספר צבאיים לקצינים חוגרים ולקצינים שבדרגה. היחידות שאינן מוסמכות לפעילות קרבית, נשארות במושבים החקלאיים, אך מסייעות לקבל הדרכה צבאית.

ישראל מנהלת אימונים צבאיים עבור ארצות אחרות. דרך פעולות המבנה האזרחי של נח"ל הוכחה בהתעניינותן של אפריקה הלטינית, אסיה, והארצות החדשות של אפריקה המתחדשת. האימונים מתנהלים בישראל ובחו"ל.

כדוגמאות לכך, יש לראות את אימוני צנחני נפאל וקונגו (קינשנה), ואת אימוני סיירי הסילונים באוגנדה.

חיל-הנשים של צה"ל סיפק אף הוא יועצים לחוף-השנהב, אקוודור,

נוער חלוצי לוחם (נח"ל) Pioneer Fighting Youth

בוליביה, קוסטה-ריקה, בורמה והודו-סין (תיילאנד), שקיבלו עזרה טכנית בתכניות הדרכת נוער וחקלאות.

מנהיגי תנועות נוער שונות מטנזניה, קניה, זמביה ומלאיה, ביקרו לאחרונה בישראל, לשם אימונים מזורזים ומחקדמים.

יותר מ-30 ארצות, קיבלו הדרכה טכנית וצבאית מישראל בדרך זו או אחרת.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Pioneer Fighting Youth נוער חלוצי לוחם (נח"ל)

Page 113 עמוד

symbolizes	(v)	מסמל
pioneering	(n)	חלוציות
soldiering	(n)	חיול
fast	(adj)	מזורז(ים)
discipline	(n)	משמעת
agricultural, farming	(adj)	חקלאות
dangerous	(adj)	מסוכן
subject to	(adj)	מועד
difficulties	(n)	פורענות
condition(s)	(n)	תנאי(ם)
living quarters	(n)	מגורים
training	(n)	הכשרה
settlement	(n)	התיישבות
functional	(adj) (תפקידי)	פונקציונלי
developed	(v)	התפתח
collapse	(n)	התפוררות
works the land		עובד אדמה
supplies	(v)	מספק
instillation (of)	(n)	החדרה(ת)
establishes	(v)	קובע
objective(s)	(n)	יעד(ים)
erects	(v)	מקים
consideration, point of view	(n)	התחשבות
is adopted	(v)	מאומץ(ת)
nearby	(adj)	סמוך

GLOSSARY מ י ל ו ן

Pioneer Fighting Youth נוער חלוצי לוחם (נח"ל)

Page 114 עמוד

is directed	(v)	מוסל
to establish	(v)	לייסד
completion	(n)	תום
period	(n)	תקופה
to develop	(v)	לפתח
prefers	(v)	בוחר(ים)
are absorbed, are assimilated	(v)	נקלט(ים)
to encourage	(v)	לעודד
graduate(s) of	(n)	בוגר(י)
to abandon	(v)	נטש(ו)
proved	(v)	הוכח
remote place	(n)	נידח
are isolated	(n)	מבודד(ים)
poor	(adj)	דל(ה)
need	(n)	צריכה

Page 115 עמוד

adequate		מניח את הדעת
to hold one's position		להחזיק מעמד
fighting spirit		רוח קרבית
considerable	(adj)	נכבד
invasion(s)	(n)	פלישה(ות)
found necessary	(v)	מצא לנחוץ
food storage	(n)	אגירה(ות)
underground	(adj)	תת-קרקעי(ים)
force of veterans		חיל-קשישים (חק"ש)

GLOSSARY מ י ל ו ן

Pioneer Fighting Youth — נוער חלוצי לוחם (נח"ל)

Page 116 עמוד

become qualified		אסמכתא
psychotechnical examination		מבדק פסיכו-טכני
reduced	(adj)	מצומצם
precise	(adj)	מדוקדקת
way of thinking		הלך מחשבות
choice	(n)	ברירה

Page 117 עמוד

are authorized	(adj)	רשאי
completion	(n)	השלמה(ת)
broader	(adj)	מורחבת
step	(n)	צעד
specialization	(n)	התמחות
branch	(n)	ענף
supplied	(v)	סיפק (לספק)
leader	(n)	מנהיג

BEST COPY AVAILABLE

גדודי נוער (גד"נע) Gadna

צה"ל, משרד הביטחון ומשרד החינוך-והתרבות אחראים כאחד לתנועת הנוער הגד"נעית.

הגד"נע קולט לשורותיו בני נוער שכולם מתנדבים בגילי 14-18, הבאים מבתי-הספר התיכוניים, ארגוני הנוער וכפרי עולים.

מטרת הגד"נע היא להדריך בני נוער, לחלוציות ולהגנת הארץ, ולרכז את הדרכתו במשטחים צבאיים שכניים שהם בעצם אמצעי חינוך לביטחון לאומי.

למעשה היה הגד"נע קיים עוד זמן רב לפני מלחמת העצמאות. הגד"נע הדריך את חניכי ההגנה, וכן גם ידועה לשבח, יחידה גד"נעית שעצרה את התקדמות הלגיון הירדני.

לאחר מלחמת העצמאות, עסק הגד"נע בבניית הכביש לעין-גדי, עזר לעולים חדשים וביצר את יישובי הגבול.

בין השנים 1956 - 1957 עסקו יותר מ-4600 גד"נעים בביצורי יישובי הגבול נגד התקפות פדאין ומסתננים.

פעילות הגד"נע נחשבת כחלק מתכנית הלימודים בבתי-הספר התיכוניים, ב-110 בתי-ספר כלליים, ב-120 בתי-ספר מקצועיים וב-34 בתי-ספר חקלאיים. הגד"נע כולל כ-100.000 נערים ונערות. כל שנה עוברים 18.000 מהם קורסים של עשרה ימים בבסיסי אימוני הגד"נע.

ענפי הגד"נע העיקריים הם: גד"נע-אוויר, גד"נע-ים, איתות וקליעה למטרה.

בגד"נע-אוויר, מלמדים להטיס דאונים ומטוסים קלים. כך עוזרת הדרכה זו לצה"ל בבחירת חניכים מוכשרים לקורסים של חיל-האוויר והחוסכים ע"י כך סכומים ניכרים לצה"ל.

כ-10.000 גד"נעים משתתפים מדי שנה בצעדת ארבעת הימים לירושלים.

כל שנה מסיימים כ-1000 גד"נעים קורסים של מדריכי גד"נע ומדריכי ספורט, והופכים למדריכים פעילים, לאחר גיוסם לצה"ל הופכים למדריכים בצבא.

בני נוער שקיבלו חינוכם והדרכתם בעלית הנוער, שהוא האירגון המטפל בראשונה בילדי עולים חדשים, שהגיעו לישראל ללא הורים או קרובי משפחה וביתומי מלחמה וילדי משפחות עולים עם בעיות קליטה, מקבלים הדרכה גד"נעית רגילה בצפותם להצטרף לאחר-מכן לצה"ל כקבוצות נח"ל מאורגנות.

כשנה לפני גיוסה, מתרכזת כל קבוצה ל-21 יום בחוות הגד"נע בבאר-אורה, שליד אילת, ונפגשת עם שתי קבוצות דומות. כך נוצר גרעין שממשיך לעבוד במלוכד גם בעת שירותו הצבאי, ולאחר-מכן מצטרף לקיבוצים.

אימוני הגד"נע נעשים בהשגחת המינהל הצבאי של המטכ"ל. מפקד פיקוד ההדרכה הצבאית אחראי לביצועים המנהלתיים בכל מרכזי החינוך הצבאי. ראשי זרועות הלוחמה אחראים לאימונים המכניים, כאשר לחיל-האוויר, לחיל-הים ולנח"ל אמצעי הדרכה משלהם.

תכנית הלימודים, ממושכת ובעלת רמה גבוהה. האימונים נעשים בתנאי קרב אמיתיים בנשק קל, מרגמות ותותחים, בליווית כדורים חיים.

תשיבות רבה ניתנת לניידות, רכישת ידע בתקיפת מקומות מבוצרים ותיאום עם שירותי זרועות אחרים. כידוע חי"ר, תש"נ ותח"ם משתפים פעולה בשעה שחיל-האוויר מצטרף אליהם בתמרונים משולבים.

תשיבות רבה ניתנת להברת השטח. התימרון מתנהל תוך ניצול אפשרויות ומגבלות הציוד הנחוץ למאבק, והשימוש בסוגי נשק מתאימים לפי הצורך.

האימונים כוללים הדרכה בנשק קל, צופיות, סיור, תחזוקה ועזרה-ראשונה. כמו-כן גם לימודי השפה העברית, היסטוריה, גיאוגרפיה ונושאים

אחדים המתרחשים בלב החניך אזרחות טובה. מחוסרי תיכלה מקבלים
מיעורי קריאה וכתיבה.
הלימודים הללו נדרשים מבחינה מעשית. כידוע חלק מזער מזמנם
מבלים החניכים במגרשי המצעדים, ובהדרכה מימוכית בנשק קל.
אך מרבית זמנם מוקדש לתרגילי מבשולים, וצעדות ארוכות טוות.
התרגילים מתנהלים ביום ולעתים קרובות בשעות הלילה.

Gadna		נוער (גד"נע)
Page 122 עמוד		
takes in	(v)	קולט
to train	(v)	להדריך
to concentrate	(v)	לרכז
by means of	(n)	אמצעי
is commendable		ידועה לשבח
stopped, halted	(v)	עצר(ה)
infiltrator	(n)	מסתנן(ים)
signaling	(n)	איתות
target practice	(n)	קליעה למטרה
to fly	(v)	להטיס
glider(s)	(n)	דאון(ים)
trainee(s)	(n)	חניך(ים)
considerable	(adj)	ניכר(ים)
march	(n)	צעדה
Page 123 עמוד		
war orphans		יתומי מלחמה
problems of absorption		בעיות קליטה
to expect	(v)	בצפותם (לצפות)
training farm	(n)	חווה
together	(adv)	מלוכד
know how	(n)	ידע
coordination	(n)	תיאום
maneuver	(n)	תמרונים
limitations	(n)	מגבלות

GLOSSARY מילון

Gadna — גדודי נוער (גד"נע)

Page 123 עמוד

fight	(n)	מאבק
scouting	(n)	צופיות
reconnaissance	(n)	סיור
first-aid		עזרה ראשונה

Page 124 עמוד

implant	(v)	משריש(ים)
good citizenship		אזרחות טובה
uneducated		מחוסר השכלה
little part	(n)	מזער
spend	(v)	מבלים
parade ground	(n)	מגרש מיעדים
practical training		הדרכה מעשית

Territorial Commands — אזורי פיקוד מרחביים

Basic Units — שמות יחידות מאורגנות

squad	כיתה
platoon	מחלקה
company	פלוגה
battery	סוללה
battalion	גדוד
brigade	חטיבה
unit	יחידה
formation	עוצבה
division	אוגדה

אזורי הפיקוד המרחביים של ישראל הם מסגרות מערכתיות ומנהלתיות גבוהות ביותר בכוחות היבשה, הנושאות באחריות לגזרות יבשתיות ומשויות להפעיל עוצבות ויחידות באזורים הנתונים לכוחות הלוחמים לניהול מבצעיהם.

ישראל מחולקת לשלושה אזורי פיקוד:

1. northern command — 1. פיקוד מרחב הצפון
2. central command — 2. פיקוד מרחב המרכז
3. southern command — 3. פיקוד מרחב הדרום

כל אזור כזה מתנהל בידי אלוף. פיקודי אזורים אלה הם סקטיים, המבוססים על שיטת הגנה טריטוריאלית או מרחבית מבחינה ארגונית-צבאית ועל ייסוד הגדודים.

ההגנה המרחבית מבוססת על שרשרת כפרים לאורך הגבולות. כל שרשרת כזו נמצאת בידי הפיקוד הסקטורי כחלק מצה"ל. ניתן להם נשק ושריון והם מתחפרים באימוני וחגיגי שדה צבאיים.

אזורי פיקוד מרחביים — Territorial Commands

פיקוד מרחב הצפון גובל עם סוריה ולבנון.

פיקוד מרחב המרכז גובל עם ירדן.

פיקוד מרחב הדרום גובל עם מצרים.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Territorial Commands		אזורי פיקוד מרחביים
Page 127		עמוד
framework for warfare		מסגרת מערכתית
administrative framework		מסגרת מנהלתית
sector	(n)	גזרה
is based upon	(v)	המבוסס
system	(n)	שיטה
chain	(n)	שרשרת
Page 128		עמוד
borders	(v)	גובל

צה"ל מורכב מכוחות סדירים ומילואים ומכוחות הגנה יבשתיים, אוויריים וימיים. כמו-כן מורכב צה"ל מיחידות קבע הכוללות למעלה מ-40.000 איש. הגילים 21 - 18.

א. חיל-האוויר - טכסיסי, ומצוייד בעיקר במטוסי-קרב ומפציצי-קרב. לחיל-האוויר הישראלי אין מפציצים כבדים.
המשימה הראשונה במעלה של חיל-אוויר (ח"א), היא להשמיד את חיל-האוויר של האויב במטרה להשיג עליונות אווירית, ולאחר מכן לסייע לכוחות הקרקע של חיל-השריון (חש"ן).
אותם המטוסים משרתים בעת ובעונה אחת לאותה המטרה.

ב. חיל-שריון ממונע

ג. חיל-תותחנים נייד - מחולק לחטיבות בעלות 3000 איש כל אחת. לכ חטיבה תחמושת מגלה, ונשמעת למטכ"ל שדה מגלה.

ד. יחידות חיל-מילואים (חי"ם) כלליות - כוללות את חיל-התותחנים (חת"ם), חיל-הנדסה (חה"נ), צנחנים, או קומנדו.
חי"ם, עובר אימונים מוגברים ובדרך כלל לתקופה של חודש אחד בשנה. בשנת 1968 נמשכו האימונים עד ל-3 חודשים בגלל כיבוש השטחים והתעוררות הטירור הערבי.
חי"ם כיסוד צה"ל - עלול להקרא לשירות בכל רגע ובמהירות מפתיעה. לפעמים עוברות כ-48 שעות מהרגע בו צנחן מילואים עוזב את עבודתו האזרחית עד הימצאו בקווי החזית.
חיל-המילואים כולל כ-260.000 איש.

ה. קבוצות הגנה מרחביות - בדומה למשמר הלאומי האמריקאי - יחידות המורכבות מחיילים משוחררים הנקראת חיל-קשישים או הג"א.

ו. חיל-הים - מגן על חופי הארץ, וכולל ספינות ניידות, סירות טורפדו, שולות מוקשים, משחתות, נחתות, וכמה צוללות. כשפרצה מלחמת ששת הימים, היה הצי הישראלי קטן פי שש מהצי המצרי. הישראלים הזניחו את הצי למען פיתוח שירותים צבאיים אחרים.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Organization of the I.D.F אירגון כללי של כוחות צה"ל

Page 130 עמוד

regular force		כוח סדיר
regular units		יחידות קבע
fighter	(n)	מטוס קרב
bomber	(n)	מפציץ קרב
heavy bomber	(n)	מפציץ כבד
to destroy	(n)	להשמיד
ground forces		כוחות קרקע
at the same time		בעת ובעונה אחת
occupation of territories		כיבוש השטחים
rising	(n)	התעוררות
terrorism	(n)	טירור
defends	(v)	מגן
patrol boats	(n)	ספינות ניידות
minesweeper	(n)	שולח מוקשים
destroyer	(n)	משחתת
landing craft	(n)	נחתת
submarine	(n)	צוללת
neglected	(v)	הזנית(ו)

מקורות חיל האוויר Air Force Origins

חיל-האוויר הישראלי לא היה קיים בזמן החלוקה בנובמבר 1947.
ב-11 מטוסי ספורט להדרכת טייסים (או בסלנג ישראלי: "פרימוסים"), נרכשו בדרכים לא דרכים.
מטוסים מנופרים אלה, צויידו בריסוני-יד, או בפצצות מתוצרת בית.
יש להסתכל כיום בליגלוג בעובדה, שחלק חשוב של מטרשמידטים נרכש בזמנו בצ'כוסלובקיה.
אכן בראשיתו היה חיל-האוויר הישראלי מעין אוסף של עודף מלאי מלחמתי או, אוסף גרוטאות.
כיום משתמשת מדינת ישראל לשם משימות הדיפה בפנטומים פ-4 כמפציצים התקפיים החוסכים לה את המיראג'ים הצרפתיים הקטנים והקלים.
הפנטום פ-4, מפורסם ככלי-טיס רב-צדדי בפעולותיו, ובעל סוות טיסה ארוך לזמן ממושך. המטוס שנוצר בארצות-הברית, ומשמש כיום כנקודת מוצא לשם מגע עם המיגים הסובייטים-מצריים.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Air Force Origins מקורות חיל האויר

Page 132 עמוד

partition		חלוקה
were acquired	(v)	נרכש(ו)
spotted	(adj)	מנומר(ים)
hand-grenade	(n)	רימון-יד
home made	(adj)	תוצרת בית
irony	(n)	ליגלוג
really		אכן
some kind of		מעין
collection	(n)	אוסף
junk	(n)	גרוטאות
for repulsion		הדיפה
is famous		מפורסם
many-sided	(adj)	רב-צדדי

חיל-האוויר הישראלי הוא אחד משלושת זרועות הלוחמה של צה"ל.
ראשיתו של חיל-האוויר בשנת 1948.
אז כלל חיל-האוויר הישראלי כתריסר פייפרים, שנתקבלו ע"י תנועת
אווירונים מקומית.
כיום יש בידי ישראל כוח אווירי סילוני קטן אך מודרני. בשנת
1948 נסמכה מדינת ישראל בעיקר על מח"ל (מתנדבי חוץ-לארץ), טייסים
וטכנאים. כיום מעמיד חיל-האוויר הישראלי דורות של טייסים
וצוותות קרקע.
לחיל-האוויר כושר תחזוקה וייצור חלקי-חילוף לסילונים המודרניים
ביותר כמו סילוני פוגה-מגיסטר, שנבנו לפי דגם צרפתי.
כיום נבנים גם בישראל מנועים דו-סילוניים לשם אימונים ע"י
"תעשיית מטוסים ישראלית".
ישראל רכשה את מטוסי הקרב הראשונים שלה בשנת 1948.
שני מפציצים מצריים נורו והופלו בשמי תל-אביב ביום, שמטוסי הקרב
הישראלים הטריאו בפעם הראשונה.
חיל-האוויר הישראלי יצא לקרב נגד צבאות ערב, שעלו עליו במספרם
ביחס של ארבעה לאחד, וכשבידו מטוסים בעלי איכות נמוכה יותר.
חיל-האוויר הישראלי תקף את המצרים ב-200 גיחות מהן כ-20 גיחות
בעת הקרבות בנגב.
חיל-האוויר הישראלי סיים את מלחמת העצמאות כאשר כ-20 - 15
מטוסים מצריים הופלו בקרבות אוויר בנוסף למטוסים מצריים רבים,
שהושמדו על הקרקע.
כידוע, נפסקו התקפות האוויר המצריות על תל-אביב, כשהמפציצים
הישראליים הופיעו בשמי קהיר ודמשק בשנת 1948.
ישראל שמרה על עליונותה האווירית במשך שמונה שנים וגם במערכת סיני,
כשמונה מטוסי אויב נורו והופלו בקרב אווירי אחד.
מטוס פייפר ישראלי, נורה ונפל בלהבות לאחר כעשר דקות של קרב פנים

אל פנים עם סילון מיג.

מאז מלחמת העצמאות יצאו הישראלים מתקרבות כשידם על העליונה בקרבות אוויריים נגד סייסים ערביים. כל זאת הודות לאימונים מעולים שהתנהלו ועדיין מתנהלים בחיל-האוויר הישראלי.

היכולת לתמרן בשלושה ממדים בבת אחת. ממד המהירות, ממד הגמישות, וממד תבונת-האש, הפכו את חיל-האוויר הישראלי ליסוד ההגנה החיוני של מדינת ישראל.

חיל-האוויר ושירותיו הנדרשים, למרות המחיר הרב הקשור בכך, נמצא תמיד במצב הבן לכל פעולה מידית.

צה"ל אינו חוסך מאמץ כדי שסייסיו ומטוסיו ייעמדו ברמה מקסימלית גבוהה ככל האפשר.

הבנת צוותות חיל-האוויר נעשית מבעוד מועד, תוך כוננות וסיפול בכל ציוד חדיש המגיע לישראל.

חיל-האוויר הישראלי צוייד במספר סילוני-קרב מודרניים כמיראז'ים, שעמדו במבחן נגד המיג 21 שהוסס ע"י הערבים.

הפעלת המיראז'ים ציינה צעד של התקדמות והתפתחות ממטוסים שעברו את מהירות הקול ב-1.1 מאך (סופר-מיסטרים) למטוסים, שעברו את מהירות הקול ב-2.2 מאך.

מבאן בולטת התקדמות ממטוסי בוכנה לפני 12 שנה למטוסי הסילון של היום.

מטוסי הקרב החדישים מצויידים בסילי אוויר-אוויר. כיום נעשים סידורים לרכישת סילונים חדישים ביותר מתוצרת ארה"ב.

מטוסי תובלה לקחו חלק פעיל ותשוב ביותר במלחמת העצמאות, לתובלת ציוד לכוחות צה"ל, שכותרו ע"י האויב בתוכי גבולות ישראל ובעיקר בנגב המבודד. מטוסי התובלה מסו ב-1956 והתקדמו בד בבד עם מערכת סיני בהצניחם את גדודי הצנחנים כ-40 מילין מחעלת סואץ.

בדאגתו לציודם של חילות הלוחמה והפנייה הנפגעים מרצועה מוקפת, ודאה חיל-האוויר יכולת ללא תקדים.

המטוסים הקלים תרמו רבות בתצפיות מהאוויר, בהספקת ציוד והפנייה נפגעים. כמו-כן ביצע חיל-האוויר מבצעי קשר, שאיפשרו התארגנות מהירה של חיל-השריון.

מסוקים (הליקופטרים) שנרכשו מצרפת ואה"ב הגבירו את התנועתיות האווירית. הם שימשו לפינוי נפגעים, ולהובלת ציוד ליחידות הלוחמות. בעת שלום הוכיחו המסוקים את יעילותם, בספקם עזרה לנפגעים מנותקים עקב השטפונות, או בחלצם אזרחים, שנלכדו בבנינים בוערים.

מינויו של אלוף דן טולקובסקי, (ששירת בחיל-האוויר המלכותי הבריטי), בשנת 1953 למפקד חיל-האוויר הביא למפנה מהיר בתולדות חיל-האוויר הישראלי.

טולקובסקי ביצע שינויים נרחבים. הוא שינה בדרך נאה ביותר, את יחס הפיקוד העליון לאנשי חיל-האוויר והנהיג שיטה איסטרטגית האויה לשמה. כדי להעביר את השקפותיו, נאלץ טולקובסקי להאבק בשלטונות האזרחיים מצד אחד, וברמטכ"ל עצמו, שהיה אז רב-אלוף מטה דיין מצד אחד, מוזר, שיוזם שכסיסי התגמול כמשה דיין מרם התחשב בחיל-האוויר כגורם מהיר במלחמה המודרנית. (ראה "חומות ישראל").

איסטרטגית חיל-האוויר של טולקובסקי התבססה על שלוש נקודות עיקריות:

א. יש להזרים דם חדש לחיל-האוויר הישראלי ולספק לו, עד כמה שאפשר, מטוסים חדישים ביותר, מאחר ואין מלחמה מודרנית מתנהלת ללא זקות קרב, כדי להגן על השטח מפני התקפות אוויריות של האויב. כמו-כן יש להנהיג את השימוש במפציצים קרביים כדי להעביר את המלחמה לשטחו של האויב.

ב. היות ומדינה קטנה כמדינת ישראל מוקפת מכל עבר ע"י שכנותיה העוינות ומרכזיה העירוניים של המדינה נתונים לחסדיו של כל מטוס

או מפציץ קרבי ערבי, הרי שהטהירות והיעילות הנם גורמים נכבדים בעניני אסטרטגיה אווירית.

ג. הטהירות היא ממד טוות הפעולה של המטוס באוויר, והיא תלויה ברמת אימוני הצוותות. עבור מדינה קטנה כישראל, שטקורותיה הכספיים דלים ביותר, הרי שהיעילות עצמה מותנית באחידות המנהלתית ושיתוף הפעולה של צוות המטוס. כמו-כן גם השימוש המקסימלי במטוסים, תוך תקופת זמן מסוימת בא אף הוא בחשבון.

לו רצה חיל-האוויר הישראלי בזמנו, לענות לדרישות הגנתה הלאומית של מדינת ישראל, הרי שהיה עליו לחטל את גרוסאות דגמי המטוסים השונים, שהיו ברשותו ולרכוש מטוסים המשתייכים לאותו דגם.

ולפי דברי סוקולובסקי, על כל מטוס כזה להיות רב-שיכושי לשם מטפר רב של גיחות בעלות אופי שונה.

לאחר מטא-ומתן מייגע, עלה בידי מדינת ישראל לרכוש מצרפת, בשנת 1954, סילונים מודרניים, מב"מים (מבשירי כיונן ומרחק, - ראדאר) וציוד אלקטרוני נוסף בכמויות ניכרות וביניהן גם יחידת אורגנים, ששה מיסטרים ס-2 ו-12 מיסטרים ס-4. הכמויות הרבות של ציוד מלחמתי שהגיעו מצרפת עוד מערכת סיני, ב-1956, הכניסו את חיל-האוויר הישראלי לתקופה העל-קולית.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Air Force		חיל - אוויר (ח"א)
Page 134 עמוד		
counted on	(v)	סמך
places into service	(v)	מעמיד
generation(s)	(n)	דור(ות)
ability	(n)	כושר
producing	(n)	ייצור
spare-parts	(n)	חלקי-חילוף
jet(s)	(n)	סילון(ים)
design	(n)	דגם
engine	(n)	מנוע
were shot down		נורו והופלו
took off	(v)	הסריא(ו)
sorties	(n)	גיחות
Page 135 עמוד		
to maneuver	(v)	לחמרן
dimension(s)		ממד(ים)
flexibility (maneuvrability)	(n)	גמישות
direction of fire		הכוונת אש
high cost		המחיר הרב
effort	(n)	מאמץ
ahead of time		מבעוד מועד
propeller	(n)	בוכנה
transport plane(s)		מטוס(י) תובלה
were encircled	(v)	כותרו
inside	(prep)	בתוכי
step by step		בד בבד

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Air Force חיל - אוויר (ח"א)

evacuation of casualties		הפנייה נפגעים
surrounded	(v)	מוקף(ת)
ability without precedent		יכולת ללא-תקדים
reconnaissance	(n)	תצפית
assault	(n)	התקפה
cut off	(adj)	מנותק
flood(s)	(n)	שטפון(ות)
to extricate	(v)	בחלצם (לחלץ)
were caught	(v)	נלכדו (להלכד)
burning	(adj)	בוער(ים)
large changes		שינויים נרחבים
in a fair way		בדרך נאה ביותר
attitude	(n)	יחס
deserves praise		ראויה לשבח
opinions (reflections)		השקפה(ות)
was forced (was obliged)	(v)	נאלץ
to struggle	(v)	להאבק
strange	(adv)	מוזר
initiator	(n)	יוזם
reprisal	(adj)	תגמול
considered	(v)	התחשב
factor	(n)	גורם
decisive	(adj)	מכריע
based upon	(v)	התבסס(ה)

GLOSSARY מ י ל ו ן

Air Force		חיל - אוויר (ח"א)
Page 136 עמוד		
since, because		מאחר ו-
conducted	(v)	מתנהל(ת)
air squadron(s)	(n)	להקה(וה)
municipal	(adj)	עירוני
to the mercy of		חסדיו
Page 137 עמוד		
significant	(adj)	נכבד
range of action		טווח הפעולה
resources	(n)	מקורות
poor	(adj)	דל
is conditioned	(v)	מותנה(ית)
administrative unity		אחידות מנהלתית
coopertaion	(n)	שיתוף-פעולה
to liquidate	(v)	לחסל
junk	(n)	גרוסאות
multi-purpose	(adj)	רב-תימושי
negotiation	(n)	משא-ומתן
tiresome, (fatiguing)	(adj)	מייגע
supersonic	(adj)	על-קולי

מערכת סיני הוכיחה את עיקרון של דן טולקובסקי. שיטת המטוסים הזוגיים, כיחידת התקפה או כיחידת סיוע טקטית הוכיחה את עצמה במבחן ונתקבלה פה אחד.

כל משימות הסיור, המעקב וההפצצה, תוכננו בישראל לביצוע ע"י יחידות זוגיות של מטוסים (בסקום בארבעה, ששה, שמונה, או שנים-עשר מטוסים בארבעות אחדות). המטוס השני בכל יחידה זוגית שכזו הגן על הראשון שנכנס למטולה, ובשעת הצורך בשעת נסיגה.

שיטה זו, שהוכתרה בהצלחה במערכת סיני, נמשכה גם במלחמת ששת הימים. עם תחילת התקיפה, ב-5 ליוני, מטו הסילונים הישראלים ביחידות של ארבעה ארבעה.

כל יחידה כללה שני זוגות סילונים. הזוג הראשון נכנס לקרב את הזוג השני חיפה על הראשון. הזוג השני נכנס לקרב אף הוא ברגע שהזוג הראשון סיים את משימתו.

על עוזר וויצמן יורשו של דן טולקובסקי, שנתמנה בשנת 1958, הוטל התפקיד לשנות אותו ולתמיד את הרכבו של חיל-האוויר הישראלי, ולהפכו ל"אגרוף הברזל" של חיל-האוויר הישראלי.

חיל-האוויר מורכב בערך מ-11.000 איש. רובם מתנדבים. עליהם לאבטח את שמחה האווירי של ישראל, להשיג עליונות אווירית ולסייע בידי חיל-היבשה וחיל-הים.

חיל-האוויר כחיל-הים כפוף להוראות הרמטכ"ל; מפקד חיל-האוויר מדווח ישירות לרמטכ"ל. מבצעי חיל-האוויר עוברים בקורת של צוות ממכ"ל-אוויר מוקטן.

חיל-האוויר מאורגן בסייסות, שהן למעשה יחידות יסוד הנמוכות ברמה אחת מלוקן ומגפיים שעשויות להתקיים או לפעול כיחידות מלאה, או, כפלגות של סייסות, או, לפעול עצמאית, וכן בנויות מעוצבות אוויריות המורכבות בדרך כלל מלוקן מבצעי (קרב, הפצצה וכו'), לוקן אחזקה,

שירותים, לחק הבסיס ולחק שירותי רפואה.

כל טייסת מורכבת מ-26 עד 24- מטוסים לפי סוג המטוס.

המיווג הוא יחד שמי מטמטי, מבין שחימוש המטוסים נעשה לשם ביצוע משימות.

המיכום המטטרי הוא כשני שלישים של סילונים, שרובם מטקורות צרפתיים וכשליש אחד מטרכב האוזון שנעשה בארה"ב.

BEST COPY AVAILABLE

Page 141 עמוד

was accepted unanimously		נתקבלה פה אחד
pursuit	(n)	מעקב
was successful		הוכתרה בהצלחה
attack	(n)	תקיפה
covered	(v)	חיפה (לחפות)
successor	(n)	יורש
iron fist		אגרוף הברזל
subject to	(v)	כפוף
reports	(v)	מדווח
supervision	(n)	בקורת
squadron(s)	(n)	סייסת(סייסות)
group	(n)	להק
flight	(n)	גף
detachment	(n)	פלגה

Page 142 עמוד

in name	(adj)	שמי
than real	(adj)	מסמסי
arming of (armament)	(n)	חימוש
numerical total		הסיכום המספרי
two third		שני שלישים
one third		שליש
(arms') acquisition	(n)	רכש

בדרך כלל שמי המזרח התיכון בהירים, ומאפשרים שיטת הדרכה אווירית יעילה ביותר, הכוללת מספר שעות הדרכה לפני טיסת סולו (טיסת יחיד).

צרכי השעה של ישראל תובעים טיסות אימונים, שאינן ממושכות. חיל-האוויר הישראלי נמנע משימוש בטכניקת הטיס שלו במזג-אוויר גרוע ולשם כך אימץ את שיטת הדו-קרב האווירית.

בתקופת הטילים של ימינו מתחמש עדיין חיל-האוויר בשיטות יסודיות יותר. רמת הדרכתם של הטייסים שקולה כנגד החומר הניתן בידיהם וע"י כך התקבלו תוצאות חיוביות, שגרמו לנצחונו המזהיר של חיל-האוויר הישראלי.

פסילה ראשונה

טיס העתיד נבחר מקרב בוגרי תיכון. עליו לשרת 5 שנים. במשך ששת החודשים הראשונים עליו לעבור מבחנים פסיכו-טכניים או מבחנים גופניים ופסיכולוגיים.

המועמד לטיס חייב תוך 18 חודשי אימונים להיות צנחן נוקשה ולטיים גם קורס הניתן לפלוגות המחץ.

פסילה שניה

במקרה זה על המועמד לטיס לדעת כיצד עליו להתחמק מהשבי, ולמצוא את דרכו חזרה לבסיס. כמו-כן עליו לדעת להגן על עצמו במקרה ועליו לצנוח בשטח האויב. כשהוא נקרא לטייס לפלוגות קרקע, עליו לדעת את שיטות הלחימה של חבריו בדרך יסודית ביותר, על מנת שכל פעולותיו תהיינה בעלות משמעות יעילה.

אחוז ניכר מקרב הטייסים בא מהקיבוצים והמושבים. תפקידו הסופי של הטייס תלוי בביצועו. הטובים לטיס, מקבלים אימון והדרכה בסילוני קרב. אחרים, הופכים לטייסי תחבורה.

BEST COPY AVAILABLE

Page 144 עמוד

require	(v)	תובע
does not use	(v)	נמנע
dog-fight	(n)	דו-קרב
is equal to		שקולה
elimination	(n)	פסילה
narrow	(adj)	נוקשה
shock troops		פלוגות מחץ
to evade	(v)	להתחמק
captivity	(n)	שבי
to defend	(v)	להגן
significance	(n.)	משמעות
among	(prep)	מקרב

השוואת הפנטום למיג 21 Comparison of F4 to Mig21

	פנטום	מיג 21
מהירות מקסימלית:	למעלה מ-1320 (מיל לשעה).	1320 (מיל לשעה)
צוות:	2 אנשים	איש אחד
רדיוס קרבי:	900 מילין	375 מילין
קצב ההטראה:	30.000 רגל לדקה	30.000 רגל לדקה
משקל מקסימלי להטראה:	61.000 ליטראות	16.700 ליטראות
עומס המטען:	16.000 ליטראות	בלתי ידוע
חימוש טיפוסי:	18 פצצות 750 ליט. כ"א	2תותחים 30 מ"מ
	15 מוקשים 680 ליט. כ"א	2 טילים שווים
	7 פצצות עשן	לטילי הסיידוינדר
	11 פצצות נאפלם	האמריקאיים.
	4 טילי בול-פופ	
	15 רקטות בצרור	

לפנטום שני טייסים ושני מנועים. במקרה ואחד המנועים יוצא מכלל שימוש אפשר להמשיך להפעילו במנוע שני.

הטייסים הישראליים קוראים לפנטום בשם ה"נאבוט" (בסלנג: המוס), המהיר, הרב-צדדי המצוייד בנשק כבד. במקרה היתקלות בטיל הסובייטי, מנתחים הטייסים הישראליים בטכניקה הנקראת בסלנג הידוע "לרדת במורד הגבעה", שמטעותו - לצלול.

כיום אפשר לומר, שיכובי הספר הנם מגן ישראל. הצנחנים וחיל השריון - החנית. חיל-האויר - תודה של חנית.

הכוח האווירי במלחמת ששת הימים

72 מיראז'ים 3-צם	12 נורד-אטלסים
24 סופר-מיסטרים	5 סופר-פרלון
40 אורגנים	4 מטוקים אלואט
24 וואוטורים	14 מטוקים סיקורסקי

בסך הכל השתתפו רק 150 מטוסים בקרבות עצמם, ורק 12 מטוסי קרב נמצאו בבסיסים במצב הבן לשם הגנת המדינה כולה.
לקראת סוף מלחמת ששת הימים, הושמדו 450 מטוסים ערביים.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Comparison of Fh to Mig21 השוואת הפנטום למיג 21

Page 146 עמוד

combat radius		רדיוס קרבי
rate of climb		קצב ההמראה
payload		עומס המטען
typical armament		חימוש טיפוסי
pack	(n)	צרור
out of order		יוצא מכלל שימוש
stick	(n)	מוט
encountering	(n)	היתקלות
to dive	(v)	לצלול
shield	(n)	מגן
spear (lance)	(n)	חנית
edge	(n)	חוד

חיל שריון (חש"נ) Armor

בשנת 1948 החל חיל-שריון להתאים לוחות מפלדה, על מנת כבדות ולהרכיב עליהן מכונות-יריה (מקלעים). אך צוותיהן לא נהנו מבטחון מוחלט כי מנת משוריינות אלו לא הוכיחו את עצמן אפילו כנגד כלי נשק קלים.

לקראת אמצעיתה של שנת 1948, נכנסו לפעולות כתריסר טנקים מיושנים מתוצרת הוצ'קיס, שני קרומוולים, זוג שרמנים וכמה זחליות. אלה ייצגו אז את עיקר חטיבת השריון וגדודי הקומנדו הממונעים של חטיבת הנגב.

טנקים אלה ניהלו ביצועי התקפה במלחמת השיחרור.

בהסכמה של מערכת סיני, בשנת 1956, הסשיך השריון הישראלי להתבסס יותר על טנקי שרמן, עקב סירובן של כמה מדינות למכור לישראל טנקים מודרניים ביניוניים.

המצרים ריכזו כנגד מאות של טנקים מסוג ט-34 סטאלין וסנטוריונים בריטיים.

כתגובה ישראלית מהיבה, הרכיבו הישראלים תותחי מ-50 צרפתיים על השרמנים האמריקאיים, וביחד עם הטנקים הקלים אמקס-13 הוכיחו את עצמם כשווים ו.פילו כעולים בעוצמתם על השריון הערבי.

המידע המכני, והדות הלוחמת של הטנקיסטים, גברו על כל אפשרות של יתרון ערבי.

כך המשיכו הטנקים הישראלים במשימתם, בקצב התקדמות חסר תקדים לעבר חצי האי.

מאז על כל פנים הלך וגדל כוח המחץ של השריון הישראלי. כיון שהשריון נחשב לאחד מגורמי ההפתעה החשובים, נוספו טנקים לכוחות

חיל-שריון ומספר יחידות חש"נ הלך וגדל.

צה"ל מתבסס עתה על טנקים מסוג פטון, סנטוריון ושרמן. מאמצים רבים נעשים על מנת לשכלל את השרמנים, ובמיוחד את הגברת עוצמת האש שלהם ע"י התקנת תותחים מודרניים נוספים, והגדלת ניידותם ע"י שימוש במנועים משוכללים יותר.

כידוע התקינו תותחים בעלי קוטר של 105 מ"מ במקום 75 מ"מ.

לאור תכונות הגדולה של שריון הנמצאת בידי ארצות ערב והכוללת טנקים מודרניים כמו ט-54 וט-55, משתדל צה"ל להקים צוותות טנקים (טנקיסטים) בעלי כושר קרבי גבוה ככל האפשר.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מילון

Armor	(ח"נ)	חיל שריון
	Page 149 עמוד	
started	(v)	החל
to install	(v)	להתאים
plate	(n)	לוח
steel	(n)	פלדה
to mount	(v)	להרכיב
old	(adj)	מיושן
represented	(v)	ייצגו
in the course		המשכה
refusal	(n)	סירוב
concentrated	(v)	ריכז
reaction	(n)	תגובה
spectacular	(adj)	מרהיבה
know-how	(n)	מידע
advantage	(n)	יתרון
without precedent		חסר תקדים
Sinai peninsula	(n)	חצי-האי
however		על כל פנים
shock power		כוח מחץ
	Page 150 עמוד	
fire power	(n)	עוצמת האש
installed	(v)	התקין(ו)
caliber	(n)	קוסר
in light of (because of)		לאור
fighting potential		כושר קרבי

BEST COPY AVAILABLE

גיוס חיל שריון Armor Mobilization

כל הציוד הנדרש לחטיבת שריון מאוחסן במחסנים מיוחדים.
חייל המילואים מקבל את נשקו האישי כשהוא מטופח ובמצב תקין ביותר ובן-גם את ציודו האישי כמו עזרה ראשונה, קסדת הפלדה, כלים ואביזרים למיניהם.
ברגע הנכון עליו להיות בשטח, שם מחכה לו כבר הטנק שהוצא ממחסנו מופעל ומצוייד בדלק ותחמושת רבה לסוגי ארון. כל שיש על הטנקיסט לעשות הוא לקפוץ לטנק ולהכיעו.
בטנק מוצא החייל מערכה ובה מפות מסומנות ביעדים אליהם יגיע כדי להתארגן מחדש.
אחת מחבונותיו החשובות של צה"ל היא המהירות בה נעשה הגיוס.
הפיקוד הצבאי העליון, הציב לעצמו כמטרה: אימונים מזורזים ואוגקות תכופות.
מקסימום של 24 שעות הוא הזמן הנדרש, בו נקרא חייל המילואים לשירות, באמצעות הרדיו, הטלפון או רצים, - עד לרגע בו הוא נמצא כבר בכלי-רכבו בשדה על מנת להצטרף במגע עם האויב.
חייל המילואים מבין לשעת חרום את מדי הקרב שלו ונעליו אך לא את נשקו האישי.
הקצינים מורשים לחגור את נשקם האישי. הרדיו מגדר מיסמות הנלקחות בדרך כלל מהתנ"כ, כדי לקרוא ליחידה זו או אחרת להתקיד.
"שושנת השרון" למשל, הנה סיסמה המופנית ליחידת מילואים מסויימת, שעליה להגיע בכל האמצעים העומדים לרשותה לנקודת מפגש מסויימת בנגב או בגליל.

הפיקוד העליון זיאג לכך, שאנשי יחידת מילואים מסויימת

יגורו באותו אזור של עיר, באותו כפר או קיבוץ. מדגע בו ניתנת פקודת הגיוס בדרך של סיסמה, אין כל ענינים פרטיים קיימים כלל ועיקר, - רבל שייך לישראל. והחיילים ממהרים לבסיסים המיועדים. אין כל אוגדות (דיביזיות) בצה"ל. קיימות רק חטיבות (בריגדות), שעשויות להחפצל במהירות לגדודים היכולים גם הם להצטרף לקבוצה זו או אחרת. כמו-כן אין מפקידים בענייני היחידות הנ"ל, הרכבן אינו קבוע והוא עשוי להשתנות בכל רגע ובכל שעה בהתאם למצב. כל היחידות הנ"ל נהנות מעצמאות ואי-חלות.

היחידות הנ"ל עשויות לספק לעצמן את הדלק והציוד הנדרשים לתקופה של 72 שעות, מבלי שכל אלה נגררים.

בשנת 1967 מקר אלוף גביש (שהיה ממונה אז על פיקוד החזית הדרומית), את כל מבצעי הלחימה. הוא הביר יפה את אנשיו ולא העסיק בפקודות מיותרות. הוא כיוון את הקצב ומכסימי הקרב ולאחר מכן התפנה לענינים מנהלתיים.

בשנת 1967 היה לצבא המצרי בחזית הדרומית של ישראל, מספר רב יותר של טנקים מאשר היו בשעתו לדיביזיות הפנצ'ר הגרמניות בחזית הצרפתית, ולחילות המשל רומל באפריקה בתקופת מלחמת העולם השניה. למצרים היו 7 דיביזיות (100.000 איש) שכללו כ-1.000 טנקים סוביטיים חדישים ביותר.

קשה לדעת מהו מספר הטנקים והאנשים, שהעמידה ישראל במערכה. מעריכים כ-400 - 300 טנקים. העדך היחסי של הישראלים לגבי המצרים היה כשנים לאחד. הטנקים, - בעדך יחסי של שלושה לאחד. כלי הנשק היו בעדך יחסי של עשרה לאחד.

הטריון הישראלי כלל בעיקר טרמנים נושנים, פטונים אמריקאיים

וסנטוריונים בריפיים רובם מלפני 20 שנה.
למרות שחשריון החיצוני לא שונה הרי שהכל שונה בחלקו הפנימי.
בשריונים החקינו למשל, מנועים חדשים וחזקים יותר וכן גם תותחים
בעלי קליבר גדול יותר, שהפכו את הטנקים הישראלים למשחיתים ביותר.
בטקרים מכויימים לא חודשו או שונו זחלמי חת"ם.
הסנטוריונים צויידו בסוג תחמושת מיוחד, שעשה נפלאות במערכה הזו.
ולמרות שתקליעים, שנורו לא היו חדירים ביותר, הרי שנורו
בעוצמת הדף חזקה במאד.

Page 152 עמוד

stored	(v)	מאוחסן
personal	(adj)	אישי
taken care of	(v)	מטופח
helmet	(n)	קסדה
weapon	(n)	כלי(ם)
accessories	(n)	אביזרים
to drive	(v)	להסיע
marked	(v)	מסומן
destination (objective)	(n)	יעד
characteristic	(n)	תכונה
alert	(n)	אזעקה
frequent	(adj)	תכוף
codeword		סיסמה(ות)
point of rendez-vous		נקודת-מפגש

Page 153 עמוד

at all		כלל ועיקר
to split	(v)	להתפצל
one is not strict		אין מקפידים
permanent		קבוע
freedom	(n)	אי-חלות
towed	(v)	נגרר
supervised	(v)	סקר (לסקור)
unnecessary	(adj)	מיותר(ות)
rate	(n)	קצב

GLOSSARY מילון

Armor Mobilization שריון גיוס חיל

Page 154 עמוד

exterior	(n)	חיצוני
destroyer(s)	(n)	סַחית(ים)
made miracles		עשה נפלאות
shell(s)	(n)	קליע(ים)
penetrating power	(n)	חדיר(ים)
concussion-power		עוצמת-הדף

אסטרטגית חיל שריון Armor Strategy

עקב שטחה המצומצם של ישראל, חסר לצה"ל שטח מתאים לחימרון.
צה"ל, שהנו צבא נייד, נלחם עקרונית רק על אדמת האויב. למרות,
שצה"ל בנוי ככוח הגנתי, הרי שגורלו נתון לפלוש.
רוב הגייסות מורכבים מחיל המילואים, הפועלים לפי התימה של חיל
השריון הנפוליאוני: תוך תנועה מהירה ובעזרת רכב מכל הסוגים,
מגע מהיר עם האויב, עקיפתו, רדיפתו וניצול כל אפשרות נצחון
בעורפו של האויב.
אפשר לומר שחיל-הפרשים של צה"ל הוא חיל-השריון הממונע, הכולל
את עיקרו וסגיבתו של צה"ל, בשעה שחיל-הרגלים שלו מצטמצם לכמה
פלוגות הדף וסער, שהן הקומנדו, או חי"ר מוצנח, המשולבים בחיל
הפרשים ומזויינים בתותחי 105 מ"מ.
ה"כוחות האדומות" הוסבות בעת הצורך לפלוגות מסיירות ולאחר-מכן
מחקדמות ונחסבות ע"י המנקים כראש כידון.
בחודש יוני התחולל במדבר סיני אחד הקרבות הגדולים ביותר בהיסטוריה
הצבאית.
(ראה "חומות ישראל" ד' 129 - 128)

GLOSSARY מ י ל ו ן

Armor Strategy חיל שריון אסטרטגית

Page 157 עמוד

because of		עקב
small	(adj)	מצומצם
area	(n)	שטח
lacks	(v)	חסר
principally	(adv)	עקרונית
it's destiny is determined		גורלו נחרץ
to invade	(v)	לפלוש
troops	(n)	גייסות
cavalry	(n)	חיל-פרשים
going around	(n)	עקיפה
pursuing	(n)	רדיפה
rear	(n)	עורף
thrust	(adj)	הדף
shock	(adj)	סער
armed	(adj)	מזויין(ים)
red berets		כומתות אדומות
supported	(v)	נתמך(ות)
lance	(n)	כידון
happened	(v)	התחולל

שריון Armor

חיל-שריון הוא העוצבה היחידה בה פועלים חילות אחרים כגון: תחזוקה, סיוע, הנדסה, רפואה וכיו"ב, החילות הנ"ל מאוחדים לגוף אחד הנקרא עוצבת חש"נ.

עוצבת היסוד, היא החטיבה שהאוגדה שלה בעלת משימה מבצעית מסויימת ויש לה מפקדה קבועה. האוגדה מאגדת באורח זמני מספר בלתי קבוע של חטיבות חש"נ וחטיבות חי"ר, יחידות מסייעות ולפעמים גם יחידות שירותים.

המסכ"ל כולל מספר חטיבות מאוגדות יחדיו לשם מטרות מסויימות בדומה לצבאות אירופה במלחמת העולם השניה.

קיימות שתי חטיבות: חטיבת שריון, וחטיבת חי"ר ממונע. ההבדל ביניהן הוא במספר הטנקים של חטיבת חי"ר ממונעת.

החיל המקצועי - הקטן במספרו - קיים לשם קליטת ואימון המגוייסים ואנשי המילואים.

החיל המקצועי הנ"ל ממונה לשמירת רמת כוננות גבוהה. כלי-הרכב שמורים במצב תקין מוכנים למשימה מידית. חיל-השריון הישראלי שונה משריון ארצות ערב, בכך שהוא מחזיק באנשי מקצוע. (מסתבר שחש"נ אינו אלא עוצבת מילואים).

לכל חטיבת שריון מסכ"ל משלה ויחידות מסייעות בדומה לעוצבות חי"ר. ההבדל הוא, שלכל חטיבת שריון רכב משלה ואין החטיבה חלויה באחרים.

אין חש"נ כחיל-האויר או כחי"ר-מוצנח או כחיל-הים, מתנדב למשימות. אנשי השירותים המתאימים מופנים לבסיס האימונים, שם הם מקבלים הדרכה צבאית במשך חודשיים (בבסיס האימונים של חש"נ).

בבית-הספר לשריון לומדים את לוחמת הטנקים כתברי צוותות טנקים. מפקדי הגדודים מדריכים את מפקדי הפלוגות בסיור ונהיגת זחל"מ.

אנשי חי"ם מקבלים אימונם בבסיס המרכזי של חיל-שריון, לריענון ולשינון. למרות העובדה, שישראל אינה מייצרת טנקים משלה וסומכת על יבוא כזה מארצות אחרות, משרתים אנשי חי"ם תקופות קצרות לשם התמחות שטחית והכרת סוגי הטנקים השונים.

קציני טנקים מנוסים ובעלי תפקידים קרביים מדריכים את אנשי חי"ם, ואין צורך לומר מה רב הוא גיוון הטנקים והסרדות הנג'מות למדריך ההדרכה המקצועית.

GLOSSARY מילון

Armor שריון

Page 159 עמוד

formation	(n)	עוצבה
division	(n)	אוגדה
permanent	(adj)	קבוע(ה)
temporarily	(adv)	אורח-זמני

Page 160 עמוד

half-track	(n)	זחל"ם
refreshing	(n)	ריענון
reviewing	(n)	שינון
fact	(n)	עובדה
problem(s)	(n)	סרדה(וח)
variety	(n)	גיוון
are caused	(v)	נגרם

אימון קציני שריון Armored Officers' Training

אימונו של קצין שריון הנו תהליך מסובך למדי. עם סיום לימודיו בבסיס האימונים ובקורס המיוחד הניתן בבית-הספר לשריון, מצטרף האיש ליחידתו. לאחר-מכן חוזר לבית-הספר לשריון וממשיך בקורס מפקדי טנקים או קורס מפקדי כיתת חי"ר ממונע, ורק אז חוזר ליחידתו. המצטיינים נשלחים לקורס כללי לקציניים. ובסופו של דבר לבית-הספר לשריון על-מנת לסיים קורס אשר בסופו מקבלים דרגת סגן-משנה. כמפקד גדוד הוא מכיר את סוגי הנשק בו משתמש חט"נ. מכיון שישנן אפשרויות של טעויות עם גידול הידע ברכב שריון, הרי שמדגישים בעיקר את היעילות הטכנית, הטיפול האישי ואפשרויות הטיפול במקרים בלתי צפויים מראש העלולים להופיע בעת הלוחמה הממונעת.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Armored Officers' Training קציני שריון אימון

Page 162 עמוד

process	(n)	תהליך
complicated	(adj)	מסובך
mistakes	(n)	טעויות

חיל - תותחנים (חת"ם) Artillery

חיל-התותחנים כחיל-חטיבון התקדם מאז 1948, כאשר הפלישה הערבית נתקלה בפגזי 20 מ"מ של תותחי נ.מ (נגד מטוסים) קלים וכמה פגזי 65 מ"מ, המאויישים ע"י ותיקי תותחני הבריגדה היהודית.

תותחי הרים הגיעו בסוף מאי1948 והועברו מנקודת מעבר אחת לשניה, והפליאו לעשות. מיד לאחר-מכן, צורפו לתותחים הצרפתיים גם מרגמות 120 מ"מ מתוצרת בית ולאחר-מכן נוספו מרגמות 75 מ"מ, וכן גם תותחי שדה ממקורות צרפתיים וגרמניים.

לקראת סוף המרבות, השתמשו בחיל-התותחנים כבארצות אחרות.

בזמן מערכת סיני, היה על חיל-התותחנים לשמור על עליונות.

ברור היה שיש גם צורך בתותחים בעלי מרחף עצמי ובהגדלת ניידות תותחי השדה.

לא מזמן הוכנסו לשרות תותחים בעלי מרחף עצמי של 105 מ"מ ו-155 מ"מ וכן גם הושגה התקדמות כללית בניידות התותחים. כמו-כן הוכנסו מרגמות בעלות פגזי 160 מ"מ כדי להגדיל את עוצמת האש של חיל-התותחנים.

כיום נכנס חיל-התותחנים לעשור האלקטרוניקה עם רכש של נשק כמו תותח ל-70 בעל פגז של 40 מ"מ ותותח נ.מ בעל בקרת מב"ם (מכשיר כיוון ומרחק - ראדאר).

במשך השנים הוכנסו לשימוש טילים נגד-טנקיים (נ.ט) מסוג סס-10 ו-סס-11 אך עדיין משתמשים בציוד נושן מתקופת מלחמת העולם השניה.

שיתוף פעולה הדוק קיים בין חיל-הרגלים לבין חיל-התותחנים.

על כל קצין חי"ר לדעת לאשל מהו פוזח אש תותחים למטרה וכן לדעת גם כיצד לכוון אותו.

חיל - תותחנים (חת"ם) Artillery

פרחי הקצונה של חיל-התותחנים חייבים לעבור קורס קציני חי"ר.
בזמן מערכת סיני התברר, שתנועתו המהירה של חיל-השריון העמידה את חיל-התותחנים במבחן הסתגלות קשה.
היה ברור, שצה"ל זקוק לתותחים מתניעים ושיהיה עליו לשכלל את ניידות תותחי השדה. היה תותח נ.ט ניידת בעל מהירות לוע גדולה ומבנה נמוך, שנועד במיוחד לשימוש נגד רכב קרבי משוריין.
מבין סוגי תותחי נ.ט קיים גם תותח ללא-רתע (תול"ר) המנצל את הגזים הנוצרים עם היריה כדי לבטל את הרתיעה. להבדיל מכלי-יריה בו נבלמה הרתיעה ע"י מנגנון רתיעה.
תותחים ללא-רתע הם בעלי קליבר 106 מ"מ ומורכבים על גבי ג'יפ"ים.
לצה"ל גם טילים מונחים כמו טיל מונחה נ.ט אס.אס-10 ואס.אס-11, שהם טילי שטח - צרפתיים, שטווחם כ-1600 מ' (מטרים) ומהירותם 300 קמ"ש (קילומטר לשעה) ומונחים בעזרת חיל מקשר, החמוש בראש חנ"מ (חומר נפץ מרסק) חודר שריון, במשקל של 5 ק"ג (קילוגרם).
הטילים הנ"ל מורכבים על גבי טנדרים.
לכל גדוד חיל-תותחנים, מפקדה מוקטנת, מפקדת פלוגה מסייעת, שהיא ממונעת לחלוטין ובעלת רכב משלה ושלושה עד ארבעה גופי שריון מאורגנים.
כידוע <u>התותח</u> הוא כלי נשק ארטילרי בעל קנה מחורק וארוך (יחסית לקליבר שלו), המופעל בדוית יריה נמוכה ובמהירות לוע גדולה (מהירותו של הטיל בעוזבו את הלוע).
<u>תותח נגד-טנקים</u> (נ.ט) הוא תותח נייד בעל מהירות לוע גדולה ומבנה נמוך, שנועד במיוחד לשימוש נגד רכב-קרב משוריין. בדרך-כלל הוא בעל קליבר של 75 מ"מ והטווח המינימלי שלו מגיע עד לשלושה עשר אלף שבע מאות ושלושים מטרים (13.730 מ').

BEST COPY AVAILABLE

ת י ל - ת ו ת ח נ י ם (ת ת " ס)

התותח הבינוני הוא בעל קליבר מ-105 מ"מ עד 155 מ"מ.

תותח גרור הוא תותח הנגרר ע"י כלי-רכב.

תותח דו-תכליתי הוא תותח שמטרתו לירות אש על מטרות קרקע ועל מטרות אויר.

תותח הרים הוא תותח ארטילרי קל, שנועד לשימוש בשטח הררי ונישא, בדרך-כלל, על בהמות משא.

תותח חופים הוא תותח ארטילרי המשמש בעיקר להגנת שטחים סמוכים לחוף מפני ספינות-אויב. הוא קבוע במקומו או נייד למחצה.

תותח כבד הוא תותח בעל קליבר גדול מ-155 מ"מ.

תותח נגד מטוסים, תותח שמיועד לשימוש נגד מטוסים - ניתן לצידוד של 360 מעלות ולהגבהה עד 90 מעלות. בעל שיעור-אש גדול מאד.

תותח סער, תותח כבד בדרך-כלל, אשר בזמן מלחמת העולם השניה הורכב על טנק ושימש כסיוע לח"ר.

תותח קל, בעל קליבר קטן מ-105 מ"מ.

תותח שדה, בעל יכולת של אש ממושכת, נותן סיוע כאש חיפוי, אש מגן ומסך עשן.

תחמושת חודרת שריון, תחמושת, שהוכנה במיוחד לחדור ולעבור שריון עד לעובי של 10 ס"מ (סנטימטר) ויותר.

מחסומי דרך הם מכשולים צבאיים, טבעיים או מלאכותיים, שנועדו לחסימת תנועת האויב.

מוקש נגד טנקים, נועד להשמיד או לחבל בטנקים או בכלי-רכב אחרים.

מוקש נגד אדם, נועד לפגוע או להרוג אנשי אויב, בעיקר הולכי-רגל. ישנם שני סוגי מוקשים שכאלה, האחד, פעולתו היא הדף ושני, עיקר פעולתו הרס.

מטול רקטות נגד-טנקים (מרנ"ט), הוא מטול מיטלטל המטיל רקטת נ.ט.

ההצתה נעשית לרוב ע"י זרם חשמלי.

הבזוקה, שבאופן רשמי נקראת מרג"ם, יורים בה מצבתף, בעמידה, ביציבה או בשכיבה.

לחיל-התותחנים יש טנקים בינוניים עם תותחים בעלי קליבר של 90 מ"מ. משקלו של הטנק הבינוני הוא בערך 48 טונות ומריכת הדלק הממוצעת שלו היא 3 - 4 גלונים למיל במסוע.

תחזוקת הטנקים האלה נעשית בדרך-כלל בפלוגה או במחלקה.

לתותחן יש מלטקופ, פריסקופ ומתקני כיוון אחרים.

צוות תותחנים, הוא קבוצת חיילים המתפעלים במשותף תותח וכן גם בהבנה או בתרגיל על נושא לימודי בקורס. בצוות תותחנים חמשה אנשים וכמל ראשון אחד. הם יורים ומפגיזים את האויב בפגזים, שהם טילים נבובים הממולאים בחומר נפץ, חומר חימי או חומר מלחמתי אחר המופעל ע"י מנגנון הפעלה לפגזים ולפצצות הנקרא מרעום, ומטען חבליתי של הטילים למיניהם, שהם ראש הנפץ בטיל מונחה וכדומה.

הפגז מהווה חלק מתבדור בתחמושת ארטילרית.

מרכז כיוון האש או מרכז ניהול האש (מנ"א) - הוא המקום ממנו מנהלים מכנית את אש של גדוד תותחנים או מרגמות, בהתאם לפקודות המפקדה הממונה ולפי דרישות הצוות המסתייע.

בניהול האש ישנן כל הפעולות הטקטיות והטכניות המבוצעות כדי להנחית את האש לפי תכנית האש ולפי החלטות המפקד לאור התפתחות הקרב.

לגדוד חת"ם נספחים מדי פעם שלוש פלוגות רובאים, המהוות את היסוד המסתער של גדוד חי"ר לסוגיו, להבדיל מהפלוגה המסייעת או מפלוגת המפקדה.

לפלוגות רובאים אלו נשלחים שלושה קציני הצפית קדמיים, בדרגת סגן. חת"ם מתחמש בתותחים נגררים ומתנייעים מעצמם.

חיל - תותחנים (חת"ם) Artillery

קצין התצפית האווירי כייך לחיל-האוויר, הוא מם מעל משח האויב בטסוס קל ומוסר דו"ח מפורט לחת"ם.

מפקד כיתה, הוא קצין של גוף יחידת משנה, הנמוכה ברמה אחת או יותר מיחידת היסוד, כגון: כיתה, מחלקה או פלוגה שהן יחידות משנה בגדוד.

מפקד מחלקה, הוא מפקד יחידת משנה של פלוגה או גוף משנה של אגף.

מפקד פלוגה בחת"ם (מ"פ), הוא קצין תותחנים, בוגר בית-הספר לתותחנים ומנוסה במקצועו.

חיל-התותחנים מתאם את האש שלו עם חיל-הרגלים באותות עשן צבעוניים במשך היום וכן בא במגע עם חי"ר כשהוא נמצא בסיור. חי"ר מספק מבשירי אלחוט העומדים בקשר עם מפקדת חת"ם.

לחת"ם עמדות קדמיות לאורך הגבול. אלה הם משלטים חזקים, שנקבעים למתן אש, לתצפית, להאזנה או לשליטה.

כמו-כן ישנן גם יחידות המספקות הבטחה ליישובי הספר, ביניהן ידועות יחידות נקודות תצפית, המסתכלות בשמח לשם תשגת ידיעות הדרושות לפעולה הצבאית.

מפקדת הגדוד הוא גוף צבאי, המורכב מקצינים וחוגרים (קצינים ללא דרגה מדרגת סוראי עד רב-סמל ראשון) אשר בעזרתם מנהל המפקד את יחידתו מבחינה מבצעית ומנהלתית. המפקדה כוללת תמיד את המטה, שירותי המנהלה והקשר.

מפקדת הגדוד נמצאת אי-שם ולה קצין מבצעים חטיבתי שהוא למעשה קצין מטה מתאם עוזר, עוזרו של קצין האג"ם במפקדת עוצבה, המטפל בענינים מבצעיים, כוננות הכוחות וארגונם, או, קצין מטה מתאם (שאין מעליו קצין אגף מטכ"ל אג"ם) ביחידה העוזר למפקד בעניני אימונים, מבצעים וכוננות הכוחות וארגונם.

שליש החטיבה, הוא קצין מטה מתאם ביחידה הנושא באחריות מטה לכל עניני השלישות והשגרה. בגדוד הוא מתאם את פעולותיהם של קצין הרפואה ושל הרב-סמל הגדודי. שליש החטיבה קפדן ביותר בעניני משמעת ואנשי החטיבה מכבדים אותו מאד.

חיל - תותחנים (חת"ם) Artillery

ההעלאות בדרגה בחת"ם, נעשות בעקבות משימות מוצלחות.
מפקדות חת"ם נמצאות רובן על גבעות נישאות, ואין קווי פני
הקרקע בולטים בכלל, כי ההסוואה מצויינת.
מפה האוגדה, ידוע כמחקן הנמצא בעיר. וראש מפה האוגדה הוא קצין
מפה. יש למפה האוגדה משימות אופרטיביות מסויימות, והמפקדה
הקבועה מאגדת באורח זמני, מספר בלתי ידוע של חטיבות חש"ן וחטיבות
חי"ר, יחידות מסייעות ולפעמים אף יחידות משרתות.
ראש מפה האוגדה, הוא קצין מפה והוא חבר במפה מסויים, או, ממלא
בו תפקיד מוגדר.
מפקד החטיבה, הוא קצין בצבא הקבע בדרגת רב-סרן והקצינים הדוסריים,
הם סגני-מפה, סגנים וסרנים.
הקצין הבכיר, הוא בעל דרגת רב-סרן, סגן-אלוף, או אלוף-משנה.
קצין המודיעין הגדודי, חייב להיות בעל רמת אינטליגנציה גבוהה.
מודיעין האוגדה, נחשב כמודיעין טוב ביותר. כידוע מוציאים שקו
מדי פעם בפעם חטיבה זו או אחרת בגלל חוסר כושר קרבי מתאים, כדי
להחליפה בחטיבה אחרת מתאימה יותר.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מילון

Artillery חיל-תותחנים (ת"ח)

Page 164 עמוד

encountered	(v)	נתקל
shell(s)	(n)	פגז(ים)
manned	(v)	מאויש
veteran	(n)	ותיק
critical point		נקודת-משבר
performed miracles		הפליאו לעשות
gun(s)	(n)	תותח(ים)
mortar(s)	(n)	מרגמה(ות)
self-propelled	(adj)	מרחף עצמי
firepower	(n)	עוצמת-אש
acquisition	(n)	רכש
tight	(adj)	הדוק
range	(n)	טווח

Page 165 עמוד

officer trainees		פרחי קצונה
was understood	(v)	התברר
adaptability	(n)	הסתגלות
self-propelled gun		תותח מתניע
muzzle velocity		מהירות לוע
recoilless gun		תותח לא-רתע
to cancel	(v)	לבטל
recoil		הרתיעה
is stopped	(v)	נעלם(ה)
recoil mechanism (system)		מנגנון רתיעה
guided missiles		טילים מונחים
surface (ground)	(n)	שטח

GLOSSARY מ י ל ו ן

Artillery חיל-תותחנים (חת"ם)

Page 165 עמוד

connecting wire		חיל-מקשר
high explosive		חומר נפץ מרסק (חנ"מ)
rifled bore		קנה מחורץ (קנה בעל חריקים)

Page 166 עמוד

towed gun		תותח-גרור
dual-purpose gun		תותח דו-תכליתי
coastal gun		תותח חופים
turning	(v)	לצידוד
rate of fire		שיעור אש
assault gun		תותח סער
armor penetrating ammunition		תחמושת חודרת-שריון
road block		מחסום דרך
antitank mine		מוקש נגד טנקים
concussion	(n)	הדף
destruction	(n)	הרס

Page 167 עמוד

ignition	(n)	הצתה
electric current		זרם חשמלי
guidance instrument		מכשיר כיוון
empty-headed	(adj)	נבוב(ים)
activation mechanism		מנגנון הפעלה
fuse	(n)	מרעום
payload	(n)	מטען תכליתי
head of explosive		ראש הנפץ
fire direction center		מרכז ניהול האש
release	(v)	להנחית
are attached	(v)	נספחים

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל ו ן

Artillery חי ל - ת ו ת ח נ י ם (ח ת " ם)

עמוד Page 167

advanced observation officer	קצין תצפית קדמי

עמוד Page 168

air observation officer		קצין תצפית אווירי
colored smoke signals		אותות עשן צבעוניים
advanced post		עמדות קדמיות
strong shelters		מחלסים חזקים
protection	(ת)	הבטחה
observation points units		יחידות נקודות תצפית
brigade adjutant	(ת)	שליש החטיבה

אזורי פיקוד מרחביים Territorial Commands

חיל - מילואים (ח"מ) Reserves

חוק שרות המילואים של צה"ל קובע שכל יוצא צבא חייב בשרות מילואים (לפי חוק שרות בסחון, או לפי כתב התנדבות). שרות זה כולל שרות מילואים פעיל, שהוא שרות בפועל של חייל מילואים ושרות מילואים נוסף, שהוא שרות פעיל בו חייל המילואים משרת בהתנדבות (נוסף על שירות המילואים שהוא חייב לשרת בו לפי חוק שרות בסחון) ובתנאי-תשלום של שרות-קבע.

הקריאה לשרות המילואים נעשית ע"י הודעה רשמית להתייצב לשרות פעיל, הודעה עשויה להיות אישית בכתב לפי סופס מסויים, או כללית ע"י פרסום פומבי (רדיו, טלביזיה, עתונות וכיו"ב).

למעשה מעצב שרות המילואים את אופין הלאומי וההגנתי של הכוחות המזויינים של מדינת ישראל, ומאפשר, בעת חרום, להסתפק בהודעה קצרה כדי להעמיד מיד במצב הבן. כוח מספיק לענות לכל דרישה תוקפנית, ויחד עם זאת, מונע כוח זה את הצורך להחזיק בצבא רב ממדים, בשך כל הזמן.

היחידות המזויינות, המהוות את חיל-המילואים, הופכות בעת הצורך לצבא פעיל ורב ממדים תוך תקופה קצרה למדי.

בחום שרות החובה גברים ונשים נשואים וללא ילדים עוברים לשרת בחיל-המילואים: גברים עד גיל 55 ונשים עד גיל 34. בהגיעם לגיל 40 מחייבים הגברים לאימונים שנתיים בחיל-המילואים לתקופה של 31 יום בשנה. תקופה זו עלולה גם להתחלק לשתי תקופות קצרות אחרות. כך הם משרתים עד הגיעם לגיל 55 (חיל-קשישים - חק"ש). הקצינים הגבוהים משרתים במילואים שבעה ימים נוספים על 31 הימים האמורים.

Library מ י ל ו ן

Reserves חיל - מילואים (ח"מ)

Page 173 עמוד

active duty		שרות מילואים פעיל
service in action		שרות בפועל
form	(n)	טופס
public announcement		פרסום פומבי
forms	(v)	מעצב
character	(n)	אופי
demand of agression		דרישה תוקפנית
of big dimensions		רב-ממדים

חיל - רגלים (חי"ר) Infantry

חיל-הרגלים הוא חוט השדרה של כל הצבא. שמירת רמתו של חי"ר הוא אחד מתפקידיו הרציניים ביותר של צה"ל מאז מלחמת העצמאות.
מאפייניהם הרבים של מפקדי חי"ר מתרכזים בעיקר בקיבוץ מהיר של חיילים, שהם עולים חדשים.
כשפלש צבא סוריה לאדמת ישראל בשנת 1951, דקוקים היו לשלושה ימי מאבק כדי לגרשו מחל-אלמוסילה.
המסכ"ל הבהיר את הצורך הדחוף בהטבת האיכות והכוננות הקרבית של חי"ר ויחידות לוחמות אחרות. מבאן ואילך ניתנה עדיפות ליחידות הג"ל ולאימוני הקומנדו.
הצו האומר "קדימה", הוחלף בזה של "לך אחרי".
אובדן חיילים בלמעלה כ-50% (אחוז), היתה אז סיבה מספקת ומתקבלת על הדעת.
לאחר כל מבצע, נערכה בחינה מדוקדקת כדי למצוא כיצד נהג כל מפקד בשעת הקרב וכן גם כיצד נהגו אנשי יחידתו. החייל שהראה את מיטב יכולתו וכושרו וללא הבדלים בדרגה, נתמנה להנהיג את המבצע הבא.
הדברים המעוררים אדם להלחם כמו: כבוד עצמי, גאווה, הברת ערך עצמו, אמון באישיותו ובחבריו, אלה היו מעלות שהובלטו במיוחד ע"י המסכ"ל.
גדודי חי"ר נמצאים ב-יקודו של סגן-אלוף וכוללים בחורים חסונים ואמיצים. בכל גדוד כ-700 איש.
הגדוד מחולק ל-4 פלוגות ולכל פלוגה כזו שלוש מחלקות ומפה קטן ומחלקת מנהלתית (לכל אחת מהמחלקות): 1. מחלקת מקלענים בינונית 2. מחלקת מרגמות בנות61 מ"מ (עם בזוקות), 3. מחלקת אחים. לכל מחלקה כזו 3 סיעות בנות שבעה או עשרה אנשים בכל אחת.

BEST COPY AVAILABLE

חוט השדרה	(n)	spinal cord
שמירה	(n)	preservation
רציני(ים)	(adj)	serious
מחרכז(ים)	(v)	are concentrated
קיבוץ	(n)	grouping
מאבק	(n)	struggle
הבהיר	(v)	made clear
הסבה	(n)	bettering
אובדן חיילים		loss of soldiers
מספקת	(adj)	sufficient
מדוקדק(ת)	(adj)	meticulous
נהג(ו)	(v)	conducted themselves
מעורר	(v)	awakens, arouses
כבוד עצמי	(n)	self-respect
גאווה	(n)	pride
הברת ערך עצמו		self esteem
אמון בעצמו		self confidence
מעלה(ות)	(n)	virtues
חסון(ים)	(adj)	strong
אמיץ(ים)	(adj)	courageous

חיל זה דומה לחיל הקומנדו, מלבד, שבישראל אינו מכוון למטרות מיוחדות אלא ככוח מחץ למטרות קבועות רב-צדדיות.
בסיכומו של דבר חי"ר מוצנח הינו זרוע מתנדבת של מגויסים, שהתנדבו לשם כך עוד ביום הראשון לגיוסם.
הם פועלים ביחידות חי"ר בתפקידי הקיפה קשים לביצוע. עצם קיומו של החיל הנ"ל אינו מציין שימוש בנשק המיוחד לו, אלא שימוש בנשק סקטי מסויים המופעל ע"י יחידות חי"ר מוצנחות.
יסודית, עוצבת חי"ר כוללת חטיבת מסכ"ל, יחידות מסייעות וארבעה גדודים.
פלוגות הספקה אווירית קיימות אף הן ובהן שלוש מחלקות בלתי תלויות. כל מחלקה כזאת מסוגלת לספק דרישות חטיבת שדה תוך כמה שעות.
חטיבת חי"ר מוצנח ופלוגת ההספקה האווירית הנן עוצבות מילואים שיתכן ו-50% מהן פעילות כל הזמן.

אימוני הצנחנים

לאחר בדיקה רפואית ואישורה של הועדה הרפואית, נשלח המועמד לאימון מיוחד הכולל: צניחה, טופוגרפיה, ניווט, שימוש בנשק ונשיאת אלונקות בשטח מבטולי.
הדרכתם והכוונתם נעשית בקבוצות קטנות, שאינן עולות על 3 אנשים.
תיאום תנועותיהם מובטח עם יחידות צה"ל, כך חוזרים ומשננים להם, והם בטוחים כי צה"ל ערב לחזרתם לבטים.
לצה"ל מסורת של הצנחת צנחנים בתוך שטחי האויב לשם פגיעות קומנדו, או בהפלת הצנחנים ככוח מחץ בקווים הקדמיים ביותר כדי להלום באויב.

BEST COPY AVAILABLE

לוחמת לילה

אימוני הצנחנים הותאמו ללוחמת לילה. הם מתאמנים בניצול התעיכה, צעדה לסווח ארוך, התקפת ביצורים קטנים וגושי בתים והברת כל הקשור עם השמח בשעות התעיכה.

יחידות הצנחנים משתמשות לאימונים באיזורי הגליל והנגב מגבולות הלבנון ועד למצרים. אין גיא, עמק, כפר, קיבוץ או שטחי חולות שאינם מוכרים לצנחן בשעות התעיכה.

הגבלת תעינה

הצנחן מוגבל לארבע שעות שינת לילה. הוא גם מתאמן ומתרגל הדרגתית לפעול לעתים ללא כל שינה. וכן לכל מקרה שאינו נראה מראש, כמו שינה בחפירה, שינה באהלים, שימוש הפלג בכר למראשותיו ובמטפחת בכיסוי לראשו לשם מניעת עקיצות יתושים.

השימוש בכלי נשק שונים

הצנחן יודע להשתמש בכלי הנשק הקלים והמקובלים בעולם. מאמנים אותו לא רק להביר את כלי הנשק הישראלי, אלא גם את הבריטי והאמריקאי שבו בדרך כלל מצויידים צבאות ירדן ועיראק והנשק הרוסי בו מצויידים צבאות מצרים וסוריה, הנשק הצרפתי בו משתמשים בלבנון והנשק הסיני בו מצויידים אנשי הפתאח.

מאותו רגע שהנשק הנ"ל נופל שלל בידי צה"ל, חייבים הצנחנים לדעת כיצד להשתמש בו על מנת להפעילו מיד כנגד האויב במקרה הראשון אחו. לפעמים בעינים סגורות ממש על פי המקרה.

אימון הצנחנים נרחב, וכוונתו לעורר את החושים ולאפשרים לצנחן לפעול מידית ואוטומטית ללא בזבוז של זמן.

קרב פנים אל פנים

הצנחן מקבל אימון בג'ודו, קרב קפ"פ (קרב פנים אל פנים), זריקת סכין, זחילה אל השומר ללא הקמת רעש וחניקתו ללא צעקה.

חשיבות יתר ניתנת לגורמים פסיכולוגיים בקרבות קפ"פ.

אי תלות הצנחן

החייל הישראלי ובמיוחד הצנחן חייבים לדעת כיצד לנצל את יזמתם בכל עת.

האימונים מכשירים אותם לקראת עצמאות בפעולה. האידיאלי ביותר הוא החייל בעל הידע המושלם, שבעזרתו משלב אותו הפיקוד בפעולות מחוכמות בעלות רמת אינטליגנציה.

הצנחנים מאומנים בתנאי מדבר קשים. הם לומדים כיצד להדליק אש ללא העלאת עשן, להשתמש במימית מים לזמן ממושך, להסתתר בשעות היום ולנוע במרחב בשעות הלילה וכיו"ב.

בשטח האימונים מצניחים את הצנחן ביעדים רחוקים ממקומות יעוד בנגב וכשהוא מצוייד רק במצפן ובמימית מים עליו למצוא את דרכו חזרה לבסיס.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Paratroopers חיל רגלים מוצנח או צנחנים

Page 177 עמוד

is not intended	(v)	אינו מכוון
purposes	(n)	מטרות
shock force		כוח מחץ
parachuting	(n)	צניחה
topography	(n)	טופוגרפיה
navigation	(n)	ניווט
stretcher bearing		נשיאת אלונקות
review	(v)	סקר(ים)
insures	(v)	ערב
raid(s)	(n)	פשיטה(ות)
to strike	(v)	להלום

Page 178 עמוד

exploitation of darkness		ניצול החשיכה
ravine	(n)	גיא
valley	(n)	עמק
sandy areas		שטחי חולות
trench	(n)	חפירה
tent(s)	(n)	אהל(ים)
rock	(n)	סלע
pillow	(n)	כר
handkerchief	(n)	מטפחת
mosquito bites	(n)	עקיצה
prize	(n)	שלל
senses	(n)	חוש(ים)
waste	(n)	בזבוז
crawling	(n)	זחילה

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Paratroopers חיל רגלים מוצנח או צנחנים

Page 178 עמוד

noise	(n)	רעש
strangling	(n)	חניקה
cry	(n)	צעקה

Page 179 עמוד

independence	(n)	אי-תלות
to exploit	(v)	לנצל
initiative	(n)	יזמה
prepared them	(v)	מכשירים אותם
extensive knowledge		ידע מושלם
light a fire	v)	להדליק אש
water canteen	n)	מימית מים
to nibble	(v)	להסתתר
to move	(v)	לנוע
point		יעד

חיל-הים הוא שם זרוע הים של צה"ל ומהווה את כוחות הלחימה הימיים של מדינת ישראל.

ב-20 לאפריל שנת 1948 קם חיל-הים הישראלי מתוך שלדי אניות מוחלדים של ספינות העולים המצורו.

איוש אניות אלה, היה עת הפליגו עם מטעני אדם "בלתי לגליים".

מיד לאחר מכן נוספו לשייטת מעין זו, כפינות משחר משחרתיים, נחתות ומיני ספינות מסוגים שונים.

בים כביבשה היה על צה"ל לסמוך על רוח הקרב והמיראל הגבוהים של אנשיו.

בשנת 1948 נכנסה לפעולה קרבית שוברת הקרח לשעבר "אילת". נושאת שני התותחים של 20 מ"מ. היא נכנסה לקרב עם ארבע אניות מלחמה מצריות שנראו שטות לאורך חופה של תל-אביב.

המצרים נסוגו במהירות באש תותחים. אילת שנפגעה בינתיים המשיכה לדלוק. אניית נשק אחת טובעה והשנית נפלה בשבי הישראלים.

ידוע שבזמן מלחמת העצמאות הגיעו לישראל ציוד מלחמתי ועולים חדשים.

צידון ועזה הופגזו מה ם ע"י הצי הישראלי ביולי 1948.

ביום טרפלגר טובעה בהתקפת-פתע עזה אניית הדגל המצרית ה"אמיר פארוק", ונגרם נזק רציני לאניה אחרת.

משיטות קומנדו ימיות כוצעו מאחורי קווי האויב בהצלחה.

לאחר המלחמה נוספו לצי הישראלי פריגטות (ספינות קרב) ומשחתות וכמו-כן שוכללו נשק וציוד קיימים.

ניידות המשטרה הימיות הוחלפו באניות טורפדו מסוג סליק.

לאחר שביתת הנשק, הטשיכו באימוני חיל-הים ונוספו שטחי אימונים רב-גוניים.

בד בבד עם חיל-האויר התקדם גם חיל-הים, שהתבסס על צוותות סדירים. רמת אימונים גבוהה ניתנה לצוותות אלה וכן גם לפרחי הקצונה של בית-הספר הימי.

בתקופת מערכת סיני לא אבדה אף אניה לצי הישראלי, אך נוספה המשחתת המצרית "איברהים אלאוול", שניסתה להפגיז את חיפה ובמנוסתה נפגעה ע"י משחתות ישראליות.

רפיח הופגזה ע"י הישראלים מהים. טנקים וציוד מלחמתי נחתו ליד "שארם אלשייך" בעזרת חיל-הים הישראלי.

פעולה בלתי רגילה של הצלה הוצגה ע"י חיל-הים הישראלי כאשר הציל משוט מסוג מיג מטביעה כשהיא מילין מזרחה לפורט-סעיד.

מחזה ראווה של מבצעי חיל-הים הוצג עם הקמת הבסיס השני באילת.

על ימאי חיל-הים הישראלי היה להלחם בשני מקומות בשעה שהערבים התמקדו רק במקום אחד.

לישראלים היה רק בסיס ימי עיקרי אחד, בשעה שלערבים היו בסיסים ימיים רבים.

האניות ששטו במימי הים התיכון לעבר ישראל היו בסווזת סיסתם של מטוסי הקרב המצריים, זמן רב טרם יכלו אניות אלה לקבל הגנה אווירית ישראלית.

בשעה שלמצרים היתה עליונות מספרית באניות חדישות וצוללות חדישות היתה לישראלים עליונות איכותית בחיל-ים מנוסה.

נעשו מאמצים כדי לעמוד בפני סוגי נשק ימיים מצריים. הציוד והנשק הישראלי חודש ונוסף עליו מדי שנה ציוד חדיש ומשוכלל.

הנשק החדש שהוא הצוללת נמצא כיום בידי חיל-הים הישראלי. כמו-כן הוסיף חיל-הים לנפח הקרבי שלו ספינות, שנבנו בישראל.

כידוע אין חיל-הים הישראלי מחבוון במקרה של מלחמה, לחכות לאויב ליד חופי הארץ, אלא להקדים תרופה למכה ולהפגש עמו פנים אל פנים במימיו הוא כדי להשמידו.

כמו-כן הוגבר שיתוף הפעולה בין חיל-הים וחיל האויר.

תפקידו של חיל הים הישראלי הוא לשמור על ריבונותה הימית של ישראל

בים התיכון ובים סוף. לשמור על חופי הארץ ולהגן על זכויות הדיג והדיג הישראליים במים הטריטוריאליים של ישראל.

כידוע, הים התיכון הנו האמצעי היחידי, דרכו פועל צי הסוחר הישראלי. לכן, מטרת חיל-הים להגן על התחבורה הימית הישראלית.

חיל-הים הישראלי הציב לעצמו לשמור על נקודות המוצא של ישראל לים. לקיים את חופש השיט ולהבטיר את עמדות הימיות של בסיסי האויב לשם מניעת תקיפות מצדו ככל האפשר.

חיל-הים הישראלי סבל אבידה קשה, כאשר משחתת משלו טובעה ליד אלכסנדריה בחודש אוקטובר 1967 ובפעם השניה בינואר 1968 כאשר צוללת חיל-הים הישראלי נעלמה בים-התיכון, בדרכה מבריטניה לישראל, לאחר העברתה רשמית לצוות ישראלי.

ספינות קרב גדולות נכללות בצי הישראלי כמו משחתת ושלוש צוללות, משחתת ליווי בעלת ריכוז רב של אמצעי לחימה נגד צוללות. כן מספר ספינות מהמר החופים, נחתת מסייעת ורודפת צוללות. כולן מצוידות בריטיים, צרפתיים וגרמניים.

לחיל-הים הישראלי אין חיל-נחיתה או חיל-אווירי. על-כל-פנים יש לו כוחות ימיים המאומנים לנהל פעולות קרביות ימיות, יבשתיות וקומנדו.

הבסיס הימי היחידי של חיל-הים הוא חיפה. אך ישנן אפשרויות שימוש מוגבלות בנמלי אשדוד ואילת.

מחקר המכון לאיסטרטגיה משנת 1968 מראה שכוח האדם בחיל-הים הישראלי מגיע לכ-3000 איש סדירים אשר רובם מקצועיים. מספר זה מוכפל בעת גיוס כללי.

כוחו של חיל הים (לפי ספרו של ג'נס "אניות לוחמות")

4 צוללות ממונעות בכוח דיזל: לויתן, דולפין, דהב, תנין.

לויתן ודולפין הנן שתי צוללות ממדרגה ראשונה, בריטיות לשעבר.

רחב ותנין הנן שתי צוללות ממדרגה חמישית, בריטיות לשעבר וכולן הושלמה בניתן ב-1945.

2 משחתות: יפו, חיפה.

יפו היא משחתת ממדרגה שניה, בריטית לשעבר. בנייתה הושלמה ב-1944.

חיפה, משחתת מצרית, משחתת ליווי בעלת ריכוז גדול של אמצעי לחימה נגד צוללות. הושלמה ב-1940.

7 סירות תותחים: בנויות לפי דגם "סער", מצויידות בסילים, בנויות בצרפת וציודן האלקטרוני האיסלקי מותאם ע"י ישראל. חימושה העיקרי, תותחים וסילי שטח-שטח הנהוגים ע"י ספינות קטנות.

9 ספינות טורפדו: חימושן, טורפדות, שהן מיכלי חומר נפץ מרוכז, שמיועדות להטלה לים שם הן נעות בכוחות עצמן ובאורח, הנחון להכוונה לעבר המטרה, ומשמשות לפגיעה בכלי-שיט ובמטרות אחרות במים ומעוגנות מכלי-שיט. שמותיהן: אופיר, שבא, תרשיש, איה, בז, דיה, פרס, תחכמס, יסעור. כולן נבנו בצרפת והושקו ב-56-1950.

5 סירות מטכר: ירדן, ירקון, דרור, תרצה וציידת צוללות אחת שנבנתה במיוחד למטרה נגד צוללות. סירות אלו מצוידות ותמושות ומשמשות לתפקידי שמירה לאורך החוף.

6 נחתות: שהן כלי-שיט אמפיבי או לא-אמפיבי, המיועדות להנחתת גייסות וציוד בחוף פתוח, לסיוע ולבקרה באיזור הנחיתה.

הנחתות מסווגות לפי תפקידן:

נחתת הסתערות, קטנה וטהירה ממטרתה בעיקר להנחתת כוח בגודל מחלקת חי"ר, מצוידה וחמושה.

נחתת טנקים, נחתת גדולה שתפקידה בעיקר להנחות טנקים.

נחתת נגד מיוסים: נחתת גדולה, החמושת תותחים ומקלעים נ.מ.

נחתת סיוע, היא נחתת קטנה שמיועדת בעיקר לתת סיוע-אש באיזור הנחיתה.

נחתת חי"ר, משמשת בעיקר להנחתת יחידות חי"ר על נשקן וציודן.

נחתת ב ורגלים, נחתת המשמשת להנחתת חי"ר וכלי-רכב.

בשימוש של דבר הצי הישראלי עדיין קטן.

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Navy ת י ל - ה י ם (ח " י)

Page 182 עמוד

frames of ships		שלדי אניות
rusted	(adj)	מוחלד
blockade	(n)	מצור
cargo	(n)	מטען
flottila	(n)	שייטת
patrol boats	(n)	ספינות משמר
landing-craft	(n)	נחתת
ice breaker	(n)	שוברת-קרח
retreated	(v)	נסוג
to run after	(v)	לדלוק
was sunk	(v)	טובעה
was captured	(v)	נפלה בשבי
surprise-attack		התקפת-פתע
police patrol boat		ניידת משטרה ימית
various		רב-גווניים
together with		בד-בבד

Page 183 עמוד

panicky flight		מנוסה
was hit	(v)	נפגעה
landed	(v)	נחת(ו)
was shown	(v)	הוצגה
sinking	(n)	טביעה
spectacular performance		מחזה ראווה
needed only to	(v)	הסתפק(ו)
navigated (floated)	(v)	שט
experienced	(adj)	מנוסה
to stand against	(v)	לעמוד בפני
battle total		נפח קרבי

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Navy ח י ל - ה י ם (ח " י)

Page 183 עמוד

to retaliate before the blow		להקדים תרופה למכה
sovereignty		ריבונות ימית

Page 184 עמוד

navigation	(n)	שיט
fishing	(n)	דיג
merchant navy	(n)	צי הסוחר
assigned itself	(v)	הציב עצמו
points of exit		נקודות מוצא
agression	(n)	תקיפות
as much as possible		ככל האפשר
disappeard	(v)	נעלם(ה)
escort destroyer		משחתת ליווי
coast guard		משמר החופים
supporting landing-craft		נחתת מסייעת (סיוע)
submarine chaser		רודפת צוללות

Page 185 עמוד

gun boats		סירות תותחים
dispatched, sent	(v)	משוגר
floating object		כלי-שיט
patrol boats		סירות משמר
assault landing craft		נחתת הסתערות

לא קיים שרות חובה לאזרחיה הערביים של ישראל בגלל עוינות מדינות ערב ומטעמים של בטחון המדינה. אך ידוע, שלמרות הכל, התנדבו צעירים מוסלמים נוצרים ודרוזים לשרת הן במילואים והן בשרות פעיל מאז 1948.

הם משרתים בכל הדרגות, החל מטוראי ועד לקצין, משתתפים ביחידות לוחמות וסיירות בגבולות ובמשטרה הצבאית.

לפי בקשת נכבדי העדה הדרוזית של ישראל, חוקקה ממשלת ישראל חוק לפיו גם הדרוזים בגיל גיוס, חייבים לשרת בצה"ל.

ידוע, שמטעמי דת אין הנשים הדרוזיות בגיל הגיוס חייבות בשרות צה"ל.

ממשלת ישראל נענתה גם לבקשת הצ'רקסים הישראליים, שהם קבוצה מוסלמית קטנה, וחוקקה את חוק שרות החובה הצבאי גם לגבי הצ'רקסים בגיל צבא.

GLOSSARY מ י ל ו ן

Minorities in the forces — בני המיעוטים בצה"ל

Page 188 עמוד

hostility	(n)	עוינות
reasons	(n)	טעמים
ruled	(v)	חקק(ה)
law	(n)	חוק
responded	(v)	נענתה

רשימת ספרי עזר

REFERENCES

Books

Larteguy, Jean, The Walls of Israel (translated by Ormonde de Kay, Jr.) (New York: M. Evans & Co., Inc., 1969).

Robart, Samuel, The Israeli Soldier, Profile of an Army (Cranbury, N.J.: Thomas Yoseloff Pub., 1970).

Smith, Harvey H., Smith, Frederica H., et al., Area Handbook for Israel (Washington, D.C.: The American University, Foreign Area Studies, 1970).

Magazines

"Aviation Week" Vol. 93, pp. 16-21, November, 1970.
"Newsweek" Vol. 76; pp. 17-18, July 20, 1970.
"Saturday Review" Vol. 53, pp. 32-33, February 7, 1970.
"Time" Vol. 95, p. 35, May 18, 1970.
"Time" Vol. 95, p. 24, June 22, 1970.
"U.S. News" Vol. 68, p. 30, June 15, 1970.